

Cynllun Blynyddol Drafft 2015/16

Dogfen Ymgynghori

Ymgynghoriad

Dyddiad cyhoeddi:

19 Rhagfyr 2014

Dyddiad cau ar gyfer
ymatebion:

26 Chwefror 2015

Y ddogfen hon

Bob mis Mawrth, bydd Ofcom yn cyhoeddi Cynllun Blynnyddol sy'n nodi ein blaenoriaethau ac yn disgrifio'r gwaith arall y byddwn yn ei wneud yn ystod y flwyddyn i ddod. Fersiwn ddrafft o'n Cynllun Blynnyddol yw'r ddogfen hon, sy'n ymdrin â blwyddyn ariannol 2015/16. Rydym wedi cyhoeddi'r ddogfen er mwyn ymgynghori â'n rhanddeiliaid ynghylch ein blaenoriaethau arfaethedig a'n gwaith arall.

Mae rhan agoriadol y ddogfen yn nodi'r ddeg blaenoriaeth rydym wedi'u nodi ar gyfer Ofcom yn 2015/16 a chwe thema sy'n nodweddu'r prif feysydd rydym yn awyddus i wneud cynnydd ynddynt yn y flwyddyn i ddod. Rydym hefyd yn disgrifio cyd-destun y farchnad sydd wedi bod yn sail i'n gwaith yn y meysydd hyn.

Mae'r ail ran yn cynnwys cyfres o atodiadau sy'n disgrifio ein rhaglen waith yn fanylach, gan gynnwys disgrifiad llawn o'r gwaith y byddwn yn ei wneud o dan bob maes gwaith blaenoriaeth. Rydym hefyd wedi nodi'r gwaith pwysig arall y byddwn yn ei wneud, ar ben y blaenoriaethau hyn.

Cynnwys

Penodau

		Tudalen
1	Crynodeb gweithredol	1
2	Cyd-destun y farchnad ar gyfer y Cynllun Blynyddol hwn	7
3	Ein blaenoriaethau strategol drafft ar gyfer 2015/16	12
4	Ein gwaith pwysig arall ar gyfer y flwyddyn nesaf	17
5	Pwerau cystadleuaeth Ofcom	19
6	Ein gwaith yn y gwledydd	20
7	Meysydd gwaith posibl a allai ymddangos yn y blynyddoedd nesaf	22
8	Cyflawni ein dyletswyddau a gwerth am arian	24

Atodiadau

		Tudalen
1	Rhaglen waith fanwl ar gyfer ein meysydd gwaith blaenoriaeth	27
2	Rhaglen waith fanwl ar gyfer ein meysydd gwaith pwysig	44
3	Gwaith rhaglenni a gwasanaethau i randdeiliaid Ofcom	64
4	Lleihau beichiau a chymhlethdod y broses rheoleiddio	71
5	Crynodeb o'r ymatebion i'n gwahoddiad i roi sylwadau	77
6	Ymateb i'r ymgynghoriad hwn	88
7	Egwyddorion ymgynghori Ofcom	90
8	Dalen cyflwyno ymateb i'r ymgynghoriad	91

Pennod 1

Crynodeb gweithredol

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu rhaglen waith ddrafft Ofcom ar gyfer blwyddyn ariannol 2015/16

- 1.1 Mae'r Cynllun Blynyddol yn disgrifio'r gwaith y byddwn yn ei wneud yn ystod y flwyddyn i ddod i gyflawni ein dyletswyddau. Mae hefyd yn nodi'r blaenoriaethau rydym wedi'u gosod ar gyfer ein sefydliad.
- 1.2 Eleni, rydym wedi rhannu ein cynllun yn ddwy ran.
 - prif gorff y cynllun, sy'n nodi ein blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn i ddod, themâu allweddol ein gwaith sydd wedi'i gynllunio ar gyfer y flwyddyn nesaf, a chyd-destun y farchnad sydd wedi bod yn sail i'r themâu hyn. Mae'r rhan hon yn disgrifio hefyd ein gwaith i sicrhau bod ein rhanddeiliaid yn cael gwerth am arian; ac
 - Atodiadau 1-3, sy'n rhoi disgrifiad manwl o'n rhaglen waith a sut y bydd yn cyfrannu at gyflawni ein strategaeth. Mae hefyd yn rhoi crynodeb o'r ymatebion i'n gwahoddiad i gyflwyno sylwadau ym mis Medi. Mae'r atodiadau eraill yn cynnwys manylion ynghylch sut mae ymateb i'r ymgynghoriad hwn.

Mae ein strategaeth gyffredinol yn aros yr un fath

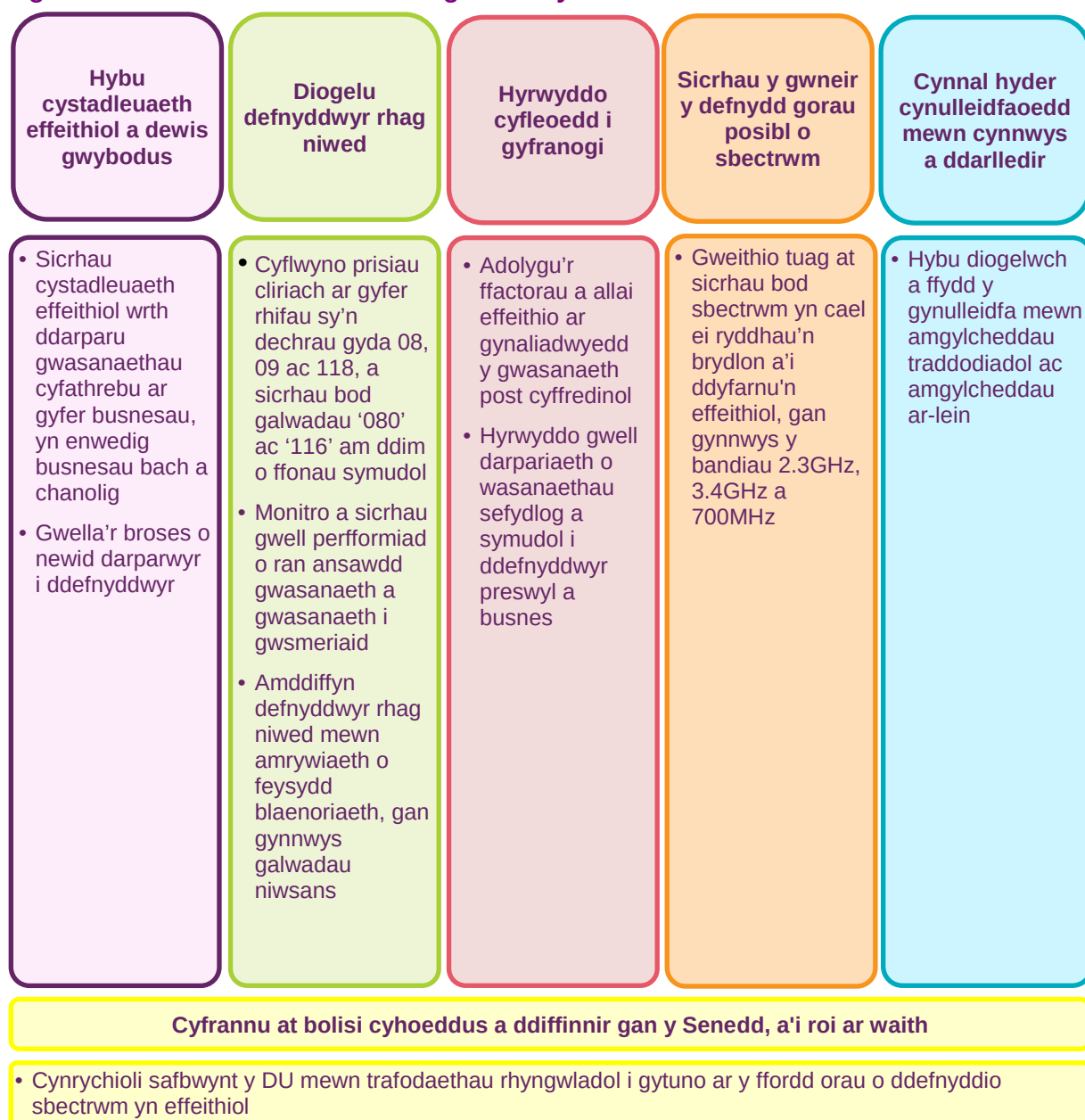
- 1.3 Prif ddyletswyddau Ofcom yw hyrwyddo buddiannau dinasyddion mewn perthynas â materion yn ymwneud â chyfathrebu, a hyrwyddo buddiannau defnyddwyr mewn marchnadoedd perthnasol, drwy hybu cystadleuaeth lle bo hynny'n briodol. O ran y gwasanaeth post, os yw Ofcom o'r farn bod unrhyw wrthdaro, mae'n ddyletswydd arnom i sicrhau bod darparu'r gwasanaeth post cyffredinol yn cael blaenoriaeth dros y dyletswyddau hyn.
- 1.4 Yn 2013, aethom ati i ddiffinio strategaeth gyffredinol ar gyfer cyflawni'r dyletswyddau hyn, gan ddweud:
 - i) "Byddwn yn gweithio ar ran defnyddwyr a dinasyddion drwy hybu cystadleuaeth effeithiol, dewisiadau ar sail gwybodaeth a'r cyfle i gymryd rhan mewn amrywiaeth eang o wasanaethau cyfathrebu, gan gynnwys y post. Byddwn yn sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau, drwy fecanweithiau marchnad pan fo'n bosibl a chymau rheoleiddio pan fo angen. Byddwn yn rhoi diogelwch cymesur i ddefnyddwyr ac yn helpu i gynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir. Byddwn yn cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, gan gynnwys darlledu gwasanaeth cyhoeddus o ansawdd uchel a lluosogrwydd perchnogaeth o'r cyfryngau."
 - ii) "Er mwyn cyflawni'r nodau hyn byddwn yn ymgynghori'n dryloyw ac yn gymesur. Byddwn yn cael gwybodaeth drwy ymchwil a gwybodaeth o ansawdd uchel a byddwn yn rhannu hynny'n eang. Byddwn yn ystyried amrywiaeth y DU a'i gwledydd. Byddwn yn ceisio bod yn arloesol, yn ymatebol ac yn effeithiol ym mhopeth a wnawn."

- 1.5 Nid ydym wedi gwneud unrhyw newidiadau i'r strategaeth hon ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf. Yng Nghynllun Blynyddol 2014/15, nodwyd ein rhaglen waith bresennol yng nghyd-destun ein strategaeth. Bydd ein cynnydd yn erbyn y rhaglen hon, a'r canlyniadau cysylltiedig, yn cael eu nodi yn ein Hadroddiad Blynyddol pan fydd yn cael ei gyhoeddi ym mis Gorffennaf 2015.
- 1.6 Mae'r ddogfen hon yn disgrifio sut rydym yn bwriadu cyflwyno ein strategaeth ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf, rhwng mis Ebrill 2015 a mis Mawrth 2016.

Mae gennym ddeg blaenoriaeth arfaethedig ar gyfer 2015/16

- 1.7 Fel yn y blynyddoedd a fu, rydym wedi trefnu ein rhaglen waith ar gyfer y flwyddyn i ddod o dan ein chwe diben strategol, sy'n deillio o'n dyletswyddau.
- 1.8 Rydym wedi dynodi deg blaenoriaeth arfaethedig ar gyfer ein gwaith y flwyddyn nesaf. Mae'r blaenoriaethau hyn yn weithgareddau penodol sydd o bwysigrwydd penodol i'r sefydliad neu sydd â charreg filltir bendant i'w chyrraedd yn 2015/16.

Ffigur 1 – Blaenoriaethau arfaethedig Ofcom yn 2015/16

- 1.9 Yn y tabl isod, rydym wedi rhoi disgrifiad byr o'r gwaith y bwriedir ei wneud er mwyn cyflawni pob blaenoriaeth:

Sicrhau cystadleuaeth effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau cyfathrebu ar gyfer busnesau, yn enwedig busnesau bach a chanolig¹	Byddwn yn asesu i ba raddau mae'r farchnad yn diwallu anghenion busnesau bach a chanolig o ran argaeledd rhwydweithiau sefydlog, ynghyd â gwasanaethau, prisiau ac ansawdd. Byddwn yn mesur lefel ymgysylltiad busnesau bach a chanolig â'r farchnad ac yn adrodd ynghylch a ydynt yn cael eu gwarchod yn ddigonol rhag achosion posibl o niwed. Byddwn hefyd yn cwblhau'r adolygiad o'r farchnad cysylltedd busnes, gan ymdrin â chynnyrch busnes 'llinellau ar brydles'.
Gwella'r broses o newid darparwyr i ddefnyddwyr	Byddwn yn gorffen rhoi trefniadau ar waith i hwyluso newid darparwyr ar waith ar gyfer llinellau lle mae'r ddwy ochr yn defnyddio rhwydwaith copr BT. Dylai'r rhain gael eu harwain gan y 'darparwr sy'n ennill y cwsmer', yn hytrach na darparwr presennol y cwsmer. Byddwn yn ymchwilio i welliannau eraill o ran prosesau newid ar gyfer gwasanaethau tanysgrifiadau teledu drwy dalu, band eang a llais wedi'u bwndelu, yn ogystal â gwasanaethau symudol.
Cyflwyno prisiau cliriach ar gyfer rhifau sy'n dechrau gyda 08, 09 ac 118, a sicrhau bod galwadau '080' ac '116' am ddim o ffonau symudol yn ogystal â llinellau tir	Byddwn yn sicrhau bod yr ystodau 080 ac 116 am-ddim-i'r-galwr i ddefnyddwyr sy'n ffonio o ffonau sefydlog a symudol. Ar gyfer galwadau i rifau 084, 087, 09 ac 118, bydd cost yr alwad wedi'i dadfwndelu felly bydd defnyddwyr yn gwybod yn union faint sy'n cael ei dalu i'w darparwr ffôn ac i gwmnïau eraill.
Monitro a sicrhau gwell perfformiad o ran ansawdd gwasanaeth a gwasanaeth i gwsmeriaid	Byddwn yn monitro, yn rhoi adborth ac yn gorfodi yn erbyn y gofynion llymach rydym wedi'u cyflwyno o ran ansawdd y gwasanaeth y mae BT yn ei gynnig wrth ddarparu gwasanaethau llinell sefydlog am y tro cyntaf a'u trwsio. Byddwn hefyd yn rhoi sylw i wasanaethau gwael i gwsmeriaid drwy sicrhau gwelliannau yn y modd y mae darparwyr yn ymdrin â chwynion cwsmeriaid.
Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed mewn amrywiaeth o feysydd blaenoriaeth, gan gynnwys galwadau niwsans	Byddwn yn gweithredu yn erbyn galwadau niwsans drwy gyfrwng ein cynllun gweithredu ar y cyd gyda Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth. Byddwn hefyd yn parhau i ymchwilio i achosion o gam-werthu yn y sector, ac yn gweithio gyda'r diwydiant a'r llywodraeth i gyflwyno cap atebolrwydd ar ddefnydd heb ganiatâd o ffonau symudol sydd ar goll neu wedi'u dwyn (un o'r pethau sy'n gallu arwain at filiau annisgwyl o uchel neu 'sioc bil').

¹ Busnesau gyda hyd at 249 o weithwyr. Mae hyn yn cynnwys microfusnesau (h.y. llai na 10 o weithwyr) ac unig fasnachwyr.

Adolygu'r ffactorau a allai effeithio ar gynaliadwyedd y gwasanaeth post cyffredinol	Byddwn yn cynnal adolygiad eang o'r ffactorau a allai gael effaith sylweddol ar allu'r Post Brenhinol i gynnig y gwasanaeth post cyffredinol yn y dyfodol. Bydd yr adolygiad hwn yn cynnwys datblygiadau yn y farchnad parseli a sefyllfa'r Post Brenhinol yn y farchnad hon, a faint o welliannau i effeithlonrwydd y Post Brenhinol fyddai'n dderbyniol disgwyl iddo eu cyflawni.
Hyrwyddo gwell darpariaeth o wasanaethau sefydlog a symudol i ddefnyddwyr preswyl a busnes	Byddwn yn datblygu dull gweithredu cyson ar gyfer adrodd am ddarpariaeth ac ansawdd profiad o wasanaethau symudol sy'n adlewyrchu profiadau defnyddwyr go iawn, a byddwn yn cyhoeddi metrigau sy'n benodol i'r cwmni i lywio'r dewisiadau sydd ar gael i ddefnyddwyr. Byddwn hefyd yn parhau i gefnogi'r gwaith o gyflwyno gwasanaethau band eang digon cyflym i ateb gofynion defnyddwyr yr oes sydd ohoni. Yn yr adroddiad seilwaith, fe wnaethom nodi mai gwasanaeth oddeutu 10Mbit yr eiliad y mae nifer o ddefnyddwyr yn ei gael ar hyn o bryd. Byddwn yn gwneud hyn drwy gefnogi cynllun 'Broadband Delivery UK' y Llywodraeth, yn ogystal ag adrodd am fylchau yn y ddarpariaeth band eang cyflym iawn mewn ardaloedd trefol a gwledig, ac ar gyfer busnesau bach a chanolig.
Gweithio tuag at sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ryddhau'n brydlon a'i ddyfarnu'n effeithiol, gan gynnwys y bandiau 2.3GHz, 3.4GHz a 700MHz	Ein gobaith yw dyfarnu 190MHz o sbectrwm yn y bandiau 2.3GHz a 3.4GHz, a byddwn yn paratoi'r band 700MHz i'w ryddhau ar gyfer y sbectrwm symudol yn 2022 (neu cyn hynny o bosibl).
Hybu diogelwch a ffydd y gynulleidfa mewn amgylcheddau traddodiadol ac amgylcheddau ar-lein	Yn 2015/16 byddwn yn gwneud mwy o waith i fonitro'n benodol a gorfodi yn erbyn cynnwys teledu sydd ddim yn cydymffurfio â'r Cod Darlledu. Byddwn hefyd yn parhau i hybu diogelwch a sicrwydd plant ar-lein.
Cynrychioli safbwynt y DU mewn trafodaethau rhyngwladol i gytuno ar y ffordd orau o ddefnyddio sbectrwm yn effeithiol	Cynhadledd fyd-eang y Cenhedloedd Unedig yw Cynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd (WRC), lle mae'r cytundeb rhyngwladol sy'n rheoli defnydd o sbectrwm yn cael ei adolygu a'i ddiwygio. Bydd y penderfyniadau a wneir yng nghynhadledd 2015 yn cael dylanwad uniongyrchol ar ddefnydd o sbectrwm ar gyfer amrywiaeth o wasanaethau, gan gynnwys band eang symudol a darlledu. Bydd hyn, yn y pen draw, yn siapiro'r penderfyniadau y byddwn yn eu gwneud o ran defnyddio sbectrwm, yn y DU, yn y blynnyddoedd i ddod.
1.10	Yn ogystal â'r meysydd gwaith blaenoriaeth hyn, byddwn yn ymgymryd ag amrywiaeth o waith sylweddol arall sy'n bwysig i gyflwyno ein strategaeth. Nodir hyn ym Mhennod 4, ac yn fwy manwl yn Atodiad 2.

Bydd Ofcom yn ceisio sicrhau cynnydd mewn chwe maes allweddol yn benodol yn 2015/16

1.11 Gan edrych ar ein blaenoriaethau a'n meysydd gwaith pwysig gyda'i gilydd, bydd Ofcom yn ceisio gwneud cynnydd mewn nifer o feysydd allweddol yn 2015/16:

- *Byddwn yn gweithio i sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol, gan ganolbwyntio'n benodol ar anghenion busnesau bach a chanolig.* Byddwn yn gwneud hyn drwy'r adolygiad o'r farchnad cysylltedd busnes, yn ogystal â gwaith penodol i asesu a yw'r farchnad yn diwallu anghenion busnesau bach a chanolig. Os byddwn yn dod ar draws meysydd lle nad yw'r farchnad yn diwallu eu hanghenion, byddwn yn pwysu a mesur beth y gellir ei wneud drwy ddefnyddio amrywiol fesurau.
- *Byddwn yn mynd ati i hyrwyddo'r gwasanaethau cyfathrebu eang sydd ar gael i ddefnyddwyr a busnesau.* Byddwn yn gwneud hyn drwy weithio i hybu gwell darpariaeth symudol, ar y cyd â'r Llywodraeth a'r diwydiant, a drwy adolygu'r ffactorau a allai effeithio ar gynaliadwyedd y gwasanaeth post cyffredinol yn y dyfodol. Byddwn yn dal ati i hybu'r gwaith o sicrhau bod pob gwasanaeth band eang ar gael yn ehangach, ac yn rhoi cyngor technegol i fentrau'r llywodraeth, mewn dinasoedd ac mewn ardaloedd gwledig, ac i fusnesau bach a chanolig hefyd.
- *Byddwn yn canolbwyntio o'r newydd ar ansawdd gwasanaethau i ddefnyddwyr a busnesau,* sy'n dipyn o her yn y sector cyfathrebiadau o hyd. Byddwn yn monitro perfformiad Openreach yn erbyn ei rwymedigaethau o ran gosod a thrwsio llinellau sefydlog. Byddwn hefyd yn adolygu perfformiad BT o ran darparu llinellau 'Ethernet' yn y farchnad cysylltedd busnes, a byddwn yn llunio mesurau newydd i adrodd am brofiadau defnyddwyr o fand eang sefydlog.
- *Byddwn yn diogelu ac yn hybu buddiannau cynulleidfaoedd a dinasyddion ym maes gwasanaethau cynnwys* drwy ddefnyddio dull wedi'i dargedu mewn perthynas â gweithgareddau gorfodi ar gyfer darlledwyr teledu. Byddwn yn parhau i weithio gyda grwpiau eraill i hyrwyddo diogelwch cynulleidfaoedd ar-lein, megis Cyngor y DU dros Ddiogelwch Plant ar y Rhynggrwyd (UKCCIS). Bydd Ofcom yn cwblhau ei drydydd adolygiad o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus y flwyddyn nesaf, gan wneud argymhellion i'r Llywodraeth ynghylch opsiynau ar gyfer cynnal a chryfhau gwasanaethau darlledu gwasanaeth cyhoeddus.
- *Bydd ein gwaith yn cwrdd â'r galw cynyddol am sbectrwm* drwy ryddhau sbectrwm ychwanegol ar gyfer gwasanaethau data di-wifr. Bydd hyn yn cynnwys cynllunio ar gyfer dyfarnu'r sbectrwm 2.3GHz a 3.4GHz erbyn diwedd 2015/16 a chymryd camau i sicrhau bod y band 700Mhz ar gael ar gyfer defnyddio band eang symudol yn y dyfodol. Byddwn hefyd yn cynrychioli buddiannau'r DU yng Nghynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd.
- Byddwn yn canfod meysydd a allai achosi niwed i ddefnyddwyr ac yn mynd i'r afael â hwy. Byddwn yn gwneud hyn drwy barhau i fonitro ac ymateb i dystiolaeth o niwed i ddefnyddwyr drwy lansio ymchwiliad i bryderon a chwynion defnyddwyr neu feysydd a allai achosi niwed sy'n dod i'n sylw. Bydd y gwaith hwn yn cynnwys diwygio prisiau galwadau i rifau '080', '09' ac ambell rif '11'. Byddwn hefyd yn gweithio i roi sylw i alwadau niwsans, cam-werthu a biliau annisgwyl o uchel sy'n cael ei alw'n 'sioc bil'.

Mae ein rhaglen waith yn adlewyrchu pwysigrwydd ystyriaethau polisi cenedlaethol, rhanbarthol a rhyngwladol

- 1.12 Wrth gyflawni ein dyletswyddau, mae'n rhaid i ni wneud yn siŵr ein bod yn ystyried buddiannau dinasyddion a defnyddwyr ar draws y DU i gyd, ac yn cynrychioli buddiannau dinasyddion y DU mewn trafodaethau polisi ar lefel rhyngwladol.
- 1.13 Byddwn yn ymgymryd â gwahanol fathau o waith i hyrwyddo buddiannau defnyddwyr yn y gwledydd a'r rhanbarthau y flwyddyn nesaf. Mae hyn yn cynnwys hybu argaeledd a darpariaeth gwasanaethau cyfathrebu. Gallwch weld ein rhaglen waith lawn yn y gwledydd yn [Pennod 6](#) isod. Yn ogystal â'r gwaith hwn, byddwn yn ymateb yn briodol i drafodaethau a newidiadau mewn polisi sy'n ymwneud â datganoli (gweler paragraff [A2.110](#)).
- 1.14 Yn rhyngwladol, byddwn yn parhau i gynrychioli buddiannau'r DU fel y bo'n briodol, mewn trafodaethau byd-eang ac mewn dadleuon polisi Ewropeaidd. Nodir ein rhaglen ar gyfer gwaith rhyngwladol ym mharagraff [A3.27](#).
- 1.15 Ar draws y Deyrnas Unedig a'r gwledydd, byddwn yn parhau i gydweithio â llunwyr polisi i sicrhau canlyniadau da i ddefnyddwyr. Byddwn yn parhau i gyfrannu at raglen Rhwydwaith Rheoleiddwyr y Deyrnas Unedig er mwyn sicrhau hyn.

Ein cwestiwn ar gyfer ymgynghori

- 1.16 Bob blwyddyn, byddwn yn ymgynghori ar fersiwn ddrafft y Cynllun Blynyddol cyn cwblhau ein rhaglen waith yn derfynol. Rydym yn gofyn am safbwyntiau rhanddeiliaid ynghylch gwaith arfaethedig Ofcom ar gyfer 2015/16, i'w cyflwyno erbyn 26ain Chwefror 2015.
- 1.17 Gallwch weld manylion ynghylch sut i ymateb yn [Atodiad 6](#). Ar ôl ein hymgyngghoriad, byddwn yn cyhoeddi fersiwn derfynol o'n Cynllun Blynyddol ym mis Mawrth 2015.

Pennod 2

Cyd-destun y farchnad ar gyfer y Cynllun Blynyddol hwn

Mae datblygiadau'r farchnad yn ein sectorau yn cyfrannu at ein Cynllun Blynyddol

- 2.1 Yn y bennod hon rydym yn nodi datblygiadau diweddar yn y farchnad a'r cyd-destun rheoleiddiol sy'n berthnasol i bob un o'r meysydd allweddol rydym yn bwriadu gwneud cynnydd ynddynt yn y flwyddyn nesaf.
- 2.2 Mae'n bwysig ein bod yn gyfarwydd â datblygiadau yn y farchnad er mwyn gwneud yn siŵr bod ein rheoliadau'n seiliedig ar dystiolaeth a'u bod yn effeithiol. Byddwn yn cynnal gwaith ymchwil rheolaidd i'r marchnadoedd y byddwn yn eu rheoleiddio, ac yn adrodd amdanynt yn ein cyhoeddiadau blynyddol, megis [Adroddiad y Farchnad Gyfathrebu](#) ac [Adroddiad Profiad y Defnyddiwr](#).

Mae'n rhaid i ni barhau i fonitro a yw ein marchnadoedd yn cynnig cystadleuaeth deg ac effeithiol, yn enwedig i fusnesau bach a chanolig

- 2.3 Mae cwmnïau rhwydweithiau symudol a chwmnïau rhwydweithiau sefydlog (MNOs) yn buddsoddi mewn mathau newydd o seilweithiau rhwydwaith, sy'n arwain at ddulliau arloesol o gyflwyno gwasanaethau cyfathrebu. Er enghraifft, mae cwmnïau rhwydweithiau sefydlog llai yn cyflwyno ffibr i'r safle (FTTP)² i fusnesau ac ar gyfer defnydd preswyl mewn rhai ardaloedd trefol. O ran rhwydweithiau symudol, mae cwmnïau yn defnyddio WiFi a chelloedd bach i roi darpariaeth data symudol.
- 2.4 Fodd bynnag, mae'r rhan fwyaf o ddefnyddwyr yn dibynnu ar rwydweithiau symudol a mynediad sefydlog mwy i ddefnyddio gwasanaethau telegyfathrebu. Felly gallai ffactorau megis y gost o gyflwyno rhwydwaith ar draws ardal eang ei gwneud yn anoddach i gwmnïau llai gyflwyno eu gwasanaethau ar lefel ehangach.
- 2.5 Ym maes telegyfathrebiadau busnes, mae pryderon wedi codi yn ystod y flwyddyn ddiwethaf am gystadleuaeth wrth ddarparu gwasanaethau cyfathrebu i fusnesau bach a chanolig. Mae ein gwaith ymchwil³ yn awgrymu nad yw'r farchnad o bosibl yn sicrhau canlyniadau effeithiol i rai o ddefnyddwyr busnesau bach a chanolig mewn rhai achosion: er bod 85% o fusnesau bach a chanolig yn meddwl bod y farchnad cyfathrebu yn gofalu am eu hanghenion busnes, roedd nifer yn pryderu am gyflymder gwasanaethau band eang sefydlog, er enghraifft, a pha mor ddibynadwy ydynt.
- 2.6 Mewn marchnadoedd teledu drwy dalu, mae'r cynigion ar gyfer cynnwys ac ymarferoldeb a gynigir gan gwmnïau yn mynd yn fwy eang. Er enghraifft, mae defnyddwyr blychau TiVo Virgin Media yn cael argymelliadau defnyddwyr erbyn hyn, tra mae Sky Go Extra yn galluogi defnyddwyr i lwytho cynnwys i lawr i wahanol

² Rhwydwaith mynediad sy'n cynnwys ffibr optegol yn ymestyn o'r cwgn mynediad i eiddo'r defnyddiwr.

³ Jigsaw, profiadau busnesau bach a chanolig o wasanaethau cyfathrebu – adroddiad ymchwil, Tachwedd 2014, http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/telecoms-research/sme/sme_research_report.pdf.

ddyfeisiau. Mae BT a TalkTalk hefyd wedi ail-lansio eu cynigion teledu gyda'u blychau YouView, ac mae EE wedi ymuno â'r farchnad teledu drwy dalu.

- 2.7 Mae angen i ddefnyddwyr allu newid darparwyr cyfathrebiadau'n hawdd er mwyn elwa o gystadleuaeth yn y farchnad. Fodd bynnag, rydym wedi canfod bod defnyddwyr yn cael problemau, neu'n rhagweld hynny, wrth newid: yn y 12 mis cyn Gorffennaf / Awst 2014, dywedodd 28%⁴ o ddefnyddwyr a oedd wedi ystyried newid eu darparwr band eang sefydlog, ond heb wneud hynny, fod 'trafferth' (neu o leiaf argraff o drafferth) yn rheswm dros beidio â newid.

Mae sicrhau bod rhwydweithiau a gwasanaethau ar gael yn eang yn dod yn fwyfwy pwysig i ddefnyddwyr ac i ddinasyddion

- 2.8 Fel aelodau o gymdeithas sy'n rhoi mwy a mwy o bwyslais ar gadw mewn cysylltiad, mae sicrhau bod technolegau cyfathrebu digidol ar gael yn bwysicach nag erioed i ddinasyddion ac i ddefnyddwyr. Yn gyffredinol, rydym yn dibynnu arnynt i gysylltu â ffrindiau a theulu, ar gyfer gwaith ac addysg, ac er mwyn gallu cael gafael ar wasanaethau sy'n diogelu bywydau neu wasanaethau cyhoeddus.
- 2.9 Fodd bynnag, mae rhai gwasanaethau band eang a llais symudol a sefydlog yn dal yn ddiffygiol, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig. Er enghraifft, er bod band eang cyflym iawn (sy'n cynnig cyflymder llwytho i lawr o 30Mbit yr eiliad ac uwch) ar gael i 75% o holl eiddo'r DU yn 2014⁵ (i fyny o 73% yn 2013 a 65% yn 2012),⁶ mae'r argaeledd yn is ar gyfer eiddo yng nghefn gwlad (22%).⁷
- 2.10 Mae gan hyn oblygiadau i rai o wledydd y DU yn arbennig: mae'r argaeledd ar gyfer eiddo yn yr Alban (61%) a Chymru (55%) yn is na chyfartaledd y DU. Mae mannau â chyswllt gwan yn dal i fodoli mewn ardaloedd trefol hefyd: er enghraifft, roedd band eang mynediad cenhedlaeth nesaf (NGA) ar gael i 47% o'r eiddo ym mwrdeistref San Steffan yn Llundain yn 2014, ac i 59% o'r eiddo yn Tower Hamlets.
- 2.11 Mae tystiolaeth hefyd bod yr aelwyd gyffredin angen cyflymder llwytho i lawr o tua 10Mbit yr eiliad erbyn hyn. O dan y lefel hon, mae'r galw yn debygol o fod yn gyfyngedig. Ar hyn o bryd, rydym yn amcangyfrif nad yw 15% o gartrefi'r DU yn gallu cael 10Mbit yr eiliad.⁸
- 2.12 O ran band eang a llais symudol, rydym yn amcangyfrif bod gan 84% o eiddo yn y DU ddarpariaeth 3G yn yr awyr agored ar gyfer y pedwar cwmni rhwydweithiau symudol (MNO), er bod y ffigur hwn yn gostwng i 75% o eiddo yn yr Alban, 65% yng Nghymru a 63% yng Ngogledd Iwerddon. Roedd 72 y cant o eiddo yn rhan o ardaloedd lle'r oedd darpariaeth 4G yn yr awyr agored gan o leiaf un cwmni. Mae trwydded O2 yn mynnu ei fod yn cynnig darpariaeth 4G o dan do i o leiaf 98% o'r boblogaeth erbyn diwedd 2017, gydag o leiaf 95% yng Nghymru, yr Alban a Gogledd

⁴ Ofcom, traciwr Newid 2014,

http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/statistics/Switching_Tracker_2014.pdf.

⁵ Ofcom, Adroddiad Seilwaith 2014,

<http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/infrastructure/2014/infrastructure-14.pdf>.

⁶ Ofcom, Diweddariad 2013 yr Adroddiad Seilwaith,

http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/telecoms-research/infrastructure-report/IRU_2013.pdf.

⁷ Ofcom, Adroddiad Seilwaith 2014,

<http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/infrastructure/2014/infrastructure-14.pdf>

⁸ Ibid.

Iwerddon. Rhagwelir y bydd cwmnïau rhwydweithiau symudol eraill yn gwneud yr un fath.

- 2.13 Fodd bynnag, mae defnyddwyr yn dal i wynebu problemau wrth wneud galwadau llais mewn nifer o ardaloedd (yn enwedig ardaloedd gwledig) ac wrth deithio. Yn 2014, roedd 21% o arwynebedd daearyddol y DU yn 'fannau di-gyswllt rhannol' ar gyfer darpariaeth symudol 2G, lle'r oedd modd cael signal gan o leiaf un MNO ond nid pob un. Nid oedd dim un MNO yn darparu signal ar gyfer 11% o arwynebedd daearyddol y DU. Mae pob MNO wedi ymrwymo i gynyddu'r ddarpariaeth gwasanethau llais symudol i 90% o arwynebedd daearyddol y DU erbyn 2017, yn dilyn proses y llywodraeth i wella'r ddarpariaeth gwasanaethau llais.

Nid yw argaeledd gwasanaethau cyfathrebu yn ddigon: mae defnyddwyr a busnesau yn mynnu gwasanaeth o ansawdd uwch

- 2.14 Hyd yn oed mewn ardaloedd lle mae rhwydweithiau sefydlog a symudol yn cynnig darpariaeth helaeth, mae defnyddwyr a busnesau wedi mynegi pryderon am y gwasanaeth y maent yn ei gael gan ddarparwyr cyfathrebiadau. Er enghraifft, yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae problemau wedi codi o ran amseroedd trwsio a gosod ar gyfer gwasanaethau llinell sefydlog. Gan ystyried pryderon defnyddwyr a darparwyr cyfathrebiadau yn y maes adwerthu am ansawdd gwasanaeth Openreach (is-adran gwasanaethau mynediad BT) i gwsmeriaid yn y maes cyfanwerthu, rydym wedi cyflwyno atebion, gan gynnwys safonau sylfaenol newydd, y mae'n rhaid i Openreach eu cyrraedd ar gyfer gosod a thrwsio llinellau sefydlog.⁹
- 2.15 Yn y flwyddyn ddiwethaf, rydym hefyd wedi gweld bod mwy a mwy o bryderon ynghylch ansawdd y gwasanaeth y mae Openreach yn ei gynnig o ran gwasanaethau Ethernet. Rydym yn monitro hyn ac yn cael cyfarfodydd ag Openreach, darparwyr cyfathrebiadau a Swyddfa'r Dyfarnwr Telegyfathrebiadau (OTA2) i drafod datblygiadau.¹⁰

Mae cynulleidfaoedd yn cael gafael ar gynnwys mwy amrywiol o nifer o ffynonellau, gan gynnwys ar-lein

- 2.16 Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae cwblhau'r gwaith o symud at ddarlledu aml-sianel a chynnydd sydyn mewn perchnogaeth dyfeisiau wedi'u cysylltu a chyflymder band eang wedi newid y ffordd rydym yn defnyddio cynnwys clyweledol.
- 2.17 Er enghraifft, mae plant yn defnyddio mwy o gynnwys ar-lein hefyd, yn ogystal â darlledu traddodiadol. Yn 2014, treuliyd 19%¹¹ o amser 'gwylio' plant 12-15 oed yn edrych ar glipiau fideo byr ar-lein; treuliyd 52% o amser yn gwylio teledu byw (o'i gymharu â 69% ymhlith oedolion). Ar yr un pryd, mae'r adolygiad o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus (sydd i fod i gael ei gwblhau tua chanol 2015) yn dangos sut mae cynulleidfaoedd teledu yn gwylio mewn ffyrdd mwy amrywiol.

⁹ Ofcom, *Adolygiadau o'r farchnad mynediad sefydlog: mynediad lleol cyfanwerthol, llinellau cyfnawid analog sefydlog cyfanwerthol, ISDN2 ac ISDN30*, Mehefin 2014, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/telecoms/ga/fixed-access-market-reviews-2014/statement-june-2014/volume1.pdf>.

¹⁰ Ofcom, *Adolygiad o'r Farchnad Cysylltedd Busnes: Amserlen a chais cychwynnol am fewnbwn*, Ebrill 2014, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/consultations/business-connectivity-market-review/summary/Business-Connectivity-Market-Review.pdf>.

¹¹ Ofcom, *Adroddiad y Farchnad Gyfathrebu 2014*, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/communications-market-reports/cmr14/>.

- 2.18 Fodd bynnag, mae ein gwaith ymchwil¹² yn dangos, er bod disgwyliadau o ran gwarchod gwylwyr yn amrywio rhwng cynnwys ar-lein a chynnwys a ddarlledir, mae gwylwyr yn disgwyl gwarchodaeth reoleiddiol ar gyfer cynnwys sy'n debyg i gynnwys teledu ni waeth sut mae'n cyrraedd y sgrin.
- 2.19 Rydym yn trwyddedu mwy o sianeli nag erioed - ambell un nad ydynt yn ddarlledwyr ers tro byd gyda diwylliant cadarn o gydymffurfio â rheoliadau. Yn sgil hyn, ceir mwy o gyfleoedd ar gyfer arloesi, ond hefyd ceir mwy o risg y bydd cynnwys niweidiol yn cael ei ddarlledu, neu gynnwys nad yw'n cydymffurfio â rheoliadau darlledu. Dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, rydym wedi delio â chynnwys ar y teledu sydd, er enghraifft, wedi ysgogi troseddau a chasineb.

Mae defnydd o wasanaethau di-wifr, megis data symudol, yn dal i gynyddu

- 2.20 Mae'r galw am wasanaethau di-wifr ar gynnydd ar gyfer sawl defnydd, er enghraifft, data symudol, tra mae'r galw'n arafach neu'n dal yn gyson ar gyfer mathau eraill o ddefnydd, megis y sectorau darlledu a gwneud rhaglenni a digwyddiadau arbennig (PMSE).
- 2.21 Mae data symudol, wedi'i sbarduno gan ddefnydd o ddyfeisiau sydd wedi'u cysylltu, yn faes lle mae'r galw'n cynyddu'n sylweddol. Roedd faint o ddata symudol a gafodd ei lwytho i fyny neu i lawr ym mhob cysylltiad gweithredol yn 0.53GB y mis yn 2014, i fyny o 0.35GB yn 2013.¹³ Roedd treiddiad ffonau deallus ymhlith oedolion yn y DU yn 61% yn 2014.¹⁴ Mae dadansoddwyr y diwydiant yn rhagweld y bydd y galw am ddata symudol yn cynyddu mwy dros amser, gydag ambell amcangyfrif¹⁵ yn awgrymu y gallai'r galw fod dros 45 gwaith yn fwy yn 2030 nag yn 2014.
- 2.22 Gall y diwydiant gwrdd â'r galw a ragwelir am ddata symudol mewn gwahanol ffyrdd: er enghraifft, drwy ddefnyddio celloedd bach neu uwchraddio i dechnolegau symudol mwy effeithlon. Fodd bynnag, teimlwn y bydd rhyddhau sbectwm ychwanegol yn fanteisiol hefyd er mwyn helpu i gwrdd â'r galw a ragwelir.
- 2.23 Yr un pryd, mae'r galw am wasanaethau di-wifr eraill yn aros, ac fe allai'r galw hwnnw gynyddu. Mae teledu daearol digidol (DTT) yn dal yn boblogaidd gyda defnyddwyr, a dyma brif ffynhonnell gwasanaethau teledu 41% o aelwydydd gyda theledu yn 2013.¹⁶ Fe allai'r galw am gapasiti o deledu a ddarlledir gynyddu wrth i fwy o wasanaethau HD gael eu lansio. Fodd bynnag, gellir defnyddio amrywiol ffyrdd technegol nad ydynt yn ymwneud â sbectwm i helpu i gwrdd â'r galw hwn, er enghraifft safonau amgodio a thrawsyrru effeithlon.

Gall ein sectorau barhau i greu risg o niwed i ddefnyddwyr

- 2.24 Mae nifer y galwadau 'niwsans' ar gynnydd, gan fod y gost o gynhyrchu galwadau drwy ffonau IP yn gostwng. Mae ffonau IP hefyd yn gadael i'r rheini sy'n gwneud

¹² Ipsos Mori / Ofcom, *Protecting audiences in a converged world*, Ionawr 2012, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/tv-research/protecting/Protecting-audiences.pdf>.

¹³ Ofcom, *Adroddiad Seilwaith 2014*, .

¹⁴ Ofcom, *Adroddiad y Farchnad Gyfathrebu 2014*, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/communications-market-reports/cmr14/>.

¹⁵ Ofcom, *Consultation on future use of the 700MHz band: Cost-benefit analysis of changing its use to mobile services*, Mai 2014. Dylid nodi bod y ffigur hwn yn cael ei gyfrifo'n wahanol i amcangyfrifon yr *Adroddiad Seilwaith*.

<http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/consultations/700MHz/summary/main.pdf>

¹⁶ Ofcom, *Adroddiad y Farchnad Gyfathrebu 2014*.

galwadau niwsans newid manylion adnabod y galwr, sy'n gwneud galwadau niwsans yn fwy anodd eu rheoli, yn ogystal ag arwain at dwyll difrifol.

- 2.25 Rydym yn gweithio gyda rhanddeiliaid rhyngwladol ar ddulliau gweithredu technegol i roi sylw i'r materion hyn, ynghyd â'n [cynllun gweithredu ar y cyd](#) gyda Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth i fynd i'r afael â galwadau niwsans.
- 2.26 Maes niwed arall rydym wedi'i nodi yw enghreifftiau lle nad yw defnyddwyr yn siŵr beth yw'r gost o alw gwahanol fathau o rifau. Er enghraifft, mae rhifau '0800', yn y gorffennol, wedi bod am ddim o ffonau tir ond ddim o ffonau symudol, a gallai hyn arwain at fil annisgwyl o uchel. Mae ein gwaith ymchwil¹⁷ wedi canfod bod rhwng 40% a 70% o ddefnyddwyr 'ddim yn hyderus' eu bod yn deal costau galwadau (yn dibynnu ar ystod y rhifau).

¹⁷ Ofcom, *Simplifying non-geographic numbers*, Atodiad 8, Ebrill 2012, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/consultations/simplifying-non-geographic-no/Atodiades/Atodiades8-15.pdf>.

Pennod 3

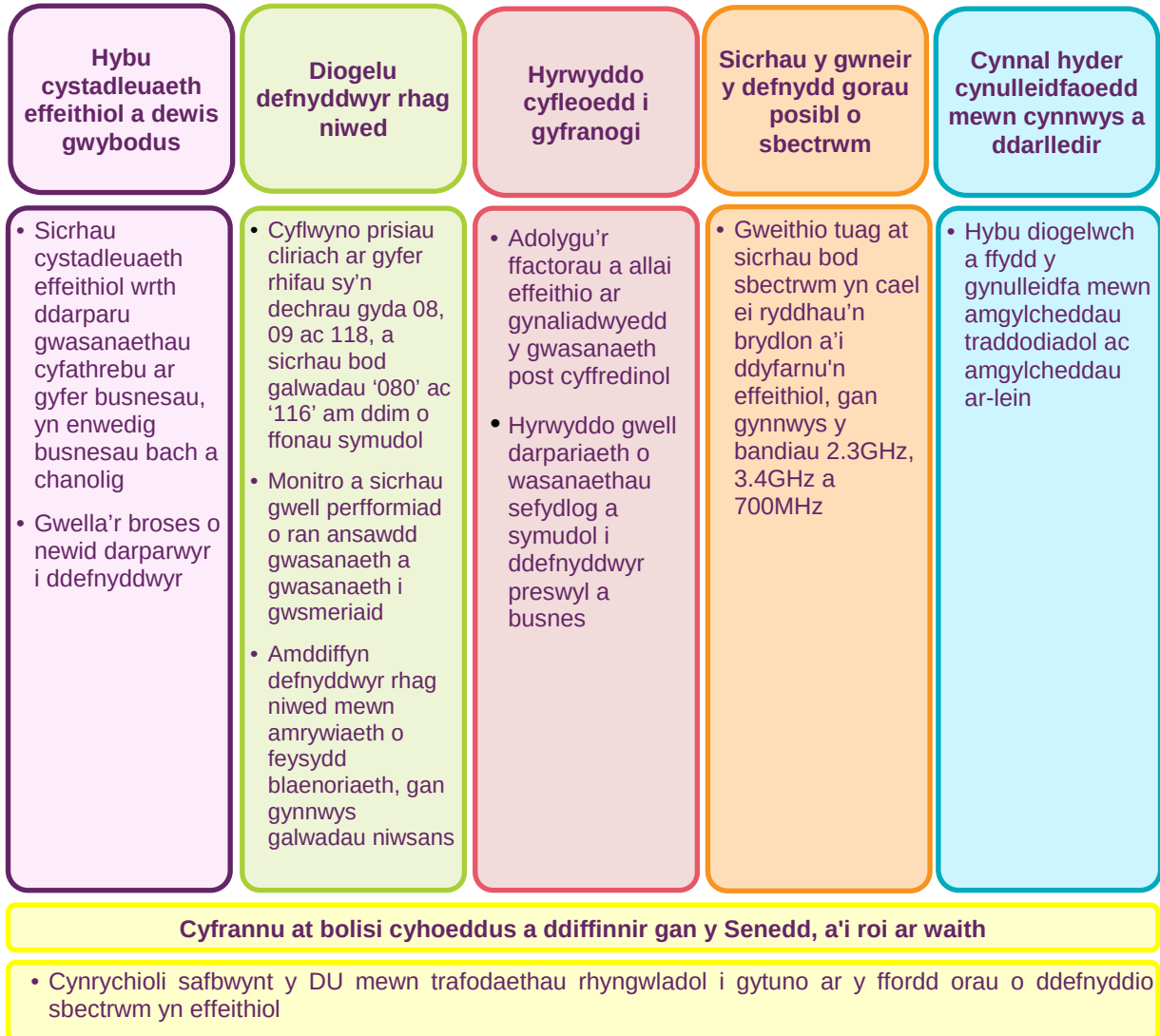
Ein blaenoriaethau strategol drafft ar gyfer 2015/16

Eleni, rydym wedi nodi deg blaenoriaeth bosibl ar gyfer 2015/16

- 3.1 Bob blwyddyn, bydd y Cynllun Blynyddol yn nodi'r prif flaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf. Mae'r bennod hon yn rhoi amlinelliad byr o bob un o'r blaenoriaethau. Rhoddir mwy o fanylion am y rhain yn ein rhaglen waith yn [Atodiad 1](#).
- 3.2 Rydym wedi nodi deg blaenoriaeth bosibl, ochr yn ochr â'r gwaith pwysig ehangach rydym yn ei wneud i gyflawni ein dyletswyddau, a ddisgrifir yn [Pennod 4](#).

Fel yn y blynyddoedd a fu, byddwn yn cyflwyno'r blaenoriaethau hyn yn erbyn y 'dibenion strategol' sy'n disgrifio ein dyletswyddau craidd

- 3.3 Yn [2013](#) aethom ati i amlinellu chwe diben strategol Ofcom, fframwaith sy'n ymdrin â'n hamrywiol ddyletswyddau statudol. Yn dilyn hynny, rydym wedi trefnu ein rhaglen waith o dan y fframwaith hwn.
- 3.4 Mae ein dibenion strategol yn dal yn berthnasol i'n gwaith ac nid ydym wedi gwneud unrhyw newidiadau i'w geiriad yn y Cynllun Blynyddol Drafft eleni. Isod, rydym wedi rhestro ein blaenoriaethau o dan ein dibenion strategol.

Ffigur 2 – Blaenoriaethau arfaethedig Ofcom yn 2015/16

Crynodeb o'r gwaith y byddwn yn ei wneud i gyflawni pob un o'n blaenoriaethau ar gyfer 2015/16

- 3.5 Mae rhaglen waith lawn i'w gweld yn [Atodiad 1](#) yn y ddogfen hon, yn ogystal â thabl o ganlyniadau interim a hirdymor rydym yn gweithio i'w cyflawni. Yn y bennod hon, rydym wedi cynnwys crynodeb byr o'n gwaith sy'n ymwneud â'r ddeg blaenoriaeth.

Sicrhau cystadleuaeth effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau cyfathrebu ar gyfer busnesau, yn enwedig busnesau bach a chanolig	Byddwn yn asesu i ba raddau mae'r farchnad yn diwallu anghenion busnesau bach a chanolig o ran y rhwydweithiau sefydlog sydd ar gael, ynghyd â gwasanaethau, prisiau ac ansawdd. Byddwn yn asesu lefel ymgysylltiad busnesau bach a chanolig â'r farchnad ac yn ceisio gweld a ydynt yn cael eu gwarchod yn ddigonol rhag achosion posibl o niwed. Byddwn hefyd yn cwblhau'r adolygiad o'r farchnad cysylltedd busnes, gan ymdrin â chynnyrch busnes 'llinellau ar brydles'.
Gwella'r broses o newid darparwyr i ddefnyddwyr	Byddwn yn gorffen rhoi trefniadau ar waith i hwyluso newid darparwyr ar waith ar gyfer llinellau lle mae'r ddwy ochr yn defnyddio rhwydwaith copr BT. Dylai'r rhain gael eu harwain gan y 'darparwr sy'n ennill y cwsmer', yn hytrach na darparwr presennol y cwsmer. Byddwn yn ymchwilio i welliannau eraill o ran prosesau newid ar gyfer gwasanaethau tanysgrifiadau teledu drwy dalu, band eang a llais wedi'u bwndelu, yn ogystal â gwasanaethau symudol.
Cyflwyno prisiau cliriach ar gyfer rhifau sy'n dechrau gyda 08, 09 ac 118, a sicrhau bod galwadau '080' ac '116' am ddim o ffonau symudol yn ogystal â llinellau tir	Byddwn yn sicrhau bod yr ystodau 080 ac 116 am-ddim-i'r-galwr i ddefnyddwyr sy'n ffonio o ffonau sefydlog a symudol. Ar gyfer galwadau i rifau 084, 087, 09 ac 118, bydd cost yr alwad wedi'i dadfwndelu felly bydd defnyddwyr yn gwybod yn union faint sy'n cael ei dalu i'w darparwr ffôn ac i gwmnïau eraill.
Monitro a sicrhau gwell perfformiad o ran ansawdd gwasanaeth a gwasanaeth i gwsmeriaid	Byddwn yn monitro, yn rhoi adborth ac yn gorfodi yn erbyn y gofynion llymchyd rydym wedi'u cyflwyno o ran ansawdd y gwasanaeth y mae BT yn ei gynnig wrth ddarparu gwasanaethau llinell sefydlog am y tro cyntaf a'u trwsio. Byddwn hefyd yn rhoi sylw i wasanaethau gwael i gwsmeriaid drwy sicrhau gwelliannau yn y modd y mae darparwyr yn ymdrin â chwynion cwsmeriaid.
Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed mewn amrywiaeth o feysydd blaenoriaeth, gan gynnwys galwadau niwsans	Byddwn yn gweithredu yn erbyn galwadau niwsans drwy gyfrwng ein cynllun gweithredu ar y cyd gyda Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth. Byddwn hefyd yn parhau i ymchwilio i achosion o gam-werthu yn y sector, ac yn gweithio gyda'r diwydiant a'r llywodraeth i gyflwyno cap atebolrwydd ar ddefnyddio ffonau symudol sydd ar goll neu wedi'u dwyn heb ganiatâd (un o'r pethau sy'n gallu arwain at filiau annisgwyl o uchel neu 'sioc bil').
Adolygu'r ffactorau a allai effeithio ar gynaliadwyedd y gwasanaeth post cyffredinol	Byddwn yn cynnal adolygiad eang o'r ffactorau a allai gael effaith sylweddol ar allu'r Post Brenhinol i gynnig y gwasanaeth post cyffredinol yn y dyfodol. Bydd yr adolygiad hwn yn cynnwys datblygiadau yn y farchnad parseli a sefyllfa'r Post Brenhinol yn y farchnad hon, a faint o welliannau i effeithlonrwydd y Post Brenhinol fyddai'n dderbyniol disgwyl iddo eu cyflawni.

**Hyrwyddo gwell
darpariaeth o wasanaethau
sefydlog a symudol i
ddefnyddwyr preswyl a
busnes**

Byddwn yn datblygu dull gweithredu cyson ar gyfer adrodd am ddarpariaeth ac ansawdd profiad o wasanaethau symudol sy'n adlewyrchu profiadau defnyddwyr go iawn, a byddwn yn cyhoeddi metrigau sy'n benodol i'r cwmni i lywio'r dewisiadau sydd ar gael i ddefnyddwyr.

Byddwn hefyd yn parhau i gefnogi'r gwaith o gyflwyno gwasanaethau band eang digon cyflym i ateb gofynion defnyddwyr yr oes sydd ohoni. Yn yr adroddiad seilwaith, fe wnaethom nodi mai gwasanaeth oddeutu 10Mbps y mae nifer o ddefnyddwyr yn ei gael.

Byddwn yn gwneud hyn drwy gefnogi cynllun 'Broadband Delivery UK' y Llywodraeth, yn ogystal ag adrodd am fylchau yn y ddarpariaeth band eang cyflym iawn mewn ardaloedd trefol a gwledig, ac ar gyfer busnesau bach a chanolig.

**Gweithio tuag at sicrhau bod
sbectrwm yn cael ei
ryddhau'n brydlon a'i
ddyfarnu'n effeithiol, gan
gynnwys y bandiau 2.3GHz,
3.4GHz a 700MHz**

Ein gobaith yw dyfarnu 190MHz o sbectrwm yn y bandiau 2.3GHz a 3.4GHz, a byddwn yn paratoi'r band 700MHz i'w ryddhau ar gyfer y sbectrwm symudol yn 2022 (neu cyn hynny o bosibl).

**Hybu diogelwch a ffydd y
gynulleidfa mewn
amgylcheddau traddodiadol
ac amgylcheddau ar-lein**

Yn 2015/16 byddwn yn gwneud mwy o waith i fonitro'n benodol a gorfodi yn erbyn cynnwys teledu sydd ddim yn cydymffurfio â'r Cod Darlledu. Byddwn hefyd yn parhau i hybu diogelwch a sicrwydd plant ar-lein.

**Cynrychioli sefyllfa'r DU
mewn trafodaethau
rhyngwladol ar ddefnyddio
sbectrwm**

Cynhadledd fyd-eang y Cenhedloedd Unedig yw Cynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd (WRC), lle mae'r cytundeb rhyngwladol sy'n rheoli defnydd o sbectrwm yn cael ei adolygu a'i ddiwygio.

Bydd y penderfyniadau a wneir yng nghynhadledd 2015 yn cael dylanwad uniongyrchol ar ddefnydd o sbectrwm ar gyfer amrywiaeth o wasanaethau, gan gynnwys band eang symudol a darlledu. Bydd hyn, yn y pen draw, yn siapia'r penderfyniadau y byddwn yn eu gwneud o ran defnyddio sbectrwm, yn y DU, yn y blynyddoedd i ddod.

- 3.6 Byddwn yn mesur llwyddiant ein darpariaeth yn erbyn y blaenoriaethau hyn ar gyfer 2015/16 yn erbyn canlyniadau interim a therfynol, a nodir ar ddiwedd [Atodiad 1](#). Yn ogystal â'r ddeg blaenoriaeth hyn rydym wedi nodi ein rhaglen waith lawn yn [Pennod 4](#).

Sut rydym yn pennu ein blaenoriaethau

- 3.7 Wrth ymateb i'n gwahoddiad i gyflwyno sylwadau, a gyhoeddwyd ym mis Medi 2014, gofynnodd sawl un am gael mwy o wybodaeth ynghylch sut rydym yn pennu ein blaenoriaethau. Isod, rydym wedi nodi'r ffactorau y byddwn yn eu hystyried wrth wneud y penderfyniad hwn:

- 3.7.1 **Perchnogaeth y mater / ein cylch gwaith presennol:** Mewn rhai meysydd, mae gan Ofcom gylch gwaith clir neu ddyletswydd i gyflawni gwaith; mae hyn wedi'i nodi mewn deddfwriaeth.
- 3.7.2 **Maint ac eglurder yr hyn a gyflawnir:** Mae gan rai prosiectau rywbeth arbennig o bwysig, sydd wedi'i ddiffinio'n glir, i'w gyflawni, gyda chanlyniadau cysylltiedig.
- 3.7.3 **Pwysigrwydd y mater:** Mae pwysigrwydd rhywbeth yng ngolwg defnyddwyr a rhanddeiliaid eraill yn ffactor wrth flaenoriaethu gwaith.
- 3.7.4 **Ymrwymiad adnoddau:** Os yw prosiect yn faich mawr ar adnoddau'r sefydliad, gall hyn gyfrannu at y broses o flaenoriaethu'r gwaith.

Pennod 4

Ein gwaith pwysig arall ar gyfer y flwyddyn nesaf

4.1 Yn ogystal â'n deg blaenoriaeth, rydym wedi nodi isod ystod lawn y gwaith pellach y byddwn yn ei gyflawni yn ystod y flwyddyn nesaf.

Ffigur 3 – Blaenoriaethau arfaethedig Ofcom yn 2015/16

Hybu cystadleuaeth effeithiol a dewis gwybodus	Diogelu defnyddwyr rhag niwed	Hyrwyddo cyfleoedd i gyfranogi	Sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o sbectrwm	Cynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir
- Gweithio i sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol ar gyfer gwasanaethau darlledu, gan gynnwys ein hadolygiad o'r rhwymedigaeth 'rhaid cynnig yn gyfanwerthol' - Gweithredu'r adolygiad o'r fframwaith ar gyfer darparu adroddiadau rheoleiddiol yn y maes telegyfathrebiadau - Cychwyn ar yr adolygiadau o'r farchnad band cul a mynediad sefydlog - Hybu dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir a pherthnasol ar gael yn hawdd - Cynnal Asesiad o'r Effaith ar y Farchnad i gefnogi Profion Gwerth Cyhoeddus gan Ymddiriedolaeth y BBC	- Gweithio gyda chyrrff yn y DU a chyrrff rhyngwladol i hybu gwelliannau i'r gwasanaeth adnabod y galwr (CLI – caller line identification) - Cefnogi cynlluniau'r diwydiant a'r llywodraeth i wella lefelau ymddiriedaeth mewn gwasanaethau rhynggrwyd - Gweithio i sicrhau bod gwasanaethau hanfodol yn cael eu cefnogi ar rwydweithiau llais y genhedlaeth nesaf - Sicrhau bod defnyddwyr yn gallu cael iawndal am fethiannau mewn gwasanaeth ac am wasanaeth o ansawdd gwael	- Deall a hyrwyddo buddiannau defnyddwyr a dinasyddion bregus - Gwneud gwaith arall yn unol â'n dyletswydd i sicrhau bod y gwasanaeth post cyffredinol yn cael ei ddarparu	- Cwblhau ein hadolygiad o'r gofynion sbectrwm ar gyfer y sector gwneud rhaglenni a digwyddiadau arbennig - Gwella'r defnydd a fwriedir o'r sbectrwm UHF - Gweithio gyda'r Llywodraeth i ddiwallu gofynion sbectrwm y gwasanaethau brys - Archwilio cyfleoedd ar gyfer rhannu sbectrwm a'u rhoi ar waith - Cynllunio ar gyfer gofynion sbectrwm data symudol yn y dyfodol, gan gynnwys Rhynggrwyd Pethau - Rhoi cynllun ar waith ar berfformiad amleddau radio	- Cwblhau ein hadolygiad o reoleiddio fformatau cerddoriaeth ar y radio - Cwblhau ein hadolygiad o'r cod EPG - Datblygu cynlluniau ar gyfer gweithredu a thrwyddedu DAB ar raddfa fach

Cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i roi ar waith

- Cwblhau adolygiad Ofcom o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus
- Ymateb fel y bo'n briodol i newidiadau yn y broses datganoli pwerau i lywodraethau cenedlaethol
- Cyhoeddi diweddariad i adroddiad 2014 ar gyflwr seilwaith cyfathrebiadau'r DU
- Datblygu fframwaith ar gyfer mesur lluosogrwydd yn y cyfryngau
- Ymgysylltu â'r Llywodraeth am y posibilrwydd o roi fframwaith cyffredin ar gyfer safonau yn y cyfryngau ar waith
- Ymgysylltu â rhaglen ddeddfwriaethol y Comisiwn Ewropeaidd newydd

Gwaith rhaglenni

4.2 Rydym yn cynnig nifer o wasanaethau hanfodol ar gyfer defnyddwyr a rhanddeiliaid eraill, sy'n parhau o un flwyddyn i'r llall. Mae hyn yn cynnwys ein gwaith i wneud y canlynol:

- gorfodi cystadleuaeth e.e. drwy ddatrys anghydfodau ac ymchwilio i gwynion o dan y Ddeddf Cystadleuaeth a gosod cosbau pan fo hynny'n briodol;
- sicrhau bod rhifau daearyddol ar gael a gwneud gwaith pellach yn ôl yr angen ar rifau nad ydynt yn rhai daearyddol;
- monitro diogelwch a chadernid rhwydweithiau;
- cynnal a chyhoeddi ymchwil marchnad a defnyddwyr;
- cynllunio aseiniadau sbectrwm a dyfarnu trwyddedau;
- rhoi cyngor a chymorth ar gyfer achosion ymyrraeth, a chymryd camau gorfodi pan fo hynny'n briodol;
- neilltuo trwyddedau darlledu, gan gynnwys rhai ar gyfer gorsafoedd teledu lleol;
- parhau i gyfrannu at raglen waith Rhwydwaith Rheoleiddwyr y DU; ac
- ymgysylltu â rhanddeiliaid rhyngwladol a chyfrannu'n frwd at rwydweithiau rheoleiddio Ewropeaidd.

Pennod 5

Pwerau cystadleuaeth Ofcom

- 5.1 Yn ogystal â'n cyfrifoldebau rheoleiddio, mae gennym bwerau sy'n ymwneud â materion cyfathrebu i:
- orfodi'r gwaharddiadau yn Neddf Cystadleuaeth 1998 a'r darpariaethau cyfatebol o dan Gytundeb yr UE; a
 - chyfeirio ymchwiliadau'r farchnad o dan Ddeddf Menter 2002 at yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd (CMA).
- 5.2 Mae'r term 'materion cyfathrebu' yn cynnwys gwahanol agweddau ar gyfathrebiadau electronig, yn ogystal â darlledu a darparu gwasanaethau post. Rydym yn defnyddio'r pwerau hyn ar y cyd â'r CMA.
- 5.3 Bydd Ofcom yn ystyried a yw'n briodol ymarfer pwerau'r Ddeddf Cystadleuaeth neu'r pwerau sectoraidd mewn unrhyw achos penodol, yn amodol ar ofynion penodol y ddeddfwriaeth.
- 5.4 Dyma'r achosion rydym yn eu hystyried ar hyn o bryd yn unol â'n pwerau cyfraith cystadleuaeth:
- cwyn gan British Telecommunications ccc yn erbyn Sky ccc yn honni achos o gamddefnyddio safle goruchafol yng nghyswllt cyflenwi Sky Sports 1 a 2;
 - cwyn gan Whistl UK Limited ynghylch y prisiau a'r telerau ac amodau a gynigir gan Royal Mail Group Limited ar gyfer rhoi mynediad at wasanaethau danfon llythyrau penodol; a
 - chwyn gan Virgin Media ynghylch y mecanwaith arwerthu y mae Uwchgynghrair y Gymdeithas Bêl-droed yn ei ddefnyddio ar gyfer gwerthu hawliau teledu i Uwchgynghrair Lloegr.
- 5.5 Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar ein gwefan [yma](#).

Pennod 6

Ein gwaith yn y gwledydd

Parhau i ymgysylltu ag anghenion penodol holl wledydd a rhanbarthau'r DU

- 6.1 Wrth gyflawni ein dyletswyddau, mae'n rhaid i ni wneud yn siŵr ein bod yn ystyried buddiannau dinasyddion a defnyddwyr ledled y DU. O'r herwydd, rydym yn gweithio i hyrwyddo buddiannau pob un o'r pedair gwlad yn y DU, ac yn ystyried buddiannau eu hamrywiol gymunedau daearyddol a'u grwpiau ethnig.
- 6.2 Yn y flwyddyn nesaf, byddwn yn hyrwyddo buddiannau holl wledydd y DU yn y meysydd gwaith blaenoriaeth a nodir yn [Pennod 3](#), drwy wneud y canlynol yn benodol:
- parhau i ystyried anghenion defnyddwyr mewn ardaloedd gwledig wrth gyflawni ein swyddogaethau yng nghyswllt gwasanaethau post a deall effaith newidiadau i amseroedd casglu ar gymunedau gwledig;
 - mesur a llunio adroddiadau am argaeledd gwasanaethau band eang ym mhob un o'r gwledydd;
 - hybu gwell darpariaeth band eang a llais symudol yn y gwledydd, gan gynnwys drwy gyfrwng ein gwaith ymchwil i ddarpariaeth band eang symudol a llais symudol; a
 - monitro a sicrhau bod ansawdd gwasanaeth yn gwella ym maes telegyfathrebiadau llinellau sefydlog. Yn benodol, mae hyn yn cynnwys monitro ansawdd y gwasanaeth y mae Openreach yn ei ddarparu yn y gwledydd.
- 6.3 Byddwn hefyd yn hybu buddiannau'r gwledydd yn ein meysydd gwaith pwysig eraill, drwy fynd ati'n benodol i wneud y canlynol:
- ymdrechu o'r newydd i hyrwyddo cynhwysiant digidol drwy ddefnyddio a rhannu ein gwaith ymchwil i gyfranogiad digidol, sgiliau ac agweddau ar draws gwledydd y DU a rhwng ardaloedd trefol a gwledig. Byddwn yn dal i gadw golwg ar wahaniaethau daearyddol mewn cyflymder band eang, ac yn monitro lefelau llythrennedd yn y cyfryngau yn ôl gwlad. Byddwn hefyd yn parhau i gadw golwg ar y rhwydweithiau a'r gwasanaethau sydd ar gael i fusnesau bach a chanolig;
 - monitro ymdrechion i wella'r broses gyfeirio a lleoli sianeli teledu ar y cyfeiryddion electronig o raglenni (EPG) gan gyfeirio'n benodol at anghenion cynulleidfaoedd yn y gwledydd;
 - cyhoeddi casgliadau terfynol ein hadolygiad o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus, fel y nodir yn fanylach isod, sy'n asesu perfformiad y system darlledu gwasanaeth cyhoeddus (PSB) ledled y DU yn gyffredinol ac ym mhob gwlad yn unigol;
 - hwyluso gwaith ymgysylltu ffurfiol blynyddol ar lefel uwch rhwng Channel 4 a rhanddeiliaid ym mhob gwlad er mwyn llunio adroddiadau am gynnydd wrth geisio bodloni ymrwymïadau cynhyrchu newydd Channel 4;

- adrodd am amodau ym mhob un o wledydd y DU yn *Adroddiad Seilwaith, Diweddariad 2015*, gan gynnwys canlyniadau ein gwaith ymchwil i argaeledd band eang a drwy ddiweddaru'r gwaith ymchwil i ddaearyddiaeth economaidd a gynhaliwyd gennym yn 2013;
- ymgysylltu â'r Llywodraeth ar y dasg bosibl o roi fframwaith cyffredin ar waith ar gyfer safonau yn y cyfryngau. Mae hyn yn cynnwys adolygu'n gyson newidiadau o ran defnyddio cynnwys wedi'i reoleiddio a chynnwys heb ei reoleiddio a nodi unrhyw ganlyniadau rheoleiddiol penodol i'r gwledydd; a
- datblygu fframwaith mesur ar gyfer lluosogrwydd y cyfryngau a all gyfleu'r sefyllfa ym mhob un o'r gwledydd, ac yn y DU drwyddi draw.

6.4 Byddwn hefyd yn gwneud rhywfaint o waith sy'n benodol i'r gwledydd yn y DU. Yng Ngogledd Iwerddon, byddwn yn:

- parhau i roi cyngor rheoleiddiol a thechnegol i Weithrediaeth Gogledd Iwerddon, a'r Cynulliad a llywodraeth leol, yn enwedig er mwyn helpu i wella'r broses o gyflwyno band eang a darpariaeth symudol;
- cysylltu â ComReg ac Awdurdod Darlledu Iwerddon i sicrhau bod dull gweithredu cydgysylltiedig yn cael ei ddefnyddio ar gyfer materion darlledu a rheoli sbectrwm ar draws ffiniau; a
- chynnal fforymau diwydiant ar wasanaethau post, darlledu a thelegyfathrebiadau er mwyn caniatáu i ddarparwyr gwasanaethau a rhanddeiliaid lleol godi materion sy'n ymwneud â defnyddwyr a chystadleuaeth.

6.5 Yn yr Alban, byddwn yn:

- monitro effaith y drwydded ITV Borders ddiwygiedig ar yr arlwy materion cyfoes i wylwyr yn yr Alban; a
- gweithio gyda llywodraeth yr Alban gyda'r nod o gyfrannu at drafodaethau parhaus ynglŷn â darlledu a materion yn ymwneud â chysylltedd.

6.6 Yng Nghymru, byddwn yn:

- gweithio gyda Chomisiynydd y Gymraeg a'i swyddogion i gyflwyno cyfres o safonau arfaethedig yn ymwneud â'r Gymraeg yn lle'r cynllun iaith Gymraeg sydd gennym ar hyn o bryd;
- rhoi cyngor rheoleiddiol i Lywodraeth Cymru fel y bo'n briodol, ac i lywodraeth leol yng Nghymru;
- yn ogystal â'r gwaith a ddisgrifiwyd uchod, byddwn yn parhau i wneud yn siŵr bod y gwasanaethau y mae Ofcom yn eu darparu i randdeiliaid a defnyddwyr yn bodloni anghenion dinasyddion, defnyddwyr a busnesau yn y gwledydd.

6.7 Yn ystod y flwyddyn i ddod, byddwn hefyd yn ymateb yn briodol i newidiadau o ran datganoli pwerau i lywodraethau cenedlaethol. Mae cefndir y gwaith hwn a'n dull gweithredu yn cael ei ddisgrifio'n fwy manwl ym mharagraff [A2.110](#).

Pennod 7

Meysydd gwaith posibl a allai ymddangos yn y blynyddoedd nesaf

- 7.1 Mae'r ymgynghoriad hwn yn amlinellu rhaglen waith Ofcom ar gyfer 2015/16 fel yr ydym ni'n gweld pethau ar hyn o bryd. Fodd bynnag, gall y sector cyfathrebiadau newid a datblygu'n gyflym, a gallai hyn arwain at amgylchiadau sy'n gofyn i ni ymgymryd â gwaith arall.
- 7.2 Mae'r adran hon yn sôn am nifer o ddatblygiadau a allai gael oblygiadau ar ein gwaith yn y dyfodol. Nid yw cynnwys y materion hyn yma yn awgrymu y bydd Ofcom yn cyflawni gwaith yn y meysydd hyn fel blaenoriaeth yng Nghynlluniau Blynyddol y dyfodol. Yn hytrach na hynny, mae'r rhain yn faterion a allai ddod yn fwyfwy pwysig ar gyfer ein rheoliadau yn y dyfodol, yn amodol ar ddatblygiadau yn y farchnad. Nid yw hon yn rhestr gynhwysfawr, ac nid yw wedi'i chau, oherwydd bydd blaenoriaethau a materion newydd yn dod i'r amlwg.
- 7.3 Gallai ambell un gynhyrchu gwaith yn 2015/16 yn sgil digwyddiadau allanol nad oedd modd eu rhagweld neu gapasiti mewnol yn dod ar gael. Tan hynny, bydd Ofcom yn parhau i fonitro'r farchnad i wneud yn siŵr ein bod yn barod at y dyfodol.

Band eang tra chyflym

- 7.4 Fel yr amlinellwyd yn [*Adroddiad Seilwaith 2014*](#) mae gan y diwydiant a llunwyr polisi fwy o ddiddordeb yn y camau nesaf ar gyfer gwasanaethau band eang, gan gynnwys band eang tra chyflym, sydd â'r gallu i gyrraedd cyflymder o 1Gbit yr eiliad neu uwch.
- 7.5 Mae technolegau band eang tra chyflym sy'n dod i'r amlwg yn cynnwys datblygiadau yn y rhwydwaith teleffoni (gan gynnwys G.fast), rhwydwaith teledu cebl (megis gwelliannau yn y safon DOCSIS) a mwy o gapasiti ar gyfer defnyddio ffibr. Byddwn yn gwneud gwaith i geisio deall yn well beth yw oblygiadau'r technolegau hyn i'n sectorau ac i'n gwaith yn y flwyddyn i ddod.

Deall swyddogaeth atebolrwydd cyfryngwr wrth lunio polisïau yn y dyfodol

- 7.6 Yn y dyfodol, efallai bydd darparwyr gwasanaethau rhyngwrdd (ISPs) yn chwarae rhannau sy'n fwy neu'n llai ffurfiol wrth sicrhau nodau polisi mor amrywiol â diogelu hawlfraint ac amddiffyn pobl ifanc dan 18 oed. Wrth i'r dadleuon ar y mater hwn barhau, byddwn yn sicrhau ein bod yn deall deddfwriaeth berthnasol y DU ac Ewrop, y posibilrwydd ar gyfer dyletswyddau rheoleiddio yn y dyfodol, a datblygiad mentrau gwirfoddol perthnasol gan gyfryngwyr o'r fath.

Datblygiadau mewn llwyfannau teledu

- 7.7 Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, bu nifer o ddatblygiadau yn y farchnad o ran darparu gwasanaethau teledu. Mae llwyfannau teledu sydd wedi'u hen sefydlu wedi cynyddu eu cynigion ar gyfer cynnwys a'u cynigion gweithredol: er enghraifft, blwch TiVo Virgin Media a'i 'argymhellion', a Sky Go Extra, sy'n galluogi defnyddwyr i lwytho cynnwys i lawr i wahanol ddyfeisiau. Mae BT a TalkTalk wedi ail-lansio eu cynigion teledu gyda'u blychau, YouView, ac mae EE wedi ymuno â'r farchnad yn ddiweddar gyda'i wasanaeth teledu ei hun.

- 7.8 Ochr yn ochr â'r datblygiadau hyn, mae darparwyr tanysgrifiadau fideo ar alwad wedi dod yn fwyfwy poblogaidd, er enghraifft, Netflix a Prime Instant Video Amazon. Mae 29 y cant o bobl rhwng 16 a 34 oed bellach yn defnyddio gwasanaeth tanysgrifiadau fideo,¹⁸ er bod y ffigur yn is o lawer ar gyfer grwpiau oed hŷn.
- 7.9 Yn y flwyddyn i ddod, byddwn yn parhau i wneud yn siŵr ein bod yn ymwybodol o'r datblygiadau hyn yn y farchnad, ac yn gweithio i ddeall eu goblygiadau i'n sector.

Defnyddio mwy o wybodaeth a data defnyddwyr

- 7.10 O ganlyniad i'r cyfleoedd sy'n codi yn sgil gwasanaethau IP a'r rhyngrwyd, mae'n bosibl y bydd cwmnïau yng nghadwyn gwerth y sector cyfathrebiadau yn casglu ac yn defnyddio mwy a mwy o wybodaeth am eu cwsmeriaid.
- 7.11 Mae hyn yn codi nifer o faterion posibl, gan gynnwys cystadleuaeth, amddiffyn defnyddwyr a phryderon ynghylch preifatrwydd. Er nad yw materion o'r fath yn faterion i Ofcom yn unig, mae'n faes sensitif sy'n datblygu a bydd angen i ni weithio gyda rheoleiddwyr eraill fel sy'n briodol er mwyn diogelu buddiannau defnyddwyr a dinasyddion.

Tagfeydd a phyrth cystadleuaeth newydd

- 7.12 Wrth i'r sectorau cyfathrebu ddatblygu, mae'n bosibl y bydd newid i'w weld yn ystod a nifer y chwaraewyr, y rhwydweithiau a'r gwasanaethau a allai fod yn dagfeydd neu'n byrth cystadleuaeth. Er enghraifft, gallai rhai o'r datblygiadau yn y farchnad a drafodwyd yn yr adran hon newid dynameg gystadleuol y farchnad dros amser.
- 7.13 Mae Ofcom yn canolbwyntio ar gefnogi cystadleuaeth effeithiol a dewisiadau ar sail gwybodaeth, felly byddwn yn parhau i fonitro'r risg o bryderon newydd o ran cystadleuwyr, a all godi wrth i gadwyn gwerth y sector cyfathrebiadau esblygu. Efallai y bydd yn rhaid i ni hefyd ddod o hyd i atebion rheoleiddiol posibl i fynd i'r afael â phryderon o'r fath ynghylch cystadleuaeth a pholisi cyhoeddus.

¹⁸ CMR, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/communications-market-reports/cmr14/> t. 259.

Pennod 8

Cyflawni ein dyletswyddau a gwerth am arian

- 8.1 Yn y bennod hon, rydym wedi nodi ein cyllideb ar gyfer y flwyddyn i ddod, a'r camau rydym wedi'u cymryd i leihau gwariant wrth i ni barhau i gyflawni ein dyletswyddau a sicrhau gwerth am arian i'n rhanddeiliaid.

Rydym wedi cwblhau ein Hadolygiad o Wariant y Trysorlys pedair blynedd

- 8.2 Hon oedd blwyddyn olaf Adolygiad o Wariant y Trysorlys pedair blynedd Ofcom. Rydym wedi ymateb i'r sialensiau sy'n wynebu gwariant cyhoeddus drwy adolygu sut rydym yn rheoleiddio'n effeithiol mewn ffordd wedi'i thargedu er budd dinasyddion a defnyddwyr, gan sicrhau gwerth am arian yr un pryd i'n rhanddeiliaid.
- 8.3 Yn 2010, dechreuom ar Brosiect Adolygiad o Wariant mewnol, ac fel rhan o'r adolygiad hwnnw lluniwyd cyfres o fesurau i sicrhau 28.2% o ostyngiad termau real mewn costau dros gyfnod o bedair blynedd, gan barhau i gyflawni yn erbyn ein holl ymrwymadau yr un pryd.
- 8.4 Gosodwyd y gyllideb ar gyfer y flwyddyn hon ar £117.0m, gan ostwng costau rheoleiddio drwyddo draw 33.4%¹⁹ mewn termau real o'i gymharu â 2010/11. Mae hyn yn rhagori ar ein hymrwymiad gwreiddiol i arbed cyfanswm o 28.2% erbyn 2014/15. Llwyddwyd i gyflawni hyn drwy adolygu ein gweithrediadau, gan gynnwys:
- lleihau nifer y staff a rhewi cyflogau;
 - gwerthu ac is-osod lle dros ben mewn adeiladau nad oedd arnom ni ei angen ar gyfer y dyfodol, gan lwyddo i beidio â chael cynnydd yn y rhent ar ein swyddfa yn Llundain yn yr adolygiad rhent;
 - lleihau treuliau a rhoi polisïau cynhaliaeth a theithio mwy llym ar waith;
 - prosesau caffael a rheoli cyflenwyr mwy effeithiol;
 - lleihau'r costau sy'n gysylltiedig â'n gwaith ymgysylltu rhyngwladol;
 - symleiddio ein swyddogaethau swyddfa gefn; a
 - lleihau nifer y gweithwyr dros dro a chontract rydym yn eu defnyddio.

Ein cyllideb ar gyfer 2015/2016

- 8.5 Mae Cynllun Blynyddol 2015/16 yn adeiladu ar yr arbedion a wnaed eisoes drwy ein Prosiect Adolygiad o Wariant mewnol. Rydym wedi dod o hyd i arbedion eraill y bwriadwn eu gwneud ac rydym wedi gosod cyllideb o £114.3m i adlewyrchu hyn: gostyngiad o 4.5%²⁰ mewn termau real o'i gymharu â chyllideb 2014/15.

¹⁹ Ar ôl ystyried arbedion a gyflawnwyd ar ôl trosglwyddo cyfrifoldeb ar gyfer rheoleiddio gwasanaethau post gan Postcomm ym mis Hydref 2011

²⁰ Yn seiliedig ar RPI Hydref 2014, sef 2.3%

- 8.6 Byddwn yn cyhoeddi ffioedd sector penodol a chostau ar gyfer ein rhanddeiliaid ar 25^{ain} Mawrth 2015 yn ein Tabl Tariffau, ochr yn ochr â datganiad y Cynllun Blynyddol. Nes bydd ein rhaglen waith fanwl wedi'i datblygu'n llawn, nid oes modd i ni ddweud beth yn union fydd y ffioedd hynny yn ôl sector nac yn ôl rhanddeiliad. Yn unol â blynyddoedd blaenorol, bydd y gwaith cynllunio manwl hwn yn cael ei wneud yn ystod mis Ionawr a mis Chwefror a bydd unrhyw newidiadau i'n rhaglen waith yn cael eu hadlewyrchu yn y tariffau y byddwn yn eu gosod. Fodd bynnag, ni fydd unrhyw newidiadau i'r fethodoleg a ddefnyddir i gyfrifo'r ffioedd hyn.

Sut rydym yn rheoli ein hadnoddau

- 8.7 Yn 2015/16, byddwn yn parhau i wneud y defnydd gorau posibl o'r adnoddau sydd ar gael i ni a byddwn yn canolbwyntio ar sicrhau gwerth am arian i randdeiliaid ac i drethdalwyr. Yn benodol, byddwn:
- yn gwneud trwyddedu rhaglenni a digwyddiadau arbennig yn fewnol Pan fydd y broses hon wedi'i chwblhau, byddwn yn bwrw ymlaen â'n hadolygiad o drefniadau trwyddedu eraill;
 - yn trawsnewid ein gwasanaethau TGCh, yn arloesi, yn datblygu mapiau TGCh strategol ac yn defnyddio gwasanaethau cwmwl pan fo hynny'n briodol. Rydym hefyd wedi gwneud cynnydd da wrth dendro'n gystadleuol am y gwasanaethau TGCh craidd sy'n cael eu darparu i ni, ac rydym yn disgwyl gweld budd y llif gwaith hwn o 2016 ymlaen;
 - yn cynnal adolygiadau yng nghyswllt sut rydym yn cael gafael ar swyddogaethau a gwasanaethau allweddol eraill, gan gynnwys rheoli cyfleusterau a chyflogres gweithwyr a darparu gwasanaethau budd, er mwyn cyflawni mwy o arbedion;
 - yn codi ffioedd am fynychu digwyddiadau lle mae rhanddeiliaid yn gofyn am fwy o wasanaeth gan ein timau Peirianeg a Gorfodaeth Sbectrwm na'r hyn sy'n ofynnol drwy statud. Rydym eisoes wedi darparu gwasanaethau â thâl ar gyfer nifer o ddigwyddiadau pwysig, gan gynnwys Formula One a Wimbledon. Rydym hefyd yn gwneud gwaith ymgynghori ym maes trwyddedu, ac yn codi tâl am hynny, pan mae angen ein harbenigedd cyn i randdeiliaid wneud ceisiadau am drwyddedau;
 - yn ailstrwythuro ein tîm Peirianeg a Gorfodaeth Sbectrwm i wneud mwy o welliannau i ddiwallu anghenion defnyddwyr sbectrwm. Bydd hyn yn arwain at ostwng eto nifer y staff yn y maes hwn ac ad-drefnu ein portffolio eiddo rhanbarthol;
 - yn dod o hyd i gyfleoedd eraill i gynhyrchu arian ychwanegol. Er enghraifft, rydym wedi codi £1.5m yn barod fel rhan o gynllun peilot dwy flynedd, a fydd yn dod i ben ym mis Ebrill 2015, i ddiogelu'r cyflenwad o rifau ffôn daearyddol; ac
 - yn parhau i adolygu ein gofynion o ran eiddo. Rydym ni a'r Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd (CMA) yn ein swyddfeydd yng Nghaerdydd a Belfast wedi cytuno ar drefniadau cydleoeli, a byddwn yn gweithio i edrych ar ein hól troed mewn safleoedd eraill a'i leihau pan fo hynny'n bosibl.
- 8.8 Bydd Ofcom yn parhau i ymgysylltu â chyrrff rheoleiddiol eraill i ddefnyddio ein sgiliau a'n galluedd ac i rannu arferion gorau, defnyddio ein hadnoddau yn y ffordd orau bosibl a gweithredu mor effeithiol ag y bo modd. Ym mis Mawrth 2014, lansiwyd Rhwydwaith Rheoleiddwyr y DU (UKRN) er mwyn annog rheoleiddwyr i gyd-drefnu a

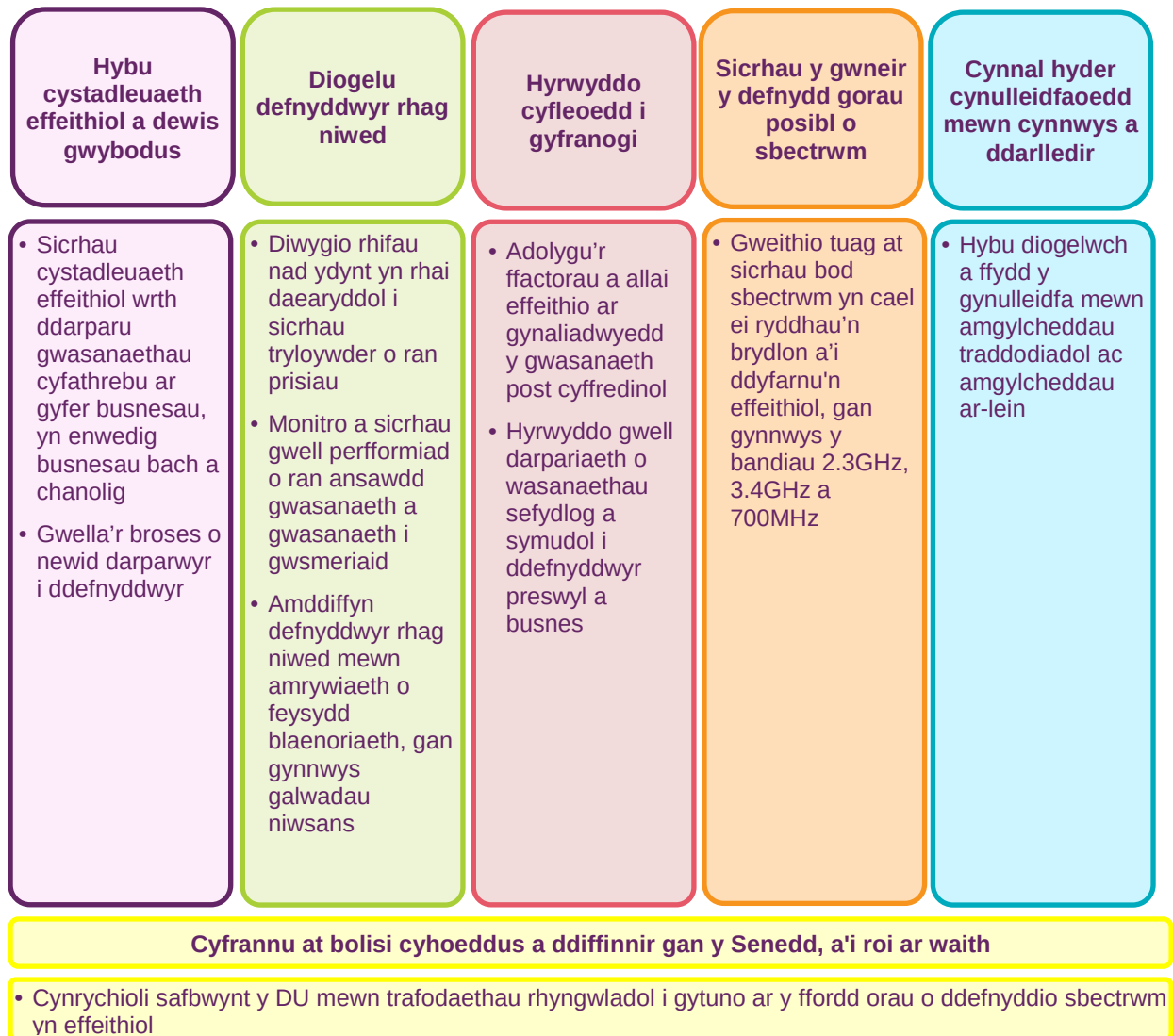
chydweithredu'n well, i rannu arferion gorau ac i hybu effeithlonrwydd gweithredol. Mae gwaith Ofcom i gefnogi UKRN yn cael ei ddisgrifio'n fwy manwl ym mharagraff [A3.31](#).

Atodiad 1

Rhaglen waith fanwl ar gyfer ein meysydd gwaith blaenoriaeth

A1.1 Mae'r atodiad hwn yn rhoi rhagor o fanylion am y gwaith rydym wedi'i gynllunio yn ein meysydd blaenoriaeth. Rydym wedi amlinellu ein blaenoriaethau arfaethedig ar gyfer 2015/16 isod fel Ffigur 4.

Ffigur 4 – Blaenoriaethau arfaethedig Ofcom yn 2015/16

Diben strategol 1: hybu cystadleuaeth effeithiol a dewis gwybodus

A1.2 Mae defnyddwyr yn elwa o farchnadoedd sy'n fwy cystadleuol, gan fod cystadleuaeth yn meithrin arloesedd ac yn creu cymhellion ar gyfer buddsoddiad effeithlon. Mae rhai marchnadoedd cyfathrebu yn gogwyddo at amodau nad ydynt yn gystadleuol iawn o ganlyniad i nifer o ffactorau economaidd, megis effeithiau rhwydwaith ac arbedion maint sylweddol.

- A1.3 Mae Ofcom yn cynnal adolygiadau o'r farchnad bob tair blynedd o dan y fframwaith telegyfathrebiadau Ewropeaidd. Mae'r rhain yn ymgymeriadau sy'n gyfreithiol rwmol y cytunwyd arnynt rhwng Ofcom a BT yn 2005. Arweiniodd y rhain at wahanu swyddogaethau BT, a chreu Openreach er mwyn darparu mynediad i gystadleuwyr at y rhwydwaith telegyfathrebiadau. Mae'r cyfuniad hwn o reoleiddio wedi arwain at gystadleuaeth gref yn y ddarpariaeth ar gyfer gwasanaethau ffôn a band eang, sydd wedi bod o fudd i ddefnyddwyr.
- A1.4 Flwyddyn nesaf, bydd yr ymgymeriadau hyn â BT yn ddeg oed. Rhagwelwn y bydd hyn yn darparu cyfle doeth i ystyried effeithiolrwydd yr ymgymeriadau yng ngoleuni datblygiadau cyffredinol yn y farchnad.
- A1.5 Rydym yn rhagweld y bydd rôl reoleiddio *ex ante* yn parhau yn y marchnadoedd rydym yn eu rheoleiddio, ynghyd â mesurau i sicrhau bod modd i ddefnyddwyr gael mynediad at y wybodaeth sydd ei hangen arnynt i ddewis yn ddoeth rhwng darparwyr.
- A1.6 Rydym hefyd yn parhau i wneud ymyriadau i orfodi rheoliadau *ex ante* pan fo hynny'n briodol. Mae hyn yn cynnwys ein hymatebion i gwynion gan ddefnyddwyr neu randdeiliad, ymchwiliadau ar ein liwt ein hunain, a gwaith i ddatrys anghydfodau sy'n ymwneud â chystadleuaeth. Mae gan Ofcom hefyd ddyletswyddau cydredol o dan Ddeddf Cystadleuaeth 1998 gyda'r Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd (CMA) ac rydym yn rhoi sylw i'r rhain ar wahân i'n prif raglen waith yn [Pennod 5](#).

**Hybu
cystadleuaeth
effeithiol a dewis
gwybodus**

- Sicrhau cystadleuaeth effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau cyfathrebu ar gyfer busnesau, yn enwedig busnesau bach a chanolig
- Gwella'r broses o newid darparwyr i ddefnyddwyr

Sicrhau cystadleuaeth effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau cyfathrebu ar gyfer busnesau, yn enwedig busnesau bach a chanolig (BBaCh)

Galluogi busnesau bach i gael y gorau o wasanaethau cyfathrebu

- A1.7 Mae busnesau bach a chanolig, sef busnesau gyda 1-249 o weithwyr, yn cynnwys nifer sylweddol o ddefnyddwyr cyfathrebiadau ar draws y DU. Mae ganddynt amrywiaeth o anghenion cyfathrebu a gallant ddefnyddio gwasanaethau busnes neu breswyl i ddiwallu'r anghenion hynny.
- A1.8 Ym mis Medi 2014, amlinellodd Ofcom ei [raglen](#) waith a oedd wedi'i llunio gyda'r bwriad o alluogi busnesau bach a chanolig i gael y gorau o wasanaethau cyfathrebu yn y DU. Yn ystod 2015/16, byddwn yn bwrw ymlaen â'r gwaith hwn er mwyn sicrhau canlyniadau da ar gyfer busnesau bach a chanolig wrth ddarparu gwasanaethau cyfathrebu, a dynodi opsiynau polisi a allai wella eu profiad. Byddwn yn cyhoeddi dogfen gychwynnol ar y gwaith hwn yn Ch1 2015/16.²¹
- A1.9 Bydd ein gwaith yn cynnwys asesu i ba raddau mae canlyniadau'r farchnad ar hyn o bryd yn diwallu anghenion busnesau bach a chanolig o ran y rhwydweithiau sefydlog sydd ar gael, gwasanaethau cyfathrebu, pris ac ansawdd. Bydd hefyd yn

²¹ Cofiwch, drwy gydol y ddogfen hon, rydym yn cyfeirio at 'chwarteri' blwyddyn ariannol Ofcom, oni bai ein bod yn dweud yn wahanol. Mae ein blwyddyn ariannol yn mynd o fis Ebrill 2015 i fis Mawrth 2016.

asesu a oes modd i fusnesau bach a chanolig ymgysylltu'n effeithiol â'r farchnad, er enghraifft, wrth gymharu prisiau a gwasanaethau neu newid darparwr.

- A1.10 Byddwn yn ystyried a oes mesurau digonol ar waith i ddiogelu busnesau bach a chanolig rhag arferion a allai arwain at niwed i ddefnyddwyr, megis cam-werthu.

Adolygiad o'r farchnad cysylltedd busnes (BCMR)

- A1.11 Yn ystod tymor y gwanwyn 2014, aethom ati i ddechrau adolygu'r marchnadoedd ar gyfer gwasanaethau cysylltedd busnes (sydd hefyd yn cael eu galw'n llinellau ar brydles). Bydd canlyniad yr adolygiad hwn o'r farchnad yn hanfodol yn y gwaith o hyrwyddo cystadleuaeth a buddsoddiad wrth ddarparu gwasanaethau cysylltedd busnes yn y DU.
- A1.12 Gwnaethom gyhoeddi cais am fewnbwn ym mis Ebrill 2014 a dau ymgynghoriad interim: y cyntaf ym mis Hydref 2014 a oedd yn ymdrin â'n gwaith dadansoddi data, a'r ail ym mis Tachwedd 2014 yn ymwneud ag 'atebion goddefol'. Mae'n bosib y byddai angen i ddarparwr gyda llawer o bŵer yn y farchnad ganiatáu i ddarparwyr cyfathrebiadau eraill gael mynediad i'w seilwaith ffisegol o bibelli a ffibrau ar gyfer yr atebion hyn.
- A1.13 Ar hyn o bryd, rydym yn bwriadu cyhoeddi prif ymgynghoriad yr Adolygiad o'r Farchnad Cysylltedd Busnes yn ystod gwanwyn 2015, ynghyd ag unrhyw ymgynghoriadau eraill sydd eu hangen ynghylch atebion. Rydym yn disgwyl dod â'r adolygiad i ben gyda datganiad yn ystod tymor y gwanwyn 2016.
- A1.14 Byddwn yn edrych ar ansawdd gwasanaeth Openreach, yn enwedig o safbwynt darparu gwasanaethau Ethernet, ac yn ystyried a ddylai fod yn ofynnol i gwmnïau sydd â phŵer marchnad ddarparu cynnyrch mynediad goddefol.

Gwella'r broses o newid darparwyr i ddefnyddwyr

- A1.15 I fanteisio ar gystadleuaeth yn y sector cyfathrebiadau, mae'n hanfodol fod defnyddwyr yn gallu newid darparwyr yn hawdd. Mae'n dal yn bwysig ein bod yn gwneud rhagor o gynnydd i sicrhau bod y prosesau newid yn effeithiol i ddefnyddwyr.
- A1.16 Yn 2015 byddwn yn cwblhau ein gwaith ar sefydlu un proses newid sy'n cael ei arwain gan y darparwr sy'n ennill y cwsmer (GPL) ar gyfer gwasanaethau llais a band eang ar rwydwaith copr Openreach. Byddwn hefyd yn penderfynu a ddylid mandadu'r gwaith o gysoni prosesau ar rwydwaith copr KCOM i broses newid sy'n cael ei harwain gan y darparwr sy'n ennill y cwsmer (GPL).
- A1.17 Byddwn hefyd yn parhau i ymchwilio i'r potensial am welliannau eraill i'r prosesau newid ar gyfer gwasanaethau tanysgriadau teledu drwy dalu, band eang a llais wedi'u bwndelu, yn ogystal â gwasanaethau data a llais symudol. Byddwn yn cyhoeddi canfyddiadau'r gwaith hwn yn ystod Ch1 blwyddyn ariannol 2015/16. Byddwn yn ymgynghori ar newidiadau os byddwn yn dod i'r casgliad y gallai defnyddwyr elwa ar ragor o ddiwygiadau i'r broses newid ar gyfer gwasanaethau cyfathrebu eraill.
- A1.18 Rydym hefyd yn ymchwilio i rwystrau i newid nad ydynt yn gysylltiedig â phroses, gyda'r nod o'i gwneud yn haws i bobl ymgysylltu â darparwyr a dewis un.

Diben strategol 2: amddiffyn defnyddwyr rhag niwed

A1.19 Un o'n cyfrifoldebau craidd yw amddiffyn defnyddwyr rhag niwed. Yn sgil y newidiadau cyflym sy'n gallu digwydd yn y sectorau rydym yn eu rheoleiddio, rydym yn gwneud yn siŵr ein bod yn effro i unrhyw fathau newydd o niwed a allai ymddangos. Rydym hefyd yn parhau i ymateb i fathau eraill o niwed lle maent yn bodoli.

Amdiffyn defnyddwyr rhag niwed

- Diwygio rhifau nad ydynt yn rhai daearyddol i sicrhau tryloywder o ran prisiau
- Monitro a sicrhau gwell perfformiad o ran ansawdd gwasanaeth a gwasanaeth i gwsmeriaid
- Amdiffyn defnyddwyr rhag niwed mewn amrywiaeth o feysydd blaenoriaeth, gan gynnwys galwadau niwsans

Diwygio rhifau nad ydynt yn rhai daearyddol i sicrhau tryloywder o ran prisiau

A1.20 Mae rhifau ffôn 'nad ydynt yn rhai daearyddol' (sy'n cynnwys rhifau sy'n dechrau gyda 08, 09 ac 11) yn cael eu defnyddio gan fusnesau a sefydliadau eraill i ddefnyddwyr allu cael gafael ar eu gwasanaethau. Maent hefyd yn cael eu defnyddio ar gyfer gwasanaethau rhifau premiwm megis llinellau gwybodaeth a llinellau pleidleisio ar gyfer rhaglenni rhyngweithiol. Maent yn wahanol i rifau sy'n cychwyn gyda 01 a 02 gan nad ydynt yn gysylltiedig â lleoliad daearyddol penodol yn y DU.

A1.21 Rydym yn bryderus y gallai ystyr a chost galwadau i'r rhifau hyn ddrysu defnyddwyr. Ym mis Rhagfyr 2013, fe wnaethom benderfynu:

- sicrhau bod yr ystodau 080 ac 116 am ddim i ddefnyddwyr sy'n galw o ffonau sefydlog a symudol. Bydd hyn yn cynnig manteision uniongyrchol i alwyr ac yn ailgynnu ffydd yn yr ystodau hyn;
- cyflwyno strwythur 'tariff wedi'i ddadfwndelu' newydd ar gyfer galwadau gan ddefnyddwyr i rifau 084, 087, 09 ac 118. Dylai hyn sicrhau bod defnyddwyr yn gwybod faint o'u harian sy'n cael ei dalu i'w cwmni ffôn a faint sy'n cael ei basio i'r sefydliad sy'n cael ei alw.

A1.22 Rydym yn bwriadu rhoi'r newidiadau hyn ar waith ym mis Gorffennaf 2015. Tan hynny, rydym yn ymgysylltu â rhanddeiliaid i wneud yn siŵr bod y rheolau newydd yn cael eu lansio'n ddidrafferth.

Monitro a sicrhau gwell perfformiad o ran ansawdd gwasanaeth a gwasanaeth i gwsmeriaid

A1.23 Yn yr [adolygiad o'r farchnad mynediad sefydlog](#) (FAMR) yn 2014 gosodwyd safonau sylfaenol newydd gennym ar BT ar gyfer darparu a thrwsio llinellau mynediad copr. Yn ogystal â hyn, rhoesom ofyniad ar BT i ddarparu adroddiadau ar amrywiaeth o ddangosyddion perfformiad allweddol mewn perthynas â'i berfformiad, a chyhoeddi rhai o'r dangosyddion hynny ar ei wefan gyhoeddus.

A1.24 Yn ystod 2015/16 byddwn yn parhau i fonitro perfformiad BT yn erbyn y safonau hyn, yn ogystal â'i berfformiad ehangach. Byddwn hefyd yn cynnal adolygiad manwl o'i ddatganiad cydymffurfiaid blynyddol. Ein nod yw gwneud yn siŵr bod BT ar y trywydd iawn i gyflawni'r safonau gwasanaeth sylfaenol hyn dros y tair blynedd nesaf.

- A1.25 Byddwn hefyd yn adolygu ansawdd y gwasanaeth y mae Openreach yn ei gynnig o ran llinellau Ethernet fel rhan o'n hadolygiad o'r farchnad cysylltedd busnes (gweler paragraff [A1.11](#)).
- A1.26 Yn ogystal â'r gwaith hwn ar ansawdd y gwasanaeth, byddwn yn gweithio i fynd i'r afael â gwasanaeth gwael i gwsmeriaid drwy sicrhau y cydymffurfir â rheolau ar gyfer delio â chwynion, a sicrhau gwelliannau i'r ffordd y mae darparwyr yn delio â chwynion.

Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed mewn amrywiaeth o feysydd blaenoriaeth eraill gan gynnwys galwadau niwsans

- A1.27 Mae gennym rolau a dyletswyddau sy'n ei gwneud yn ofynnol inni ymchwilio i honiadau o ymddygiad sy'n niweidio buddiannau defnyddwyr, megis torri rheolau diogelu defnyddwyr.
- A1.28 Ein dull cyffredinol o weithredu wrth ddarparu amddiffyniad i ddefnyddwyr yw canolbwyntio ar y materion hynny sy'n gallu achosi niwed sylweddol i ddefnyddwyr a materion y mae modd inni roi sylw iddynt. Mae rhywfaint o'r gwaith hwn yn adweithiol, yn cael ei ysgogi gan faterion sy'n dod i'r wyneb neu'n newid drwy gwynion a dderbynnir yn ystod y flwyddyn. Rydym hefyd yn gwneud gwaith ar ein liwt ein hunain, er enghraifft ein gwaith parhaus ar leihau biliau annisgwyl o uchel, galwadau mud a sicrhau telerau contract teg.
- A1.29 Yn 2015/16, bydd ein gwaith yn cynnwys rhaglen barhaus o waith i fynd i'r afael â galwadau niwsans, sy'n cael ei disgrifio yn ein [cynllun gweithredu ar y cyd](#) â Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth. Rydym hefyd yn gwneud gwaith technegol gyda sefydliadau rhyngwladol i wella'r broses adnabod y galwr er mwyn gallu gwella'r gwaith o olrhain galwadau niwsans. Mae'r gwaith hwn yn cael ei ddisgrifio ym mharagraff [A2.29](#) isod.
- A1.30 Flwyddyn nesaf, byddwn hefyd yn cynnal rhaglen waith i fynd i'r afael â cham-werthu a 'slamio' (trosglwyddo llinellau sefydlog mewn camgymeriad), a hynny drwy ymchwiliadau fel sy'n briodol a gweithio i leihau slamio.
- A1.31 Byddwn hefyd yn gweithio gyda'r diwydiant a'r llywodraeth ar gyflwyno cap atebolrwydd ar ddefnyddio ffonau symudol sydd wedi cael eu colli neu eu dwyn heb ganiatâd er mwyn lleihau biliau annisgwyl o uchel (neu 'sioc bil') o'r ffynonellau hyn.

Diben strategol 3: hyrwyddo cyfleoedd i gyfranogi

- A1.32 Mae cael mynediad at wasanaethau cyfathrebu yn fwyfwy pwysig i ddefnyddwyr a dinasyddion y dyddiau hyn gan eu bod yn eu helpu i gyfrannu at gymdeithas. Mae ein gwaith sy'n ymwneud â'r gwasanaethau cyfathrebu sydd ar gael yn hanfodol yn y cyd-destun hwn. Mae nifer o'n blaenoriaethau yn ymwneud â hyrwyddo cyfleoedd i gymryd rhan drwy wneud yn siŵr bod gwasanaethau ar gael yn eang a cheisio lleihau'r rhwystrau sy'n atal defnyddwyr rhag defnyddio gwasanaethau cyfathrebu.

Hyrwyddo cyfleoedd i gyfranogi

- Adolygu'r ffactorau a allai effeithio ar gynaliadwyedd y gwasanaeth post cyffredinol
- Hyrwyddo gwell darpariaeth o wasanaethau sefydlog a symudol i ddefnyddwyr preswyl a busnes

Adolygu'r ffactorau a allai effeithio ar gynaliadwyedd y gwasanaeth post cyffredinol

- A1.33 Yn ôl y ddyletswydd gwasanaeth cyffredinol mae'n rhaid i'r Post Brenhinol, ymysg pethau eraill, gasglu a dosbarthu llythyrau chwe diwrnod yr wythnos am bris fforddiadwy ac unfurf yn ddaearyddol i bob cyfeiriad yn y DU. Mae gennym ddyletswydd yng nghyswllt y post i gyflawni ein swyddogaethau mewn ffordd a fydd yn sicrhau bod gwasanaeth post cyffredinol ar gael.
- A1.34 Mae'n rhaid i ni ystyried yr angen i'r gwasanaeth cyffredinol fod yn gynaliadwy yn ariannol ac iddo fod yn effeithlon cyn diwedd cyfnod rhesymol ac aros yn effeithlon ar ôl hynny. Mae gwaith sy'n ymwneud â'r gwasanaeth post cyffredinol yn arbennig o bwysig i'n gwaith er budd gwledydd y DU a dinasyddion a defnyddwyr mewn ardaloedd gwledig.
- A1.35 Yn ystod 2014/15, roeddem wedi bwriadu bwrw ymlaen â gwaith ar y canlynol, yn ogystal â'n trefniadau monitro parhaus: metrigau a methodolegau ar gyfer asesu effeithlonrwydd y gwasanaeth post cyffredinol; adolygu ein dull gweithredu ar gyfer gwasgu elw ar wasanaethau mynediad; cwblhau ein hadolygiadau i weithdrefnau gweithredol cyffredin y gwasanaeth post a chodau diogelwch eitemau post; ac ymgymryd ag adolygiad o gynlluniau delio â chwynion a gwneud iawn i ddefnyddwyr.
- A1.36 Fodd bynnag, ym mis Tachwedd 2013 ac ym mis Ionawr 2014, cynigodd y Post Brenhinol brisiau newydd ar gyfer gwasanaethau mynediad, a arweiniodd at gwynion gan rai gweithredwyr post. Ym mis Ebrill 2014, agorwyd ymchwiliad dan y Ddeddf Cystadleuaeth gennym i'r newidiadau arfaethedig, a lansiwyd adolygiad polisi o'r rheoliadau a'r canllawiau sy'n ymwneud â gosod prisiau mynediad.
- A1.37 Yn ogystal â hynny, ym mis Mehefin, cyflwynodd y Post Brenhinol sylwadau i Ofcom yn dadlau bod cystadleuaeth pen-i-ben yn fygythiad i'r gwasanaeth post cyffredinol. Roedd yn cynnig y dylai Ofcom fwrw ymlaen ag adolygiad o effaith cystadleuaeth pen-i-ben ar y gwasanaeth post cyffredinol a gwneud newidiadau rheoleiddiol i ddiogelu'r gwasanaeth post cyffredinol.
- A1.38 Felly, mae ein gwaith ar reoleiddio'r gwasanaeth post yn 2014/15 wedi cynnwys gan fwyaf y ddau adolygiad hyn nad oeddynt wedi'u cynllunio o brisiau mynediad ac effaith cystadleuaeth pen-i-ben ar y gwasanaeth post cyffredinol, yn ogystal â'n hymchwiliad o dan y Ddeddf Cystadleuaeth i newidiadau'r Post Brenhinol i delerau ac amodau a phrisiau mynediad.
- A1.39 Ym mis Rhagfyr, gwnaethom gyhoeddi:
- ein diweddariad monitro blynyddol ar y sector post, a oedd yn cynnwys metrigau newydd ar gyfer asesu effeithlonrwydd;
 - ymgynghoriad yn cynnig rheolau newydd ar gyfer gosod prisiau mynediad. Gwneir hyn i sicrhau nad yw prisiau mynediad y Post Brenhinol yn atal cystadleuaeth fuddiol, ond gan ganiatáu i'r Post Brenhinol osod pris sy'n gadael iddo wneud elw teg ac sy'n adlewyrchu'r costau mewn math penodol o ardal; a
 - dogfen benderfyniad yn esbonio bod ein dadansoddiad yn dangos nad oedd y gwasanaeth cyffredinol o dan fygythiad ar hyn o bryd oddi wrth gystadleuaeth

pen-i-ben. Felly nid oeddem yn teimlo bod angen gosod amodau rheoleiddio newydd ar weithredwyr newydd.

- A1.40 Bu i'n hadolygiad o gystadleuaeth pen-i-ben yn y sector post hefyd amlygu nifer o ffactorau eraill a allai o bosibl gael effaith fwy sylweddol ar gynaliadwyedd ariannol y gwasanaeth post cyffredinol yn y dyfodol. Yn benodol, y rhain oedd cynnydd y Post Brenhinol yn gwella ei effeithlonrwydd a datblygiad y farchnad parseli.
- A1.41 Yn ogystal â'n gwaith parhaus yn monitro'r farchnad bost, gan gynnwys effaith cystadleuaeth pen-i-ben, gwnaethom gyhoeddi y byddem hefyd yn adolygu'r materion pwysig eraill hyn hefyd er mwyn cyfrannu at ein hystyriaeth o'n dyletswydd i sicrhau y darperir gwasanaeth post cyffredinol.
- A1.42 Gydol 2015/16, byddwn yn cynnal adolygiad ehangach o'r ffactorau sy'n gallu effeithio ar allu'r Post Brenhinol i barhau i ddarparu'r gwasanaeth cyffredinol yn y dyfodol, fel ei gynnydd gydag effeithlonrwydd a newidiadau yn y farchnad parseli. Rydym yn anelu at gwblhau'r rhan fwyaf o'r gwaith hwn erbyn diwedd 2015/16.
- A1.43 Efallai hefyd y bydd Ofcom yn cynnal adolygiad arall o gystadleuaeth tua diwedd 2015 os bydd raid.

Hyrwyddo gwell darpariaeth o wasanaethau sefydlog a symudol i ddefnyddwyr preswyl a busnes

- A1.44 Wrth i ddefnyddwyr a busnesau ddibynnu fwyfwy ar ddyfeisiau symudol, mae disgwyliadau o ran y ddarpariaeth symudol a'r ansawdd wedi codi. Mae'r cwmnïau rhwydweithiau symudol (MNOs) yn cyflwyno rhwydweithiau 4G ar hyn o bryd ac mae'n rhaid i O2 ddarparu gwasanaethau 4G i 98% o'r boblogaeth erbyn 2017 o dan y telerau a osodwyd gennym ar gyfer ei drwydded sbectrwm.
- A1.45 Ond, fel y nodwyd mewn cyhoeddiadau diweddar, mae nifer o feysydd pryder yn parhau o ran y ddarpariaeth (mannau digyswllt rhannol a mannau hollol ddigyswllt), yn ogystal ag o ran ansawdd profiad.
- A1.46 Mae gwaith i hyrwyddo gwell darpariaeth o ran gwasanaethau symudol yn faes o ddiddordeb arbennig i bob un o wledydd y DU, fel y nodir yn [Pennod 6](#).

Parhau i hybu gwell darpariaeth symudol a gwybodaeth am wasanaethau er mwyn llywio penderfyniadau polisi a phenderfyniadau defnyddwyr

- A1.47 Byddwn yn darparu cymorth technegol i'r Llywodraeth wrth iddi ystyried opsiynau ar gyfer gwella'r ddarpariaeth gan rwydweithiau symudol. Rydym yn rhagweld y bydd y gwaith hwn yn cynnwys cynghori'r Adran Drafnidiaeth ar gynlluniau i wella'r ddarpariaeth ar drenau.
- A1.48 Rydym yn bwriadu cyhoeddi ymchwil wedi'i diweddarau i gyflymderau band eang symudol yn Ch1 2015/16. Rydym hefyd yn bwriadu cyhoeddi rhagor o ymchwil i'r ddarpariaeth ar gyfer rhwydweithiau 2G, 3G a 4G yn Ch3 2015/16.

Gweithio i ddeall manteision posibl addasu trwyddedau cyfarpar mwyhau symudol (mobile repeater) dan do

- A1.49 Mae cyfarpar mwyhau ar gyfer ffonau symudol (a elwir hefyd yn atgyfnerthyddion neu chwyddwyr) yn cael ei farchnata fel technoleg i wella'r ddarpariaeth yng nghyswllt rhwydweithiau symudol. Mae'r defnydd o gyfarpar mwyhau symudol yn

cael ei reoleiddio o dan y Ddeddf Telegraffiaeth Ddi-wifr. Ar hyn o bryd, mae'n anghyfreithlon gosod neu ddefnyddio'r math hwn o gyfarpar radio heb drwydded neu esemptiad wedi'i roi gan Ofcom.

- A1.50 Rydym yn ystyried manteision posibl addasu'r trefniadau trwyddedu ar gyfer y defnydd priodol o gyfarpar mwyhau ar gyfer ffonau symudol, er mwyn gwella'r ddarpariaeth symudol i ddinasyddion a defnyddwyr.
- A1.51 Fel rhan o'n rhaglen waith ehangach ar ddarpariaeth symudol flwyddyn nesaf, rydym yn comisiynu astudiaeth i ddeall yn well nodweddion technegol unrhyw gyfarpar mwyhau symudol dan do a osodir gan ddefnyddwyr a all fod ar gael. Bydd canlyniadau'r astudiaeth hon yn cael eu cyhoeddi fel rhan o'r ymgynghoriad sydd yn yr arfaeth ar gyfer Ch1 2015/16.

Cefnogi cynlluniau'r llywodraeth i wella'r ddarpariaeth band eang cyflym iawn drwy waith Broadband Delivery UK

- A1.52 Ym mis Awst 2014, cyhoeddodd yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon (DCMS) ei bod ar y trywydd iawn i gyrraedd targed y Llywodraeth o sicrhau bod band eang ffibr cyflym iawn ar gael i 95% o safleoedd erbyn 2017. Byddai hyn yn sicrhau bod gan y defnyddwyr hyn fand eang digon cyflym o fwy na 10bps. Mae ei ffocws yn awr yn symud i'r 5% yn weddill o safleoedd nad oeddynt yn rhan o'r targed gwreiddiol.
- A1.53 Mae Broadband Delivery UK (BDUK), o fewn DCMS, wedi lansio wyth cynllun peilot i brofi dulliau technolegol gwahanol ar gyfer ymestyn rhagor ar y ddarpariaeth band eang ffibr yn yr ardaloedd hyn. Yn 2015/16, byddwn yn parhau i ddarparu cyngor a chefnogaeth dechnegol, fel y bo'n briodol, i BDUK a'r llywodraeth ar hyrwyddo argaeledd band eang cyflym iawn.
- A1.54 Wrth i fand eang cyflym iawn gyrraedd mwy o'r boblogaeth, bydd ystyriaethau polisi'n troi at y genhedlaeth ddilynol o wasanaethau band eang tra chyflym, fel FTTP. Mae'r mater hwn yn cael ei drafod ym mharagraff [7.5](#) uchod.

Monitro'r bylchau yn y ddarpariaeth cyflym iawn mewn dinasoedd ac ardaloedd gwledig

- A1.55 Nodwyd yn [Adroddiad Seilwaith 2014](#) fod bylchau yn y ddarpariaeth band eang cyflym iawn mewn dinasoedd oherwydd ffactorau fel llinellau i gyfnewidfa yn unig ac mewn ardaloedd gwledig. Nodwyd gennym hefyd fod y ddarpariaeth band eang o ran mynediad y genhedlaeth nesaf (NGA) yn isel ar gyfer BBCh o'i gymharu â safleoedd preswyl. Byddwn yn parhau i fonitro'r cynnydd sy'n cael ei wneud i fynd i'r afael â'r bylchau hyn wrth i fand eang cyflym iawn barhau i gael ei gyflwyno. Byddwn hefyd yn cyhoeddi dadansoddiad newydd o ddata cwmnïau yn *Niweddariad 2015 yr Adroddiad Seilwaith*.
- A1.56 Byddwn hefyd yn diweddarau ein hymchwil daearyddiaeth economaidd a bwriadwn ei chyhoeddi ochr yn ochr â *Diweddariad 2015 yr Adroddiad Seilwaith*. Bydd yr ymchwil hon yn cwmpasu holl wledydd y DU.

Diben strategol 4: sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o sbectrwm

- A1.57 Mae gan Ofcom ddyletswydd i sicrhau bod y sbectrwm electromagnetig yn cael ei ddefnyddio hyd yr eithaf. Mae sbectrwm yn hanfodol i amrywiaeth o ddefnyddwyr, o rwydweithiau symudol i loerennau a radar i ddarllediadau teledu a radio. Rydym yn rheoli'r adnoddau sbectrwm er mwyn hyrwyddo buddiannau dinasyddion a defnyddwyr, drwy hyrwyddo gwasanaethau sydd ar gael yn eang, cystadleuaeth a dewis o ran gwasanaethau.

Sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o sbectrwm

- Gweithio tuag at sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ryddhau'n brydlon a'i ddyfarnu'n effeithiol, gan gynnwys y bandiau 2.3GHz, 3.4GHz a 700MHz

Gweithio tuag at sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ryddhau'n brydlon a'i ddyfarnu'n effeithiol, gan gynnwys y bandiau 2.3GHz, 3.4GHz a 700MHz

Paratoi i ddyfarnu'r bandiau 2.3GHz a 3.4GHz a gweithio gyda'r Llywodraeth i Ryddhau'r Sbectrwm Sector Cyhoeddus

- A1.58 Fel rhan o'n strategaeth i wella cyfanswm y sbectrwm sydd ar gael a chefnogi'r galw cynyddol am wasanaethau di-wifr sy'n darparu rhagor o fuddion i ddefnyddwyr a dinasyddion, rydym yn bwrw ymlaen â chynlluniau i ddyfarnu 190MHz o sbectrwm yn y bandiau 2.3GHz a 3.4GHz. Dyma ran o ymrwymiad y Llywodraeth i ryddhau 500MHz o sbectrwm o dan 5GHz o'r sector cyhoeddus i'r sector preifat erbyn 2020.
- A1.59 Gwnaethom gyhoeddi ymgynghoriad ar y dyfarniad hwn ym mis Tachwedd 2014. Roedd yn nodi dau ddyluniad posibl ar gyfer yr arwerthiant, asesiad cystadleuaeth ac amodau trwydded drafft. Roeddem yn cynnig cynnal arwerthiant a gwneud y dyfarniad erbyn diwedd blwyddyn ariannol 2015/16.
- A1.60 Yn ystod tymor yr haf 2015 byddwn yn cyhoeddi datganiad, rheoliadau drafft a memorandwm gwybodaeth cyn yr arwerthiant. Bydd hyn yn cynnwys ein casgliadau ar amodau trwydded technegol a heb fod yn dechnegol a chasgliadau'n ymwneud â materion cydfodoli technegol. Fel rhan o'n paratoadau ar gyfer dyfarnu, byddwn hefyd yn gwahodd darpar gynigywyr i gyfrannu at ffug arwerthiant.
- A1.61 Yn ogystal â'r bandiau 2.3GHz a 3.4GHz, rydym yn gweithio gyda'r Llywodraeth i ystyried pa sbectrwm arall sy'n cael ei ddefnyddio gan y sector cyhoeddus a allai fod ar gael ac yn addas i'w rannu ag ystod o gymwysiadau eraill.

Newid y defnydd o'r band 700MHz

- A1.62 Ym mis Tachwedd 2014, gwnaethom gyhoeddi [ein penderfyniad](#) i ddarparu'r sbectrwm yn y band 700MHz (694-790MHz) ar gyfer ei ddefnyddio gyda data symudol. Dyma ran bwysig o'n strategaeth ehangach i fynd i'r afael â'r gofynion sbectrwm yn y dyfodol ar gyfer data symudol. Ein hamcan yw sicrhau bod y band ar gael ar gyfer gwasanaethau symudol erbyn dechrau 2022 ac yn gynt os oes modd.
- A1.63 Ar hyn o bryd mae'r band 700MHz yn rhan sylweddol o'r sbectrwm a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau teledu daearol digidol. Hefyd, mae llawer o'r microffonau di-wifr a ddefnyddir mewn digwyddiadau fel cyngherddau a pherfformiadau theatr

(dyfeisiau PMSE sain) yn defnyddio'r band 700MHz. Drwy ddarparu'r band ar gyfer data symudol o 2022, ni fydd gwasanaethau PMSE sain a theledu daearol digidol yn gallu defnyddio'r sbectrwm hwn wedyn.

A1.64 Ein hamcan yw gweithredu'r newidiadau i'r band 700MHz ond gan ddiogelu'r buddion y mae gwasanaethau PMSE sain a theledu daearol digidol yn eu darparu i ddinasyddion a defnyddwyr. Mae ein dadansoddiad yn awgrymu y byddwn yn gallu cyflawni'r newid heb leihau'r ddarpariaeth teledu daearol digidol yn ormodol na'r sianelau sydd ar gael a heb achosi ymyrraeth sylweddol i wylwyr. Mae'r cyngherddau a'r perfformiadau sy'n dibynnu ar ddyfeisiau PMSE llafar yn gwneud cyfraniad pwysig at economi greadigol a bywyd diwylliannol y DU. Yn unol â'n hawydd i ddiogelu teledu daearol digidol, rydym hefyd yn ceisio sicrhau bod gan ddefnyddwyr PMSE fynediad at y sbectrwm sydd ei angen arnynt i barhau i gyflwyno'r digwyddiadau hyn heb gyfaddawdu ar werthoedd cynhyrchu yn sylweddol.

A1.65 Dros y flwyddyn nesaf, byddwn yn:

- parhau i gyfrannu at drafodaethau cynllunio rhyngwladol ynghylch amleddau, gyda'r bwriad o sicrhau'r cytundebau cynllunio sbectrwm a fydd yn ofynnol er mwyn gallu newid y defnydd o'r band 700MHz. Byddwn yn gweithio i gytuno ar brif fanylion cynllun amledd teledu daearol digidol diwygiedig gyda'n cymdogion rhyngwladol erbyn diwedd 2015;
- gweithio'n agos gyda rhanddeiliaid yn y maes darlledu i ddatblygu cynllun ar gyfer y newidiadau gofynnol i'r seilwaith teledu daearol digidol;
- gweithio gyda'r diwydiant PMSE, er mwyn ceisio sicrhau bod gan ddefnyddwyr PMSE fynediad i'r sbectrwm sydd ei angen arnynt; a
- gweithio gyda'r Llywodraeth, defnyddwyr PMSE, grwpiau defnyddwyr a diwydiant i ddatblygu cynllun er mwyn i wylwyr a defnyddwyr sbectrwm yr effeithir arnynt yn cael gwybodaeth a chefnogaeth yn ystod y cyfnod trawsnewid.

Diben strategol 5: cynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir

A1.66 Byddwn yn parhau i weithio i gynnal hyder y gynulleidfa mewn cynnwys a geir ar wasanaethau teledu a radio. Gyda'r gwaith hwn, mae'n rhaid inni adolygu'r rheolau a'r prosesau presennol i sicrhau eu bod yn dal yn effeithiol ac yn briodol, ac i gydweithio â'r diwydiant ac eraill i ymateb yn briodol i ddatblygiadau yn y farchnad wrth ddarlledu a defnyddio cynnwys clyweledol.

Cynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir

- Hybu diogelwch a ffydd y gynulleidfa mewn amgylcheddau traddodiadol ac amgylcheddau ar-lein

Hybu diogelwch a ffydd y gynulleidfa mewn amgylcheddau traddodiadol ac amgylcheddau ar-lein

A1.67 Wrth i batrymau defnydd newid mewn gwasanaethau cynnwys, mae'n bwysig ein bod yn parhau i hyrwyddo buddiannau cynulleidfaoedd.

- A1.68 Ar lwyfannau traddodiadol, rydym yn trwyddedu mwy o sianeli nag erioed, rhai ohonynt nad ydynt yn ddarlledwyr ers tro byd gyda diwylliant cadarn o gydymffurfio â rheoliadau. Yn sgil hyn, ceir mwy o gyfleoedd ar gyfer arloesi, ond hefyd ceir mwy o risg y bydd cynnwys niweidiol yn cael ei ddarlledu, neu gynnwys nad yw'n cydymffurfio â'r cod darlledu.
- A1.69 Yn ogystal, rydym yn parhau i hyrwyddo diogelwch cynulleidfaoedd wrth iddynt wyllo cynnwys ar-lein, yn arbennig yn achos plant.

Sicrhau bod cynnwys yn cydymffurfio â rheolau darlledu drwy ddefnyddio dull newydd wedi'i dargedu ar gyfer ein gweithgareddau gorfodi ar gyfer darlledwyr teledu

- A1.70 Yn 2014/15, gwnaethom gynnal adolygiad eang o'n prosesau ar gyfer trwyddedu gwasanaethau darlledu a safonau gorfodi i sicrhau bod cynulleidfaoedd yn cael eu diogelu'n effeithiol. Mae mwy o bryderon wedi codi ynghylch darlledu deunydd sy'n gallu bod yn niweidiol neu ddeunydd nad yw'n cydymffurfio, ac rydym wedi cyflwyno cosbau sylweddol oherwydd y math hwn o gynnwys.
- A1.71 Yn 2015/16 byddwn yn adeiladu ar yr adolygiad hwn, gan ymgymryd â sawl darn o waith i sicrhau bod y gwasanaethau rydym yn eu trwyddedu'n cydymffurfio â'n rheolau. Bydd hyn yn cynnwys:
- ymestyn y gwaith o fonitro cynnwys teledu i ganfod cynnwys a allai achosi niwed i gynulleidfaoedd, yn arbennig sianelau nad ydym yn derbyn fawr ddim cwynion amdanynt;
 - dull gorfodi newydd ar gyfer ymchwilio i gydymffurfiaid deiliaid trwyddedau â'r gofyniad arnynt i gael gweithdrefnau cydymffurfio digonol. Bydd hyn yn ein galluogi i ganfod problemau difrifol a systemig o ran cydymffurfio cyn gynted â phosibl;
 - cynnal archwiliadau o wasanaethau a ddarperir gan ddarparwyr dolenni lloeren y DU i wneud yn siŵr nad ydynt drwy amryfusedd yn darparu mynediad i wasanaethau nad ydynt wedi'u trwyddedu;
 - ehangu ein rhaglen flynyddol o ddilysu trwyddedau er mwyn gallu gwirio gwybodaeth ychwanegol am ein deiliaid trwyddedau'n rheolaidd. Mae hyn yn cynnwys newidiadau i enwau, newidiadau i berchnogaeth trwyddedau, a chadarnhad bod gwasanaethau'n darlledu ar hyn o bryd; a
 - rhaglen addysg newydd i helpu deiliaid trwyddedau i ddeall eu dyletswyddau rheoleiddiol, er mwyn gwella'r broses gydymffurfio drwyddi draw.

Hybu diogelwch a sicrwydd plant ar-lein

- A1.72 Mae Ofcom yn gyfrifol am reoleiddio gwasanaethau rhaglenni ar alwad (ODPS) ac am sicrhau eu bod yn dilyn safonau perthnasol. Mae hyn yn cynnwys amddiffyniadau yn erbyn "deunydd dan gyfyngiadau arbennig", fel cynnwys R18, a deunydd sydd wedi'i wahardd na fyddai'n derbyn dosbarthiad gan y BBFC. Mae hyn yn dilyn rheoliadau a gyflwynwyd y llynedd yn cadarnhau y dylai Gwasanaethau ODPS ar-lein fod yn rhwym wrth yr un safonau dosbarthu â deunydd all-lein.
- A1.73 Mae gan Ofcom gyfrifoldeb hefyd i hyrwyddo llythrennedd yn y cyfryngau (adran 11 o Ddeddf Cyfathrebu 2003). Mae'n cyflawni'r ddyletswydd hon drwy gyhoeddi

ymchwil ar lythrennedd yn y cyfryngau, gan gynnwys agweddau a defnydd plant/rhieni o'r cyfryngau.

A1.74 Byddwn yn gwneud amrywiaeth o waith a fydd, gyda'i gilydd, yn ceisio cynnal a diweddu'r fframwaith ar gyfer diogelu plant rhag cynnwys clyweledol anaddas a chyfrannu at y ddadl ar sut i ddiogelu plant yn yr amgylchedd digidol. Mae hyn yn parhau yn un o feysydd pryder mawr Ofcom a'r Llywodraeth.

A1.75 Yn benodol, yn 2015/16:

- byddwn yn parhau i reoleiddio ODPS: mae Ofcom wedi dynodi'r Awdurdod ar gyfer Teledu ar Alwad (ATVOD) yn gyd-reoleiddiwr ar gyfer cynnwys golygyddol a'r Awdurdod Safonau Hysbysebu (ASA) yn gyd-reoleiddiwr ar gyfer cynnwys hysbysebion. Ond, Ofcom sy'n dal yn bennaf gyfrifol am sicrhau bod darparwyr gwasanaethau ar alwad yn cydymffurfio â'r safonau perthnasol. Byddwn yn parhau i gefnogi gwaith ATVOD yn gorfodi safonau mewn gwasanaethau rhaglenni ar alwad (ODPS). Byddwn hefyd yn gweithio gyda'r BBFC, lle bo hynny'n berthnasol, i sicrhau bod ein gwaith yn gorfodi'r rheolau'n ymwneud â deunydd gwaharddedig a deunydd dan gyfyngiadau arbennig yn ystyried unrhyw ganllawiau cyfredol a lunnir ganddynt;
- byddwn yn aelod gweithredol o is-grŵp amddiffyn pobl ifanc dan oed y Grŵp Rheoleiddwyr Ewropeaidd ar gyfer Gwasanaethau Cyfryngau Clywedol (ERGA). Rôl ERGA yw cynghori'r Comisiwn Ewropeaidd ar ddefnyddio'r Gyfarwydddeb AVMS ac ar faterion sy'n ymwneud â gwasanaethau cyfryngau clyweledol yn fwy cyffredinol; a
- byddwn yn parhau i chwarae rhan weithredol yn cefnogi Cyngor Diogelwch Rhyngrwyd Plant Llywodraeth y DU (UKCCIS), gan gynnwys cadeirio'r gweithgor ar y Cyfryngau Cymdeithasol. Rydym yn gallu cyfrannu at waith UKCIS drwy ein hymchwil marchnad i ymwybyddiaeth o gyfryngau ar-lein a'u defnydd, yn enwedig drwy ein hadroddiadau llythrennedd yn y cyfryngau. Hefyd, byddwn yn parhau i gyfrannu at ddadleuon Ewropeaidd ynghylch amddiffyn pobl ifanc dan oed, fel sy'n briodol.

A1.76 Mae'r Llywodraeth wedi dweud²² ei bod yn disgwyl y bydd cwmnïau ar draws cadwyn gwerth y rhyngrwyd yn sicrhau bod offer i gadw plant yn ddiogel yn rhywbeth safonol ar yr holl ddyfeisiau sy'n gallu defnyddio'r rhyngrwyd. Fel rhan o hyn, mae'r Ysgrifennydd Gwladol wedi gofyn inni asesu'r broses o roi hidlyddion ar waith yn y DU ac adrodd yn ôl am ymwybyddiaeth rhieni o reolaethau ar eu cyfer, yn ogystal â'u hyder yn y rheini, ac a ydynt yn eu defnyddio ai peidio.

A1.77 Bydd Ofcom hefyd, ochr yn ochr â rheoleiddwyr cyfryngau eraill yn DU, yn parhau i ddiweddu ParentPort, i sicrhau bod y wefan yn parhau i gyflawni ei diben: ei gwneud yn haws i rieni gwyno wrth y rheoleiddwyr am ddeunydd y maent wedi'i weld neu ei glywed sydd yn eu barn hwy yn anaddas i'w plant.

²² Yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, Connectivity, content and consumers: Britain's digital platform for growth, Gorffennaf 2013, https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/225783/Connectivity_Content_and_Consumers_2013.pdf.

Diben strategol 6: cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i roi ar waith

- A1.78 Diffinnir dyletswyddau Ofcom gan y Senedd. O bryd i'w gilydd, mae'r Senedd yn newid cylch gwaith Ofcom, a all olygu ein bod yn gorfod gwneud gwaith newydd. Rydym hefyd yn cyflawni gwaith lle rydym yn cynrychioli safbwynt y DU mewn fforymau rhyngwladol. Rydym yn darparu cyngor fel y bo'n briodol mewn ymateb i geisiadau gan adrannau ac asiantaethau'r Llywodraeth lle gallwn ddarparu mewnbyn arbenigol.
- A1.79 Rydym hefyd yn gweithio i gefnogi'r llywodraethau datganoledig ymhob un o wledydd y DU ar faterion yn ymwneud â pholisi cyfathrebiadau fel y bo'n briodol.

Cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i roi ar waith

- Cynrychioli safbwynt y DU mewn trafodaethau rhyngwladol i gytuno ar y ffordd orau o ddefnyddio sbectrwm yn effeithiol

Cynrychioli safbwynt y DU mewn trafodaethau rhyngwladol i gytuno ar y ffordd orau o ddefnyddio sbectrwm yn effeithiol

- A1.80 Mae Ofcom yn cynrychioli'r DU mewn trafodaethau rhyngwladol ar sbectrwm, gan gynnwys Cynadleddau Radiogyfathrebu'r Byd. Mae'r cynadleddau hyn yn cael eu cynnal bob ryw bedair blynedd ac maent yn datblygu cytundebau rhanbarthol a bydeang ar y defnydd o sbectrwm.
- A1.81 Mae'r cytundebau hyn ar lefel cytuniadau yn rhoi eglurder i gwmnïau a chynhyrchwyr cyfarpar ar y defnydd rhyngwladol o sbectrwm. Mae hyn yn arwain at arbedion maint a'r gallu i ryngweithredu, sy'n dod â buddion i ddefnyddwyr a dinasgyddion y DU drwy brisiau is a dyfeisiau ar gael yn fwy eang.
- A1.82 Bydd y gynhadledd yn rhoi sylw i nifer o eitemau agenda a fydd yn cael effaith uniongyrchol ar lawer o ddefnyddwyr sbectrwm mewn sawl sector. Mae'r rhain yn cynnwys band eang symudol a symudol, awyrfod, lloeren, gwyddoniaeth a radio-seryddiaeth, radio amatur a morol.
- A1.83 Mae Ofcom yn ymgysylltu â'r Llywodraeth a rhanddeiliaid yn ystod y paratodau ar gyfer y gynhadledd radiogyfathrebu yn 2015 i sicrhau bod barn a safbwyntiau'r DU yn cael eu datblygu i fod yn effeithiol. Rydym hefyd wedi ymgynghori ar yr eitemau agenda arfaethedig ar gyfer cynhadledd 2015 ym mis [Mehefin 2014](#).
- A1.84 Yn 2015/16, byddwn yn:
- cydlynu safbwyntiau'r DU sydd i'w cyflwyno yng nghyfarfodydd CPG15 sef Grŵp Paratoi'r Gynhadledd dan CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations) ar gyfer Cynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd yn 2015. Yn y cyfarfod ym mis Mehefin 2015 rydym yn disgwyl llofnodi'r set gyntaf o Safbwyntiau Ewropeaidd Cyffredin ar ran y DU, cyn llofnodi gweddill y safbwyntiau yng nghyfarfod olaf CPG15 ym mis Medi.
 - cyflwyno safbwyntiau'r DU a, lle bo'n briodol, safbwyntiau CEPT, yng Nghynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd ym mis Tachwedd 2015. Byddwn yn negodi ar ran y DU a CEPT, gan geisio cael y canlyniadau gorau i ddinasgyddion

a defnyddwyr y DU ac i gwmnïau yn y DU y mae penderfyniadau a wneir yn y gynhadledd ynghylch sbectrwm yn mynd i effeithio arnynt; ac

- yn dilyn y gynhadledd yn 2015, byddwn yn cyfrannu at drafodaethau i gytuno ar y strwythur gwaith ar gyfer cynhadledd radiogyfathrebu'r byd nesaf, yn 2019 mae'n debyg.

I helpu i fesur ein perfformiad yn erbyn y blaenoriaethau hyn, rydym wedi pennu canlyniadau interim a therfynol

A1.85 Byddwn yn mesur llwyddiant ein gwaith yn erbyn ein blaenoriaethau ar gyfer 2015/16 drwy gymharu â set o ganlyniadau interim a therfynol. Adroddir ar hyn yn yr Adroddiad Blynyddol ym mis Gorffennaf 2016.

A1.86 Rydym wedi gosod canlyniadau ar gyfer pob un o'n blaenoriaethau, fel y dangosir yn Ffigur 6 isod.

A1.87 Rydym wedi rhannu ein canlyniadau yn ganlyniadau interim a therfynol:

- canlyniadau interim – digwyddiadau yn y farchnad sy'n deillio o benderfyniad a wneir gan Ofcom (er enghraifft rhoi mynediad i drydydd partiön at rwydwaith neu wasanaeth penodol). Mae'r rhain yn cyfrannu at gyflawni'r canlyniadau terfynol; a
- mae canlyniadau terfynol yn disgrifio'r buddion ehangach i ddinasyddion a defnyddwyr. Enghraifft fyddai galluogi defnyddwyr i ddewis o blith amrywiaeth o gynigion adwerthu cystadleuol ac arloesol. Rydym yn bwriadu gwneud yr hyn y gellir ei wneud yn rhesymol i farnu ein llwyddiant wrth sicrhau canlyniadau terfynol, gan gydnabod ar yr un pryd y bydd datblygiadau yn y farchnad ehangach hefyd yn dylanwadu ar y canlyniadau hyn.

Ffigur 5: Canlyniadau a blaenoriaethau arfaethedig Cynllun Blynyddol Drafft 2015/16

	BLAENORIAETHAU STRATEGOL	CANLYNIADAU INTERIM	CANLYNIADAU TERFYNOL
Hybu cystadleuaeth effeithiol a dewis gwybodus	Sicrhau cystadleuaeth effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau cyfathrebu ar gyfer busnesau, yn enwedig busnesau bach a chanolig (BBaCh)	<i>Adolygiad o'r farchnad cysylltedd busnes:</i> Cwblhau adolygiad o'r marchnadoedd cysylltedd busnes a chyflwyno atebion os oes raid <i>Galluogi busnesau bach a chanolig i gael y gorau o wasanaethau cyfathrebu.</i> Canfod a yw'r farchnad yn darparu canlyniadau da i fusnesau bach a chanolig a chyhoeddi dogfen gychwynnol yn Ch1 2015/16. Rhoi argymhellion polisi ar waith i wella profiadau BBaCh	<i>Adolygiad o'r farchnad cysylltedd busnes:</i> Hybu cystadleuaeth yn y gwasanaethau cysylltedd busnes a ddarperir a chreu amodau a fydd yn caniatáu i'r farchnad ddarparu arloesedd a buddsoddiad cynaliadwy mewn seilwaith <i>Galluogi busnesau bach a chanolig i gael y gorau o wasanaethau cyfathrebu</i> Gall BBaCh ddewis o blith amrywiaeth briodol o gyfathrebiadau, gwasanaethau a chyflenwyr, ac yn gallu ymgysylltu'n effeithiol â darparwyr
	Gwella'r broses o newid darparwyr i ddefnyddwyr	Sicrhau nad yw prosesau newid ar gyfer gwasanaethau cyfathrebu ar draws ystod o dechnolegau a chynhyrchion yn achosi rhwystrau i ddefnyddwyr rhag newid	Mae defnyddwyr yn gallu newid rhwng darparwyr cyfathrebiadau'n hawdd a didrafferth, ac nid yw rhwystrau rhag newid yn niweidio'r broses gystadleuol
Diogelu defnyddwyr rhag niwed	Cyflwyno prisiau cliriach ar gyfer rhifau sy'n dechrau ag 08, 09 ac 118, a sicrhau bod galwadau '080' ac '116' am ddim o ffonau symudol yn ogystal â llinellau tir	Mae defnyddwyr yn gwybod am y newidiadau i alwadau Rhadffôn a rhifau wedi'u dadfwndelu. Darparwyr cyfathrebiadau'n gweithredu tariffau wedi'u dadfwndelu (taliadau mynediad a thaliadau gwasanaeth) ar eu llwyfannau bilio heb broblemau sylweddol (megis galwadau'n cael eu colli neu wedi'u prasio'n anghywir) Darparwyr gwasanaethau'n gwneud dewisiadau gwybodus ar yr ystod rhifau nad-ydynt-yn-rhai-daearyddol i'w ddefnyddio	Gwelliannau y mae modd eu mesur yn nealltwriaeth defnyddwyr o brisiau galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol, a llai o sioc wrth gael bil am hynny
	Monitro a sicrhau gwell perfformiad o ran ansawdd gwasanaeth a gwsmeriaid	Monitro a chyhoeddi'r wybodaeth ddiweddaraf yn brydlon yng nghyswllt dangosyddion perfformiad allweddol ar berfformiad BT yn erbyn y gofynion ar gyfer ansawdd eu gwasanaeth a gyflwynwyd gennym yn yr adolygiad o'r farchnad mynediad sefydlog.	Mae cwsmeriaid yn elwa ar ansawdd gwasanaeth gwell ar gyfer darparu ac atgyweirio'r gwasanaethau cyfathrebu a ddarperir dros rwydwaith BT

	Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed mewn amrywiaeth o feysydd blaenoriaeth, gan gynnwys galwadau niwsans	Pennu achlysuron lle mae defnyddwyr yn cael niwed, a gweithredu ar hynny, gan gynnwys ymchwiliadau a chosbau fel y bo'n briodol, er mwyn lleihau'r niwed a sicrhau cydymffuriad	Mesur gwelliannau yn lefel y niwed i ddefnyddwyr a achosir gan bob mater, a all gynnwys mesurau megis nifer y cwynion, barn y cyhoedd a'r cyfryngau, ac ymchwil bwrpasol arall
--	--	---	--

	BLAENORIAETHAU STRATEGOL	CANLYNIADAU INTERIM	CANLYNIADAU TERFYNOL
Hyrwyddo cyfleoedd i gyfranogi	Adolygu'r ffactorau a allai effeithio ar gynaliadwyedd y gwasanaeth post cyffredinol	Pennu ac ystyried ffactorau a all effeithio ar ddarparu'r gwasanaeth post cyffredinol	Gwasanaeth post cyffredinol sy'n bodloni anghenion busnesau a chwsmeriaid preswyl
	Hyrwyddo gwell darpariaeth o wasanaethau sefydlog a symudol i ddefnyddwyr preswyl a busnes	Cyhoeddi ymchwil ar gyflymderau band eang symudol yn Ch1 2015/16 ac ymchwil ar y ddarpariaeth 2G, 3G a 4G yn Ch3 2015/16. Ymgynghori ar rôl bosibl cyfarpar mwyhau (<i>repeaters</i>) ar gyfer gwella'r ddarpariaeth dan do	Parhau i hybu buddsoddiad yn y ddarpariaeth symudol drwy hysbysu defnyddwyr am y ddarpariaeth a'r cyflymderau data symudol y mae cwmnïau'n eu cynnig
		Rhoi gwybod am fylchau yn argaeledd band eang cyflym iawn mewn ardaloedd trefol a gwledig ac ar gyfer busnesau bach. Cefnogi BDUK fel y bo'n briodol	Mwy o fand eang sy'n ddigon cyflym ar gael i ddiwallu gofynion defnyddwyr
Sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o sbectrwm	Gweithio tuag at sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ryddhau'n brydlon a'i ddyfarnu'n effeithiol, gan gynnwys y bandiau 2.3GHz, 3.4GHz a 700MHz	<i>Dyfarnu bandiau 2.3GHz / 3.4GHz:</i> Rhoi trefn derfynol ar yr amodau technegol ar gyfer rhyddhau bandiau. Cwblhau'r gwaith polisi a dylunio ar gyfer yr arwerthiant, cwblhau'r rheoliadau ar ei gyfer a chynnal arwerthiant <i>Newid y defnydd o'r band 700MHz:</i> Cwblhau'r trafodaethau rhyngwladol cyn cynhadledd radiogyfathrebu'r byd 2015 ar gysoni'r band a chytuno ar gynllun amledd ar gyfer prif orsafoedd teledu daearol digidol	<i>Dyfarnu bandiau 2.3GHz / 3.4GHz:</i> Cynnydd yn y sbectrwm sydd ar gael i ddiwallu'r galw cynyddol am wasanaethau di-wifr sy'n darparu mwy o fuddion i ddefnyddwyr a dinasyddion <i>Newid y defnydd o'r band 700MHz:</i> Newid defnydd ar gyfer band eang symudol sy'n gyson a gwaith cysoni rhyngwladol yn y dyfodol a theledu daearol digidol ar gael yn eang a sbectrwm yn dal ar gael ar gyfer PMSE

Cynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir	Hybu diogelwch a ffydd y gynulleidfa mewn amgylcheddau traddodiadol ac amgylcheddau ar-lein	Gwella dealltwriaeth ac ymwybyddiaeth darlledwyr o sut i gydymffurfio â'r gofynion trwydded perthnasol a rheolau'r Cod fel nad yw cynnwys nad yw'n cydymffurfio yn cael ei ddarlledu	Trefn orfodi fwy effeithiol ar gyfer cynnwys sy'n rhoi lefelau uchel o amddiffyniad i gynulleidfaoedd
		Sicrhau bod gwasanaethau rhaglenni ar alwad yn cydymffurfio i helpu i ddiogelu plant rhag cynnwys anaddas. Hysbysir rhanddeiliaid am agweddau a defnydd plant a rhieni o'r cyfryngau	Sicrhau bod fframwaith effeithiol ar waith i ddiogelu plant rhag cynnwys clyweledol anaddas mewn amgylcheddau digidol
Cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i roi ar waith	Cynrychioli safbwynt y DU mewn trafodaethau rhyngwladol i gytuno ar y ffordd orau o ddefnyddio sbectrwm yn effeithiol	Cytuno ar safbwynt y DU ar gyfer Cynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd gyda'r Llywodraeth a dylanwadu ar y gwaith o ddatblygu Safbwyntiau Ewropeaidd Cyffredin yn unol â buddiannau'r DU	Mae gan y DU safbwyntiau clir o ran polisi ar gyfer Cynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd ym mis Tachwedd 2015 y cytunir arnynt gyda'r Llywodraeth ac sy'n ystyried anghenion rhanddeiliaid y DU yn briodol. Cyflwyno'r safbwyntiau'n effeithiol yn y gynhadledd

Atodiad 2

Rhaglen waith fanwl ar gyfer ein meysydd gwaith pwysig

Ffigur 6: Tabl o'r meysydd gwaith pwysig arfaethedig ar gyfer 2015/16

Hybu cystadleuaeth effeithiol a dewis gwybodus	Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed	Hyrwyddo cyfleoedd i gyfranogi	Sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o sbectrwm	Cynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir
- Gweithio i sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol ar gyfer gwasanaethau darlledu, gan gynnwys ein hadolygiad o'r rhwymedigaeth 'rhaid cynnig yn gyfanwerthol' - Gweithredu'r adolygiad o'r fframwaith ar gyfer darparu adroddiadau ariannol rheoleiddiol yn y maes telegyfathrebiadau - Cychwyn ar yr adolygiadau o'r farchnad band cul a mynediad sefydlog - Hybu dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir a pherthnasol ar gael yn hawdd - Cynnal Asesiad o'r Effaith ar y Farchnad i gefnogi profion gwerth cyhoeddus gan Ymddiriedolaeth y BBC	- Gweithio gyda chyrff yn y DU a chyrff rhyngwladol i hybu gwelliannau i'r gwasanaeth adnabod y galwr (CLI – caller line identification) - Cefnogi cynlluniau'r diwydiant a'r llywodraeth i wella lefelau ymddiriedaeth mewn gwasanaethau rhyngwryd - Gweithio i sicrhau bod gwasanaethau hanfodol yn cael eu cefnogi ar rwydweithiau llais y genhedlaeth nesaf - Sicrhau bod defnyddwyr yn gallu cael iawndal am fethiannau mewn gwasanaeth ac am wasanaeth o ansawdd gwael	- Deall a hyrwyddo buddiannau defnyddwyr a dinasyddion bregus - Gwneud gwaith arall yn unol â'n dyletswydd i sicrhau bod y gwasanaeth post cyffredinol yn cael ei ddarparu	- Cwblhau ein hadolygiad o'r gofynion sbectrwm ar gyfer y sector gwneud rhaglenni a digwyddiadau arbennig - Gwella'r defnydd a fwriedir o'r sbectrwm UHF - Gweithio gyda'r Llywodraeth i ddiwallu gofynion sbectrwm y gwasanaethau brys - Archwilio cyfleoedd ar gyfer rhannu sbectrwm a'u rhoi ar waith - Cynllunio ar gyfer gofynion sbectrwm yn y dyfodol, gan gynnwys Rhyngwryd Pethau - Rhoi cynllun ar waith ar berfformiad amleddau radio	- Cwblhau ein hadolygiad o reoleiddio fformatau cerddoriaeth ar y radio - Cwblhau ein hadolygiad o'r cod EPG - Datblygu cynlluniau ar gyfer gweithredu a thrwyddedu DAB ar raddfa fach

Cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i roi ar waith

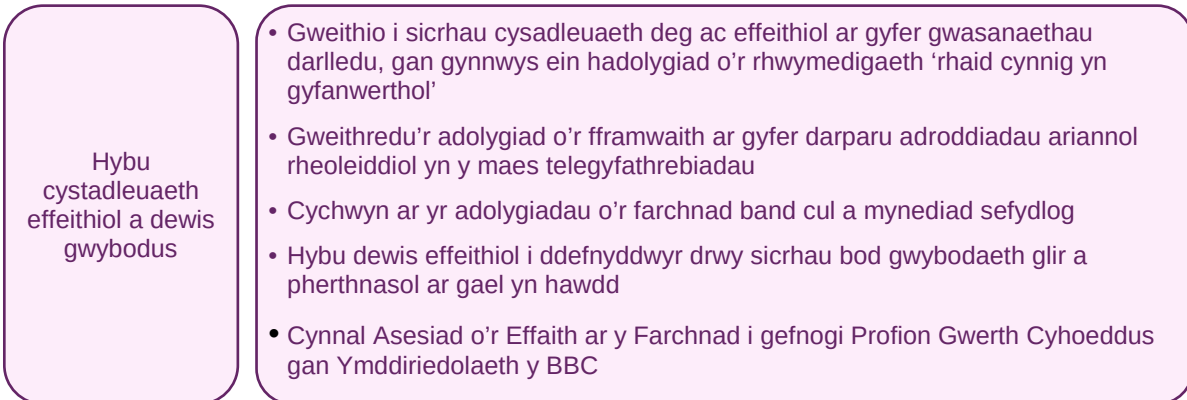
- Cwblhau adolygiad Ofcom o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus
- Ymateb fel y bo'n briodol i newidiadau yn y broses datganoli pwerau i lywodraethau cenedlaethol
- Cyhoeddi diweddariad i adroddiad 2014 ar gyflwr seilwaith cyfathrebiadau'r DU
- Datblygu fframwaith ar gyfer mesur lluosogrwydd yn y cyfryngau
- Ymgysylltu â'r Llywodraeth am y posibilrwydd o roi fframwaith cyffredin ar gyfer safonau yn y cyfryngau ar waith
- Ymgysylltu â rhaglen ddeddfwriaethol y Comisiwn Ewropeaidd newydd

A2.1 Yn ogystal â'n blaenoriaethau a welir yn Atodiad 1 uchod, rydym wedi pennu nifer o feysydd gwaith pwysig ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf. Mae'r gwaith sylweddol

hwn yn gwneud cyfraniad pwysig tuag at gyflawni ein dibenion strategol ochr yn ochr â'n blaenoriaethau.

- A2.2 Uchod, rydym wedi darparu diagram o'n meysydd gwaith pwysig, a'r rheini'n gydnaws â'n blaenoriaethau strategol.

Diben strategol 1: hybu cystadleuaeth effeithiol a dewis gwybodus

Gweithio i sicrhau y ceir cystadleuaeth deg ac effeithiol mewn gwasanaethau darlledu

Adolygu'r ddyletswydd 'rhaid cynnig yn gyfanwerthol'

- A2.4 Mae gan Ofcom ddyletswydd o dan Adran 316 o Ddeddf Cyfathrebu 2003 i osod amodau priodol ar gyfer sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau darlledu trwyddedig.
- A2.5 Yn 2010, cwblhaodd Ofcom adolygiad o'r farchnad Teledu drwy Dalu. Er mwyn sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol, rhoesom rhwymedigaeth 'rhaid cynnig yn gyfanwerthol' ar Sky, a oedd yn ei gwneud yn ofynnol iddo gynnig Sky Sports 1 a 2 yn gyfanwerthol i werthwyr eraill. Fel rhan o'r datganiad ar yr adolygiad o deledu drwy dalu yn 2010, gwnaethom ymrwymo i adolygu'r penderfyniad hwn.
- A2.6 Rydym yn awr yn adolygu a yw'r rhwymedigaeth Rhaid Cynnig yn Gyfanwerthol yn parhau'n briodol ar gyfer sicrhau bod cystadleuaeth deg ac effeithiol yn parhau yn y farchnad teledu drwy dalu. Bydd yr adolygiad hwn yn ystyried goblygiadau datblygiadau yn y farchnad ers 2010. Gwnaethom gyhoeddi ymgynghoriad ar gam cyntaf ein hadolygiad ym mis Rhagfyr 2014. Ar ôl hyn, rydym yn bwriadu cyhoeddi ymgynghoriad arall yn cyflwyno ein casgliadau ar y materion yn ymwneud â chystadleuaeth a fydd wedi'u pennu ac, os bydd raid, unrhyw atebion arfaethedig ar gyfer sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol.

Ystyried gwasanaethau trawsyrru ar gyfer darlledu

- A2.7 Yn 2005, gwnaethom gwblhau adolygiad o'r farchnad gwasanaethau trawsyrru ar gyfer darlledu. Drwy'r adolygiad hwn, gwelsom fod gan Crown Castle ac ntl:broadcast (y ddau bellach yn rhan o Arqiva) bŵer sylweddol yn y farchnad ar gyfer darparu mynediad at fastiau a safleoedd a systemau antenna a rennir neu y gellir eu rhannu. Gosodwyd amodau rheoleiddio yn sgîl yr adolygiad hwn.

- A2.8 Yn y flwyddyn nesaf, byddwn yn ailystyried y farchnad gwasanaethau trawsyrru ar gyfer darlledu yn dilyn ein hadolygiad yn 2005.

Cwyn gan Virgin Media o dan y Ddeddf Cystadleuaeth

- A2.9 Ar 18 Tachwedd 2014, cychwynwyd ymchwiliad gennym i'r ffordd y mae'r Uwchgynghrair pêl-droed yn gwerthu hawliau cyfryngau clyweledol byw yn y DU ar gyfer gemau pêl-droed yr Uwchgynghrair. Bydd yr ymchwiliad yn cael ei gynnal o dan ein pwerau cydredol dan y Ddeddf Cystadleuaeth ac mae'n dilyn cwyn gan Virgin Media, a gyflwynwyd i Ofcom ym mis Medi. Disgrifir y gwaith hwn yn [Pennod 5](#) y cynllun hwn, sy'n disgrifio ein dyletswyddau a'n cyfrifoldebau o dan ein pwerau cystadleuaeth cydredol.

Gweithredu'r adolygiad o'r fframwaith ar gyfer darparu adroddiadau ariannol rheoleiddiol yn y maes telegyfathrebiadau

- A2.10 Mae BT a KCOM yn darparu gwybodaeth i Ofcom am berfformiad ariannol eu gwasanaethau sy'n cael eu rheoleiddio. Hefyd, rhaid i'r ddau gwmni gyhoeddi rhywfaint o'r wybodaeth hon yn eu datganiadau ariannol rheoleiddiol blynyddol.
- A2.11 Yn 2014, gwnaethom gyhoeddi ein penderfyniad i wneud newidiadau i ofynion adrodd rheoleiddiol BT. Gwnaethom hynny i wneud yn siŵr fod BT yn darparu gwybodaeth ariannol berthnasol a dibynadwy mewn ffordd sy'n cael ei deall gan randdeiliaid ac sy'n gymesur â'r buddion y mae'n eu darparu.
- A2.12 Mae'r newidiadau a gyflwynwyd yn rhoi mwy o rôl i Ofcom yn y ffordd y mae BT yn paratoi ei ddatganiadau ariannol rheoleiddiol, maent yn gwella'r ffordd y cyflwynir y datganiadau hyn a dylai olygu bod Ofcom a rhanddeiliaid eraill yn gallu cael gafael ar y wybodaeth y mae ei hangen arnynt.
- A2.13 Mae llawer o'r newidiadau hyn ar waith erbyn hyn. Ond, mae angen gwneud rhagor o waith i roi'r newidiadau eraill ar waith. Er enghraifft, mae angen inni sefydlu canllawiau newydd ar gyfer adroddiadau rheoleiddiol a fydd yn darparu'r rheolau cyfrifyddu i'w dilyn wrth baratoi datganiadau ariannol rheoleiddiol yn y dyfodol. Rydym yn disgwyl cyhoeddi'r canllawiau hyn yn ystod gwanwyn 2016. Bydd y rhain yn seiliedig ar adolygiad, sydd bellach ar waith, o'r ffordd y mae BT ar hyn o bryd yn dyrannu ei gostau yn y datganiadau ariannol rheoleiddiol.

Cychwyn ar yr adolygiadau o'r farchnad band cul a mynediad sefydlog

- A2.14 O dan y Fframwaith Ewropeaidd ar gyfer Cyfathrebiadau Electronig, mae'n rhaid inni adolygu rhai marchnadoedd cyfathrebiadau bob tair blynedd. Yn ystod 2015/16, byddwn yn cychwyn ar ddau adolygiad o'r fath.
- 2.14.1 Bydd yr adolygiad o'r farchnad mynediad sefydlog (FAMR, sy'n cynnwys band eang cyfanwerthol), yn edrych ar gystadleuaeth yn y ddarpariaeth cysylltiadau telegyfathrebu sefydlog y gellir eu defnyddio i gynnal gwasanaethau llais a band eang. Ein nod yw cyhoeddi cais am fewnbwn yn ail hanner 2015/16. Bydd y gwaith hwn yn parhau gydol 2016/17 gydag unrhyw ofynion rheoleiddio gofynnol yn cael eu cyflwyno cyn y daw'r drefn reoleiddio bresennol i ben ddiwedd mis Mawrth 2017.
- 2.14.2 Bydd yr adolygiad o'r farchnad band cul yn edrych ar gystadleuaeth yn y farchnad ar gyfer cychwyn a therfynu galwadau llais sefydlog i ganfod a oes angen cymryd unrhyw gamau unioni mewn perthynas â chystadleuaeth

yn y farchnad hon. Gobeithiwn gyhoeddi cais am fewnbwn yn hanner cyntaf 2015/16 ac ymgynghoriad yn ail hanner 2015/16. Bydd hyn yn sicrhau y gallwn gyflwyno unrhyw ofynion rheoleiddio gofynnol cyn y daw'r drefn reoleiddio bresennol i ben ddiwedd mis Medi 2016.

Hybu dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir a pherthnasol ar gael yn hawdd

- A2.15 Mae gwybodaeth i ddefnyddwyr yn hollbwysig ar gyfer sicrhau bod y marchnadoedd cyfathrebiadau cystadleuol yn gweithio er budd defnyddwyr. Byddwn yn parhau i gyhoeddi gwybodaeth mewn sawl maes i sicrhau bod defnyddwyr yn gallu cael gafael ar wybodaeth glir a pherthnasol am berfformiad gwahanol ddarparwyr.

Perfformiad cysylltiadau band eang sefydlog

- A2.16 Ers 2008, mae Ofcom wedi monitro perfformiad cysylltiadau band eang sefydlog drwy gomisiynu gwaith i fesur ystod o fertigau technegol, gan ddefnyddio panel o ddefnyddwyr band eang sefydlog preswyl. Mae'r metrigau hyn yn cynnwys cyflymder llwytho cysylltiadau i fyny ac i lawr, oedi (*latency*), cryndod (*jitter*) a cholli pecynnau (*packet loss*).
- A2.17 Gan ddefnyddio'r ymchwiliad hon, rydym yn cyhoeddi adroddiadau cryno sy'n monitro cyflymderau cyfartalog cysylltiadau'r DU ac yn cymharu perfformiad sawl pecyn cyffredin gan ddarparwyr gwasanaethau rhyngwrdd. Bwriadwn barhau â'r ymchwiliad hon yn 2015/16.

Darpariaeth symudol a chyflymderau band eang symudol

- A2.18 Rydym yn cyhoeddi [cyflymderau band eang symudol](#) a [gwybodaeth am y ddarpariaeth symudol](#) er mwyn galluogi defnyddwyr i gymharu'r ddarpariaeth symudol y mae pob cwmni rhwydweithiau symudol (MNOs) yn ei chynnig ar draws gwledydd y DU.

Ansawdd y profiad mewn gwasanaethau band eang sefydlog

- A2.19 Byddwn yn parhau i ymchwilio i ddulliau o fesur ansawdd cyffredinol y profiad mewn gwasanaethau rhyngwrdd band eang.
- A2.20 Gwnaethom gyhoeddi [ymchwiliad](#) gychwynnol i'r gadwyn dosbarthu o un pen i'r llall ar y rhyngwrdd ochr yn ochr ag [Adroddiad Seilwaith 2014](#). Roedd yr ymchwiliad yn dangos bod gan ffactorau eraill heblaw cyflymderau mynediad rôl bwysig yn y ffordd y mae gwasanaethau rhyngwrdd yn perfformio.
- A2.21 Yn 2015/16 byddwn yn parhau i ymchwilio i ddulliau a fydd yn darparu canlyniadau cyson a chadarn, ac yn eu mireinio. Byddwn hefyd yn parhau i ymgysylltu â'r diwydiant i sicrhau bod y dulliau a ddefnyddir yn ddealladwy ac y byddant yn destun craffu.

Cyhoeddi data am gwynion bob chwarter

- A2.22 Rydym o'r farn bod cyhoeddi data sy'n benodol i ddarparwr ar gwynion defnyddwyr yn ddefnyddiol i ddefnyddwyr, yn enwedig pan fyddant yn ystyried darparwr neu wasanaeth newydd. Gall cyhoeddi'r data hefyd ysgogi darparwyr i wella'u perfformiad.

- A2.23 Byddwn yn parhau i ryddhau data chwarterol am nifer y cwynion rydym yn eu derbyn (fesul 1000 o danysgrifwyr i weithredwr penodol). Mae'n cynnwys data ar wasanaethau llinell sefydlog, band eang, teledu drwy dalu a symudol drwy dalu'n fisol ar gyfer y darparwyr mwyaf.
- A2.24 Byddwn hefyd yn cyhoeddi arolwg boddhad cwsmeriaid, sy'n asesu barn defnyddwyr am ansawdd y gwasanaeth i gwsmeriaid yn y marchnadoedd llinell sefydlog, symudol, band eang sefydlog a theledu drwy dalu.

Meysydd gwaith perthnasol eraill

- A2.25 Mae'r meysydd gwaith eraill sy'n cael sylw yn y Cynllun hwn yn cyfrannu at ein nod o roi gwell gwybodaeth i ddefnyddwyr. Er enghraifft, rydym hefyd yn cyhoeddi nifer o ganllawiau i ddefnyddwyr sy'n darparu gwybodaeth i ddefnyddwyr am wasanaethau cyfathrebu. *Maent yn cynnwys gwybodaeth am wasanaethau cyfnewid/relái a gwasanaethau mynediad ar gyfer darlledu.*

Cynnal asesiadau o'r effaith ar y farchnad i gefnogi profion gwerth cyhoeddus gan Ymddiriedolaeth y BBC

- A2.26 O dan Gytundeb a Siarter Frenhinol y BBC, rhaid i Ymddiriedolaeth y BBC ddefnyddio prawf gwerth cyhoeddus cyn y gellir gwneud penderfyniad i wneud unrhyw newidiadau sylweddol i wasanaethau cyhoeddus y BBC yn y DU. Mae'r penderfyniad ynghylch awdurdodi'r cyfryw newid yn cael ei wneud wedyn gan yr Ymddiriedolaeth. Wrth ddod i'w chasgliad ar brawf gwerth cyhoeddus, rhaid i'r Ymddiriedolaeth ystyried dau adolygiad ar wahân:
- asesiad o werth cyhoeddus, a wneir gan yr Ymddiriedolaeth, sy'n asesu gwerth tebygol unrhyw newidiadau arfaethedig i'r rheini sy'n talu ffi'r drwydded, yn arbennig o ran eu cyfraniad at ddibenion cyhoeddus y BBC; ac
 - asesiad o'r effaith ar y farchnad, a wneir gan Ofcom, sy'n asesu effaith y newid arfaethedig yn y gwasanaeth ar wasanaethau eraill yn y farchnad. Mae'n ystyried yr effaith uniongyrchol ar ddefnyddwyr a chynhyrchwyr gwasanaethau eraill, er enghraifft o ran pris a dewis, a hefyd yr effaith debygol ar gystadleuaeth a datblygiad y farchnad.
- A2.27 Yn fwyaf diweddar, ym mis Rhagfyr 2014, gwnaeth Gweithrediaeth y BBC gais ffurfiol i Ymddiriedolaeth y BBC ar gyfer gwneud nifer o newidiadau i'w darpariaeth gwasanaethau cyhoeddus yn y DU. Mae'r rhain yn cynnwys cau BBC Three a'i hail-lunio ar-lein, ymestyn oriau CBBC, gwella BBC iPlayer, a lansio sianel BBC One +1. Rydym yn gobeithio cwblhau ein hasesiad o'r effaith ar y farchnad tua diwedd chwarter cyntaf 2015/16. Bydd yr asesiad yn cyfrannu at benderfyniad Ymddiriedolaeth y BBC ynghylch a ddylid awdurdodi cynigion y BBC o ran ei wasanaethau.

Diben strategol 2: amddiffyn defnyddwyr rhag niwed

Amddiffyn
defnyddwyr rhag
niwed

- Gweithio gyda chyrff yn y DU a chyrff rhyngwladol i hybu gwelliannau i'r gwasanaeth adnabod y galwr (CLI – caller line identification)
- Cefnogi cynlluniau'r diwydiant a'r llywodraeth i wella lefelau ymddiriedaeth mewn gwasanaethau rhyngrwyd
- Gweithio i sicrhau bod gwasanaethau hanfodol yn cael eu cefnogi ar rwydweithiau llais y genhedlaeth nesaf
- Sicrhau bod defnyddwyr yn gallu cael iawndal am fethiannau mewn gwasanaeth ac am wasanaeth o ansawdd gwael

Gweithio gyda chyrff yn y DU a chyrff rhyngwladol i hybu gwelliannau i'r gwasanaeth adnabod y galwr (CLI – caller line identification)

- A2.28 Mae galwadau a negeseuon testun digymell yn achosi niwsans mawr, dicter a phryder mawr mewn rhai achosion i ddefnyddwyr. Mae Ofcom wedi bod yn gweithredu yn y maes hwn fel blaenoriaeth ers sawl blwyddyn. Ond mae nifer y galwadau 'niwsans' digymell yn dal yn uchel, ac yn debygol o godi, ac mae'r ffaith bod costau cynhyrchu galwadau yn gostwng yn sydyn yn cyfrannu at y broblem. Ar yr un pryd, mae technolegau VoIP yn galluogi galwyr i newid eu CLI (*caller line identification*) er mwyn cuddio pwy ydyn nhw, a all arwain at dwf mewn achosion o dwyll difrifol.
- A2.29 Mae Ofcom wedi bod yn gweithio gyda'r NICC (fforwm technegol ar gyfer sector cyfathrebiadau'r DU sy'n datblygu safonau 'gallu i ryngweithredu') a darparwyr cyfathrebiadau i wella'r gallu i olrhain galwadau niwsans ar draws rwydweithiau.
- A2.30 Un nod yn y tymor hwy yw cyflwyno arferion 'dilysu' CLI. Rydym yn gweithio gyda Phwyllgor Cyfathrebiadau Ffederal yr Unol Daleithiau i ddatblygu atebion technegol ar gyfer CLI ffug, a fydd yn cael eu cyflwyno drwy'r IETF ac ITU, ac mae Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth wedi'i sefydlu gydag awdurdodau rheoleiddio cenedlaethol eraill. Gyda'r math hwn o ateb, bydd yn rhaid datblygu trefn awdurdodi CLI drwy gynllun ardystio.
- A2.31 Rydym yn rhagweld y bydd angen gwneud rhagor o waith ar alwadau niwsans yn 2015/16 a fydd yn ceisio darparu sicrwydd mewn perthynas â CLI yn y DU, wedi'i seilio ar ddatblygiad y gwaith safoni yn yr IETF yn 2015. Byddwn yn ategu hyn gyda'n gwaith parhaus ni gyda chyrff safonau a rheoleiddio eraill a'n hymwneud â BEREC.

Cefnogi cynlluniau'r diwydiant a'r llywodraeth i wella lefelau ymddiriedaeth mewn gwasanaethau rhyngrwyd

- A2.32 Mae data a gynhyrchir gan ddefnyddwyr a dinasyddion pan fyddant yn defnyddio dyfeisiau sydd wedi'u cysylltu â'r rhyngrwyd yn dod yn fwyfwy gwerthfawr i ddarparwyr gwasanaethau cyhoeddus a masnachol. Ym mis Gorffennaf 2014, gwnaethom gyhoeddi cais am fewnbwn ar Ryngrwyd Pethau (*Internet of Things*). Roedd sawl ymateb yn nodi pwysigrwydd sicrhau ymddiriedaeth os yw defnyddwyr i barhau i rannu'u data a chaniatáu i'w data gael eu rhannu ag eraill mewn ffyrdd sy'n cefnogi arloesedd.
- A2.33 Mae gan y diwylliant gymhelliant clir i wella lefelau ymddiriedaeth defnyddwyr ac, i'r diben hwn, byddwn yn parhau i gefnogi cynlluniau cysylltiedig gan y llywodraeth a'r

diwydiant fel y bo'n briodol. Er enghraifft, byddwn yn parhau i gefnogi mentrau fel Catapwlt yr Economi Ddigidol Gysylltiedig i helpu busnesau i annog pobl i ymddiried yn y defnydd o ddata defnyddwyr, a'r Grŵp Rhanddeiliaid Band Eang ar effaith dulliau darparwyr gwasanaethau rhyngwrdd o reoli traffig data ar ddefnyddwyr.

- A2.34 Gan weithio mewn partneriaeth â'r CMA, yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol, Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth a PhonepayPlus, rydym wedi cyhoeddi canllawiau i ddefnyddwyr sy'n cynnig cyngor ar ddefnyddio ffonau deallus ac apiau yn fwy penodol yn fwy diogel. Byddwn yn parhau i weithio gyda'r rheoleiddwyr hyn i wneud gwaith ymchwil a rhannu arbenigedd ar faterion diogelu defnyddwyr sy'n gysylltiedig â data.

Gweithio i sicrhau bod gwasanaethau hanfodol yn cael eu cefnogi ar rwydweithiau llais y genhedlaeth nesaf

- A2.35 Mae darparwyr cyfathrebiadau sefydlog ar draws y byd yn dechrau ystyried sut y bydd gwasanaethau a rhwydweithiau llais yn esblygu, o ran cael eu cyflwyno dros rwydweithiau mynediad ar sail y protocol rhyngwrdd (IP). Mae datblygiad pellach cynigion cyfathrebu cydgyfeiriol (e.e. gwasanaethau sefydlog / symudol), yn ogystal ag oed rhwydweithiau llais presennol, yn hybu'r broses hon.
- A2.36 Bydd datblygiadau o'r fath yn siŵr o arwain at ddiwedd rhwydweithiau llais traddodiadol. Ond, bydd yr amserlenni ar gyfer hyn yn dibynnu ar sawl ffactor, gan gynnwys y costau sy'n gysylltiedig â pharhau i gynnal a chadw'r rhwydweithiau hyn. Yn y flwyddyn i ddod, byddwn yn monitro'r datblygiadau hyn ac, ar gyfer materion yn y tymor byrrach, yn ymyrryd lle y bo hynny'n briodol.
- A2.37 Gyda'r defnydd cynyddol o rwydweithiau llais ar sail IP gan rwydweithiau mawr, bydd angen inni ystyried nifer o faterion i fodloni ein hunain y gall defnyddwyr barhau i fod â hyder yn y gwasanaethau llais a gynigir iddynt o ran argaeledd a gallu'r gwasanaethau hynny.
- A2.38 Felly, rydym yn bwriadu cyhoeddi cais am fewnbwn yn Ch4 2014./15 gan wahodd rhanddeiliaid i gyflwyno'u safbwyntiau am y materion technegol allweddol a all godi o ganlyniad i symud gwasanaethau llais o rwydweithiau etifeddol i rwydweithiau'r genhedlaeth nesaf. Mae hyn yn cynnwys gallu rhwydweithiau'r dyfodol i gynnal yr amrywiol wasanaethau etifeddol y bydd defnyddwyr o bosibl yn parhau i ddibynnu arnynt yn y dyfodol.
- A2.39 Ochr yn ochr â'r adolygiad ehangach hwn o lais dros rwydweithiau'r genhedlaeth nesaf, rydym yn benodol yn bwriadu ymgynghori ar y ffordd orau o gael mynediad at wasanaethau brys dros y seilweithiau cenhedlaeth nesaf amrywiol sy'n cael eu rhagweld. O bwysigrwydd mawr fydd y graddau y bydd rhwydweithiau mynediad yn parhau i weithredu petai toriad yn y cyflenwad pŵer i'r adeilad neu'r gymdogaeth ehangach, er enghraifft drwy ddarparu batri wrth gefn. Rydym yn disgwyl cyhoeddi datganiad am y mater hwn yn Ch2 2015/16.

Monitro effaith symud i rwydweithiau mynediad y genhedlaeth nesaf ar wasanaethau etifeddol

- A2.40 Efallai na fydd rhwydweithiau mynediad y genhedlaeth nesaf (NGA) yn cynnal rhai gwasanaethau etifeddol. Byddwn yn monitro'r gwaith o gyflwyno a defnyddio gwasanaethau llais dros rwydweithiau mynediad y genhedlaeth nesaf er mwyn inni fod yn ymwybodol o unrhyw effaith ar wasanaethau o ganlyniad i hynny.

- A2.41 Lle bo angen, byddwn yn gweithio gyda chyrrff fel yr NICC i oresgyn unrhyw broblemau fydd yn codi.

Sicrhau bod defnyddwyr yn gallu cael iawndal am fethiannau mewn gwasanaeth ac am wasanaeth o ansawdd gwael

Cod Ymarfer ar Gyflymderau Band Eang

- A2.42 Daeth y Cod Ymarfer gwirfoddol ar Gyflymderau Band Eang, y cytunodd Ofcom a phob un o ddarparwyr gwasanaethau rhyngwryd mwyaf y DU arno (sydd gyda'i gilydd yn darparu dros 95% o gysylltiadau band eang adwerthol), i rym ym mis Ionawr 2009 ac fe'i hadolygwyd yn 2010.
- A2.43 Bwriad y Cod yw sicrhau bod defnyddwyr yn cael y wybodaeth y mae ei hangen arnynt ar gyflymderau band eang yn y pwynt gwerthu i wneud penderfyniadau prynu ar sail gwybodaeth.
- A2.44 Mae'r Cod hefyd yn cynnwys darpariaethau i sicrhau bod defnyddwyr sy'n derbyn cyflymder llinell fynediad sydd gryn dipyn yn is na'r ystod cyflymder llinell fynediad a amcangyfrifir yn gallu gadael eu contract yn ddi-gosb. Rydym wedi cynnal ymchwil siopwr dirgel i fesur cydymffurfiaid cwmnïau â'r Cod.
- A2.45 Bwriadwn gwblhau ein hadolygiad o'r Cod, a gobeithio sicrhau bod yr holl ddarparwyr gwasanaethau rhyngwryd wedi cytuno i unrhyw newidiadau, erbyn Ch1 2015/16.

Telerau contract teg

- A2.46 Yn 2015/16, byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar faterion yn ymwneud â thelerau contract teg, gan gynnwys cydymffurfio â'r arweiniad a gyhoeddwyd gennym yn 2013 ar godi prisiau ar ganol contract a hawliau defnyddwyr i roi'r gorau i gontract.

Dulliau amgen o ddatrys anghydfod

- A2.47 Mae Ofcom yn mynnu bod yn rhaid i ddarparwyr cyfathrebiadau sy'n cynnig gwasanaethau i unigolion a busnesau bach fod yn aelodau o gynllun dulliau amgen o ddatrys anghydfod (ADR). Byddwn yn parhau i sicrhau bod darparwyr cyfathrebiadau a chynlluniau ADR yn bodloni'r gofynion ar gyfer ADR a delio â chwynion a bennir gan Ofcom.

Diben strategol 3: hyrwyddo cyfleoedd i gyfranogi

Hyrwyddo
cyfleoedd i
gyfranogi

- Deall a hyrwyddo buddiannau defnyddwyr a dinasyddion bregus
- Gwneud gwaith arall yn unol â'n dyletswydd i sicrhau bod y gwasanaeth post cyffredinol yn cael ei ddarparu

Deall a hyrwyddo buddiannau defnyddwyr a dinasyddion bregus

- A2.48 Mae gan Ofcom ddyletswyddau i osod gofynion ar ddarparwyr cyfathrebiadau i sicrhau bod defnyddwyr anabl yn cael mynediad at wasanaethau cyfathrebu sy'n cyfateb i'r rheini y mae'r rhan fwyaf o ddefnyddwyr yn eu mwynhau. Mae gennym

ddyletswydd hefyd o dan y Ddeddf Cyfathrebu i ystyried anghenion pobl hŷn ac anabl yn ein gwaith.

Gwasanaethau cyfnewid (relay)

- A2.49 Mae gwasanaethau cyfnewid (relay) yn galluogi pobl sydd â nam ar eu clyw a/neu ar eu lleferydd i gyfathrebu ag eraill gan ddefnyddio offer ffôn neu ffôn testun, gyda chynorthwydd cyfnewid yn gweithredu fel cyfryngwr i drosi lleferydd yn destun ac fel arall ar gyfer y ddau barti.
- A2.50 Ym mis Hydref 2012, ar ôl cynnal adolygiad, gwnaethom ei gwneud yn ofynnol i bob darparwr symudol a llinell dir yn y DU ddarparu mynediad i'w cwsmeriaid at wasanaeth cyfnewid testun 'cenhedlaeth nesaf' gwell erbyn mis Ebrill 2014. Yn ystod 2015/16, byddwn yn parhau i fonitro sut mae'r gwasanaeth cyfnewid testun newydd yn gweithio a faint sy'n manteisio arno. Bydd hyn yn cynnwys ymchwil ymhlith defnyddwyr y gwasanaeth er mwyn sicrhau ei fod yn arwain at y gwelliannau a ddymunir.
- A2.51 Yn ogystal â hyn, mae DAC (Deaf Access to Communications) yn arwain menter i annog darparwyr cyfathrebiadau, busnesau a chyrff eraill i ddarparu gwasanaethau cyfnewid fideo yn wirfoddol. Rydym yn parhau i weithio gyda DAC, y llywodraeth a'r diwydiant, fel y bo'n briodol, i helpu gyda hyn.

Gwella ansawdd isdeitlau byw

- A2.52 O gofio am y pryderon parhaus am ansawdd isdeitlau byw, dechreuasom brosiect dwy flynedd yn 2013 i fonitro eu hansawdd er mwyn nodi'r meysydd i'w gwella ac i annog darlledwyr i weithredu ar y rhain. Yn 2014/15, cyhoeddassom ddau [adroddiad](#) ar gywirdeb, oedi a chyflymderau samplau o isdeitlau byw gan y prif ddarlledwyr.
- A2.53 Byddwn yn cyhoeddi dau adroddiad arall yn ystod gwanwyn a hydref 2015, ac ar ôl hynny byddwn yn ystyried a oes angen inni gymryd camau eraill. Byddwn hefyd yn adolygu'r arweiniad presennol ar ddarparu gwasanaethau mynediad yn sgîl y data a gesglir o'r ymarfer monitro.

Cyfeirddion Rhaglenni Electronig (EPGs) sy'n siarad

- A2.54 Mae gan oddeutu ddwy filiwn o bobl nam ar eu golwg sy'n ei gwneud yn anodd neu'n amhosibl iddynt ddefnyddio cyfeirddion rhaglenni teledu ar y sgrin. Ym mis Gorffennaf gwnaethom gais am fewnbwn i gasglu barn partïon â diddordeb ynghylch a fyddai setiau teledu a blychau ar ben setiau teledu sy'n caniatáu i bobl glywed y wybodaeth sy'n cael ei dangos mewn cyfeirddion rhaglenni teledu ar y sgrin yn ei gwneud yn haws i wylwyr dall neu wylwyr sydd â nam ar eu golwg ddewis beth i'w wyllo.
- A2.55 Ar ôl cwblhau'r adolygiad o'r cod EPG (gweler paragraff [A2.100](#)), byddwn yn ystyried a ddylid ymgynghori ar gynigion penodol ar gyfeirddion rhaglenni electronig sy'n siarad, gan ystyried yr ymatebion i'n cais am fewnbwn.

Mynediad at wasanaethau cyfathrebu ar gyfer cartrefi incwm isel

- A2.56 Ym mis Ionawr 2014 gwnaethom gyhoeddi ein hadroddiad [Cost and Value](#) a oedd yn dangos bod defnyddwyr dros y ddeng mlynedd diwethaf wedi elwa o brisiau real yn gostwng ar gyfer y rhan fwyaf o wasanaethau cyfathrebu, a mwy o ddewis a gwell ansawdd.

A2.57 Ym mis Gorffennaf gwnaethom **gyhoeddi ymchwil** ar farn defnyddwyr am bwysigrwydd gwasanaethau cyfathrebu a'u fforddiadwyedd. Er inni ganfod na fydd y rhan fwyaf o ddefnyddwyr yn wynebu problemau fforddiadwyedd, gwelsom achosion lle'r oedd rhai defnyddwyr, yn arbennig y rheini ar incymau isel, yn wynebu problemau dyled neu heb fod yn gallu defnyddio gwasanaeth oherwydd cost y gwasanaeth.

A2.58 I fynd i'r afael â'r materion hyn, byddwn yn parhau i wneud y canlynol yn 2015/16:

- adrodd yn flynyddol ar broblem dyled a chost fel rhwystrau rhag cyfranogi yn ein hadroddiad ar brofiad defnyddwyr;
- gwella'r cysylltiadau rhwng elusennau dyled a darparwyr cyfathrebiadau, a gwella ymwybyddiaeth ynghylch beth i'w wneud yn achos dyled sy'n gysylltiedig â gwasanaethau telegyfathrebu; a
- gwella ymwybyddiaeth o'r bargeinion mwyaf fforddiadwy.

Gwneud gwaith arall yn unol â'n dyletswydd i sicrhau bod y gwasanaeth post cyffredinol yn cael ei ddarparu

A2.59 Oherwydd y datblygiadau a ddisgrifir ym mharagraff **A1.35**, gwnaethom ohirio darn o waith yn ymwneud â'r gwasanaethau post a nodwyd yn Adroddiad Blynyddol 2014/15.

A2.60 Yn dilyn hyn, ac oherwydd ein dyletswydd i ddiogelu'r gwasanaeth post cyffredinol, rydym yn bwriadu gwneud amrywiaeth o waith yn ystod 2015/16. Byddwn yn:

- cwblhau ein hadolygiad o brisiau mynediad yn Ch2 2015/16 ac, os bydd yn briodol, byddwn yn cwblhau ein gwaith dilynol arfaethedig ar adrodd ar gostau parthau;
- cwblhau ein hadolygiad ehangach o'r ffactorau a allai effeithio ar allu'r Post Brenhinol i barhau i ddarparu'r gwasanaeth cyffredinol yn y dyfodol;
- cwblhau ein hadolygiadau o weithdrefnau gweithredol cyffredin y post (Ch1 2015/16), y cod ymarfer ar ddiogelwch eitemau post (Ch2 2015/16) a'r cynlluniau delio â chwynion a gwneud iawn (Ch4 2015/16);
- parhau â'n trefn barhaus o fonitro, sy'n cynnwys adrodd yn ôl yn fewnol yn rheolaidd a diweddariadau blynyddol i'r farchnad ynghylch perfformiad ariannol y gwasanaeth cyffredinol, ansawdd y gwasanaeth, datblygiad cystadleuaeth a chynnydd y Post Brenhinol tuag at wella'i effeithlonrwydd; a
- parhau i adolygu'r dull gweithredu ar gyfer amddiffyn cystadleuwyr rhag y wasgfa ar elw o ran gwasanaethau mynediad, gan gynnwys y sylfaen gost briodol ar gyfer unrhyw fesurau yn y dyfodol.

Diben strategol 4: sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o sbectrwm

Sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o sbectrwm

- Cwblhau ein hadolygiad o'r gofynion sbectrwm ar gyfer y sector gwneud rhaglenni a digwyddiadau arbennig
- Gwella'r defnydd a fwriedir o'r sbectrwm UHF
- Gweithio gyda'r Llywodraeth i ddiwallu gofynion sbectrwm y gwasanaethau brys
- Archwilio cyfleoedd ar gyfer rhannu sbectrwm a'u rhoi ar waith
- Cynllunio ar gyfer gofynion sbectrwm yn y dyfodol, gan gynnwys Rhyngrwyd Pethau
- Rhoi cynllun ar waith ar berfformiad amledau radio

Cwblhau ein hadolygiad o'r gofynion sbectrwm ar gyfer y sector gwneud rhaglenni a digwyddiadau arbennig

- A2.61 Ym mis Hydref 2014, gwnaethom gyhoeddi ein strategaeth i sicrhau bod gan ddefnyddwyr dolenni fideo a chamerau di-wifr yn y sector gwneud rhaglenni a digwyddiadau arbennig (PMSE) ddigon o sbectrwm i gynnal eu gweithgareddau.²³
- A2.62 Byddwn yn parhau i adolygu'r opsiynau mynediad at sbectrwm PMSE ar gyfer cymwysiadau PMSE sain (er enghraifft microffonau di-wifr, monitorau yn y glust a talkback). Bydd y gwaith hwn yn adeiladu ar ein dadansoddiad o'r cyflenwad a'r galw am sbectrwm amledd uchel iawn (UHF) ar gyfer y sector PMSE fel rhan o baratodau Ofcom i ryddhau'r band 700MHz.
- A2.63 Byddwn yn gweithio'n agos gyda rhanddeiliaid drwy gamau terfynol ein hadolygiad i ddatblygu fframwaith strategol ar gyfer mynediad i sbectrwm PMSE sain yn y dyfodol. Rydym yn anelu at gwblhau profion cydfodoli sylweddol erbyn canol 2015 a byddwn yn cyhoeddi casgliadau'r gwaith hwn erbyn Ch3 2015/16.
- A2.64 Yn Ch4 2014/15, byddwn yn ymgynghori â rhanddeiliaid PMSE ynghylch syniadau ar gyfer symleiddio a gwella'r broses drwyddedu bresennol.

Gwella'r defnydd a fwriedir o'r sbectrwm UHF

Model cynllunio'r DU

- A2.65 Mae mwy a mwy o alw gan wasanaethau eraill gan gynnwys band eang symudol, PMSE a dyfeisiau bylchau gwyn am y sbectrwm UHF a ddefnyddir gan wasanaethau teledu daearol digidol. Hefyd, mae'n rhaid rheoli'n ofalus y newidiadau yn y defnydd o sbectrwm mewn bandiau cyfagos (fel y defnydd o fand 800MHz gan wasanaethau esblygiad hirdymor (LTE)), fel nad ydynt yn achosi ymyrraeth niweidiol.
- A2.66 Mae hyn yn cynyddu pwysigrwydd gallu cynllunio'r defnydd o'r sbectrwm UHF i ddarparu'r lefel ofynnol o ddarpariaeth teledu daearol digidol yn effeithiol, a chael gwasanaethau eraill i'w ddefnyddio i'r eithaf heb achosi ymyrraeth niweidiol.

²³ Ofcom, Programme Making and Special Events: Strategy for Video PMSE applications, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/pssr-2014/>

- A2.67 Datblygwyd model cynllunio'r DU (UKPM), sy'n cael ei ddefnyddio ar hyn o bryd i gynllunio'r ddarpariaeth teledu daearol digidol, yn benodol i fodloni'r amcanion polisi ar gyfer newid i'r digidol. Roedd y rhain yn cynnwys yr amcan y dylai'r ddarpariaeth ddigidol ar ôl newid i'r digidol gyfateb i'r ddarpariaeth ddaearol analog, heb orfod gwneud llawer o waith yn uwchraddio erialau. Mae model cynllunio'r DU wedi llwyddo i gyflawni'r amcan eang hwn, ond mae'n bosibl nad yw rhai rhagdybiaethau cynllunio a ddefnyddiwyd yn addas ar gyfer amcanion polisi eraill, fel cael gwasanaethau eraill i ddefnyddio mwy o'r sbectrwm UHF heb achosi ymyrraeth niweidiol.
- A2.68 Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi gwneud cryn gynnydd, ar y cyd â rhanddeiliaid yn y diwydiant, yn adolygu priodoldeb y rhagdybiaethau cynllunio a ddefnyddir ym model cynllunio'r DU i gyrraedd targedau'r ddarpariaeth teledu daearol digidol ac amcanion polisi eraill. Bwriadwn gwblhau a chyhoeddi canlyniad yr adolygiad hwn yn 2015/16.

Adolygiad Strategol o UHF (420MHz i 470MHz)

- A2.69 Ym mis Ionawr 2013 dechreuwyd ar y gwaith o ddadansoddi ac amcangyfrifo'r galw am sbectrwm yn y bandiau UHF1 (425-450MHz) ac UHF2 (450-470MHz) dros y ddeng mlynedd nesaf gan ystyried y defnydd o'r bandiau ar hyn o bryd ac yn y dyfodol. Bydd y prosiect hwn yn ystyried y twf yn y dyfodol oddi wrth ddefnyddwyr mawr, nodi unrhyw ddefnydd arall posibl ac ystyried eu heffaith ar ddefnyddwyr presennol. Bydd hefyd yn ystyried effaith patrymau defnydd sy'n newid yn Ewrop.
- A2.70 Cafodd cais am fewnbwn ei gyhoeddi ym mis Rhagfyr 2014 a dylai cam adolygu'r prosiect hwn gael ei gwblhau ddiwedd 2015. Rydym wedyn yn bwriadu cyhoeddi ymgynghoriad yn Ch4 2015/16. Bydd prosiect newydd yn ymdrin â'r agweddau gweithredu yn dilyn yr adolygiad hwn.

Gweithio gyda'r Llywodraeth i ddiwallu gofynion sbectrwm y gwasanaethau brys

- A2.71 Ofcom sy'n rheoli'r sbectrwm ar gyfer y gwasanaethau brys ac yn y rôl hon rydym wedi bod yn cefnogi'r Llywodraeth wrth iddi ystyried anghenion cyfathrebu di-wifr y gwasanaethau brys yn y dyfodol.
- A2.72 Mater i'r Llywodraeth yw penderfynu a fydd angen gwneud newidiadau i wasanaethau cyfathrebu di-wifr y gwasanaethau brys, a sut y gwneir hyn. Y Swyddfa Gartref sy'n arwain y gwaith hwn. Mae'n cydlynw'r gofynion ar gyfer yr holl wasanaethau brys ac yn ystyried gofynion llais a data, a chyfathrebiadau band eang. Rydym yn cyfrannu at weithgareddau parhaus y rhaglen ESMCP (Raglen Cyfathrebiadau Symudol y Gwasanaethau Brys) sy'n gysylltiedig â sbectrwm.
- A2.73 Bydd Ofcom hefyd yn parhau i gynrychioli anghenion gwasanaethau brys y DU mewn fforymau rhyngwladol, gan gynnwys yng Nghynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd 2015 ac yn Ewrop, lle mae trafod brwd yn digwydd ar bolisi sbectrwm yn y maes hwn.

Archwilio cyfleoedd ar gyfer rhannu sbectrwm a'u rhoi ar waith

Sbectrwm bylchau gwyn

- A2.74 Mae rhannu sbectrwm deinamig yn un rhan o'n gwaith ar gyfer gallu rhannu sbectrwm yn effeithiol. Mae rhoi mynediad at fylchau gwyn teledu yn gam cyntaf tuag at gyflawni hyn.
- A2.75 Mae'r term 'sbectrwm bylchau gwyn' yn cyfeirio at amleddau nad ydynt yn cael eu defnyddio gan y rheini sydd eisoes yn dal trwyddedau drwy'r amser neu ym mhob lleoliad. Bylchau gwyn teledu yw'r amleddau yn y band sbectrwm 470MHz i 790MHz (a elwir hefyd y band UHF) nad ydynt yn cael eu defnyddio ar amseroedd penodol nac mewn lleoliadau penodol gan y gwasanaethau presennol.
- A2.76 Gellir defnyddio mynediad manteisgar at fandiau amledd nad ydynt yn cael eu defnyddio o gwmpas y DU i gynnal gwasanaethau arloesol. Gellir cyflawni hyn drwy ddyfeisiau di-wifr sy'n ymwybodol o leoliad, neu gronfeydd data sy'n rhoi gwybodaeth am y bylchau gwyn sydd ar gael, gan gofio'r defnydd trwyddedig sydd eisoes yn bodoli. Ar sail y gwaith sydd wedi'i wneud yn y cynllun peilot ar fylchau gwyn teledu, credwn y gellir defnyddio cronfeydd data i gefnogi rhannu sbectrwm deinamig yn y band UHF ac mewn bandiau sbectrwm eraill yn y dyfodol.
- A2.77 Ar ôl cwblhau peilot o'r fframwaith ar gyfer cael mynediad at fylchau gwyn teledu, rydym yn disgwyl cyhoeddi ein datganiad polisi yn Ch4 2014/15. Yn ystod 2015/16 rydym yn disgwyl cwblhau'r gwaith gofynnol i ddechrau rhoi mynediad i fylchau gwyn teledu. Bydd hyn yn cynnwys gwaith ar gymhwyso cronfeydd data ac awdurdodi dyfeisiau bylchau gwyn.
- A2.78 Byddwn hefyd yn ystyried a oes rhagor o sbectrwm, gan gynnwys y sbectrwm a ddefnyddir gan y sector cyhoeddus, ar gael ac yn addas ar gyfer ei rannu, fel y trafodir ym mharagraff [A1.61](#).

Cyfleoedd eraill ar gyfer rhannu sbectrwm

- A2.79 Fel y nodir gennym yn ein [Strategaeth ar gyfer Rheoli Sbectrwm](#), mae'n debyg y bydd unrhyw gyfleoedd i glirio sbectrwm (yn enwedig ar sail y wlad gyfan) yn dod yn fwy heriol. Gwnaethom ddweud y byddem yn rhoi pwyslais penodol ar rannu sbectrwm.
- A2.80 Mae rhannu sbectrwm yn digwydd yn helaeth yn barod, gyda 58% o sbectrwm yn cael ei rannu rhwng dau neu fwy o ddefnyddwyr.²⁴ Bydd y galw cynyddol am sbectrwm, a galw sy'n cystadlu, yn golygu y bydd rhannu'n dod yn bwysicach byth. Felly, byddwn yn cynnal adolygiad eang i ganfod cyfleoedd posibl ar gyfer rhannu sbectrwm ar hyn o bryd a mathau newydd o rannu rhwng defnyddwyr gwahanol.
- A2.81 Yn hanner cyntaf 2015/16, rydym yn bwriadu cyhoeddi cais am fewnbwn, gan gyflwyno cynigion i flaenoriaethu cyfleoedd newydd ar gyfer rhannu sbectrwm. Yn amodol ar ymgynghori â rhanddeiliaid yn ddiweddarach yn 2015/16, gallem sefydlu prosiectau newydd i gyflwyno'r cyfleoedd hyn y byddwn wedi'u pennu'n flaenoriaethau.

²⁴ Ofcom, Spectrum Attribution Metrics, Rhagfyr 2013, http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/consultations/spectrum-management-strategy/Atodiades/Spectrum_attribution_metrics.pdf.

Cynllunio ar gyfer gofynion sbectrwm data symudol yn y dyfodol, gan gynnwys Rhyngwrwd Pethau

Strategaeth data symudol a pharatoi ar gyfer 5G

- A2.82 Mae dinasyddion a defnyddwyr y DU eisoes yn elwa'n sylweddol o ddefnyddio dyfeisiau symudol, ac mae disgwyl i'r traffig data a gynhyrchir gan y dyfeisiau hyn dyfu'n sylweddol.
- A2.83 Gwnaethom gyhoeddi ein [strategaeth](#) hirdymor i fynd i'r afael â'r her hon ym mis Mai 2014. Mae'r strategaeth yn nodi ac yn blaenoriaethu nifer o fandiau yn ychwanegol at y bandiau 700MHz, 2.3GHz a 3.4GHz sydd i'w rhyddhau, lle byddwn yn gwneud rhagor o waith i ystyried y defnydd posibl ohonynt yn y dyfodol ar gyfer data symudol.
- A2.84 Yn ogystal â datblygu gwaith ar y bandiau penodol a nodwyd yn ein strategaeth – gan gynnwys y bandiau WiFi 3.6-3.8GHz, 3.8-4.2GHz a 5-6GHz - byddwn yn parhau i wneud y canlynol:
- paratoi ar gyfer eitem agenda1.1 Cynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd-15 ym mis Tachwedd 2015, a fydd yn penderfynu pa fandiau fydd yn cael dyraniad rhyngwladol ar gyfer defnydd symudol (gweler paragraff [A1.76](#));
 - datblygu ein barn am y twf yn y dyfodol yn y galw am ddata symudol. Byddwn hefyd yn rhoi rhagor o ystyriaeth i oblygiadau'r galw hwn ar gyfer newidiadau yn y dyfodol yn y defnydd o sbectrwm a/neu rannu sbectrwm. Byddwn yn cyhoeddi ein barn ddiweddaraf am y galw am ddata symudol erbyn Ch2 2015/16; a
 - datblygu ein dealltwriaeth o ddatblygiadau technolegol newydd a goblygiadau'r rhain i'r defnydd o sbectrwm.
- A2.85 Er ei bod yn ddyddiau cynnar ar ddatblygiad y genhedlaeth nesaf o dechnolegau symudol (5G), byddwn yn datblygu ein dealltwriaeth o'r gofynion posibl ar sbectrwm ar gyfer y technolegau hyn dros y flwyddyn nesaf. Tra bydd rhai bandiau o dan 6GHz, sydd eisoes wedi cael eu nodi yn ein strategaeth, yn addas efallai ar gyfer gwasanaethau 5G yn y dyfodol, mae hefyd yn debygol y bydd galw am fandiau uwchlaw 6GHz ar gyfer gwasanaethau 5G.

Y gofynion posibl o ran sbectrwm ar gyfer Rhyngwrwd Pethau

- A2.86 Yn ein Strategaeth Rheoli Sbectrwm, gwnaethom nodi ein dull gweithredu cyffredinol ar gyfer rheoli sbectrwm radio ar draws nifer o sectorau'r diwydiant. Nodwyd bod Rhyngwrwd Pethau (IoT) yn faes pwysig i'w hystyried ymhellach, ar sail ymgysylltiad â rhanddeiliaid a'n dadansoddiad ein hunain o faint y farchnad yn y dyfodol.
- A2.87 Ym mis Gorffennaf 2014, gwnaethom gyhoeddi cais am fewnbwn, gan ofyn am farn rhanddeiliaid am y camau sy'n ofynnol i hybu buddsoddiad ac arloesedd o ran Rhyngwrwd Pethau. Yn benodol, gwnaethom ofyn am farn am y gofynion ar gyfer sbectrwm, diogelwch a chadernid rhwydweithiau, preifatrwydd data a phwysigrwydd cysoni rhyngwladol.
- A2.88 Roedd nifer a thôn yr ymatebion a gawsom yn dangos bod rhanddeiliaid at ei gilydd yn cytuno â'n barn y bydd Rhyngwrwd Pethau yn dod â buddion sylweddol i ddinasyddion a defnyddwyr ar draws nifer o sectorau'r diwydiant.

- A2.89 Ein hasesiad yw y bydd digon o sbectrwm ar gael yn y pum mlynedd nesaf i gefnogi twf ac arloesedd yn y Rhwydwaith Pethau. Yn ystod 2015/16, byddwn yn parhau i fonitro a fydd mynediad i sbectrwm yn ffactor cyfyngol yn natblygiad Rhyngrwyd Pethau yn y tymor hwy.
- A2.90 Yn ystod 2015/16, byddwn yn parhau i archwilio i ffyrdd o ddarparu sbectrwm ar gyfer dyfeisiau Rhyngrwyd Pethau. Byddwn hefyd yn gweithio gyda'r diwydiant, y Llywodraeth a chyrrff perthnasol eraill i ymchwilio i ddulliau o ddarparu mynediad diogel a chadarn i ddata personol a rhwydweithiau Rhyngrwyd Pethau.

Datblygu strategaeth sbectrwm gwyddoniaeth a gofod

- A2.91 Er mwyn sicrhau y defnyddir sbectrwm perthnasol yn effeithlon, byddwn yn cynnal adolygiad o'r defnydd o sbectrwm y sector gwyddoniaeth a gofod flwyddyn nesaf. Byddwn yn datblygu rhagolygon i wella ein dealltwriaeth o'r galw tebygol yn y dyfodol yn ôl cymhwysiad ac yn ôl band, goblygiadau rhyngwladol twf yn y galw a sut y bydd y rhain yn effeithio ar anghenion y sector yn y dyfodol am sbectrwm.

Rhoi cynllun ar waith ar berfformiad amleddau radio

- A2.92 Mae profiad diweddar wedi dangos y problemau a achosir gan ddyfeisiau sy'n wael am hidlo allyriadau amleddau radio y tu allan i'r amleddau y mae ganddynt drwydded ar eu cyfer, neu y mae eu derbynyddion yn 'gwranddo' ar signalau amledd radio y tu allan i'w hamleddau dynodedig.
- A2.93 Mae'r risg o ymyrraeth yn sgil hynny'n cymhlethu'r dasg o sicrhau bod sbectrwm ar gael ar gyfer defnyddiau newydd mewn bandiau amledd cyfagos. Gall y gost o ddatrys y problemau hyn fod yn sylweddol.
- A2.94 Fel rhan o'n [Strategaeth Rheoli Sbectrwm](#) rydym yn ymchwilio i ffyrdd o leihau heriau fel hyn yn y dyfodol drwy, ymysg pethau eraill, gyfrannu at y broses o osod safonau ar gyfer perfformiad amleddau radio.
- A2.95 Dros y flwyddyn nesaf, rydym yn disgwyl sefydlu fframwaith ar gyfer gwneud hyn, ac i weithredu ar nifer bychan o achosion penodol. Byddwn hefyd yn cyfrannu at roi'r Gyfarwydddeb Cyfarpar Radio newydd ar waith, sy'n dod â mwy o faterion yn ymwneud â pherfformiad derbynyddion o fewn cwrmpas y fframwaith rheoleiddio Ewropeaidd.

Diben strategol 5: cynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir

Cynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir

- Cwblhau ein hadolygiad o reoleiddio fformatau cerddoriaeth ar y radio
- Cwblhau ein hadolygiad o'r cod EPG
- Datblygu cynlluniau ar gyfer gweithredu a thrwyddedu DAB ar raddfa fach

Cwblhau ein hadolygiad o reoleiddio fformatau cerddoriaeth ar y radio

- A2.96 Yng Nghynllun Blynyddol 2014/15, gwnaethom ddweud y byddem yn anelu at ymgynghori ar fframwaith diwygiedig ar gyfer rheoleiddio'r gerddoriaeth a chwaraeir

gan radio masnachol lleol, a allai fod ar waith erbyn haf 2014. Er mwyn sicrhau bod yr ymgynghoriad hwn yn rhoi sylw i'r holl faterion perthnasol ac yn ystyried yr holl safbwyntiau a thystiolaeth ofynnol, gwnaethom gyhoeddi cais am fewnbwn ym mis Mai 2014. Gobeithiwn gyhoeddi ymgynghoriad ym mis Ionawr 2015.

- A2.97 Wrth ystyried a ddylid newid y ffordd rydym yn rheoleiddio'r gerddoriaeth a chwaraeir gan orsafoedd radio masnachol lleol, byddwn yn ceisio taro cydbwysedd rhwng ein dyletswydd statudol i sicrhau amrywiaeth i wrandawyr ac annog cystadleuaeth a rhoi hyblygrwydd i orsafoedd i addasu i'r newid yn chwaeth defnyddwyr.
- A2.98 Disgwyliwn gyhoeddi ein datganiad terfynol yn ystod Ch1 2015/16.

Cwblhau ein hadolygiad o'r cod EPG

- A2.99 Mae'n rhaid i Ofcom gyhoeddi cod ymarfer i'w ddilyn gan y rheini sy'n darparu cyfeirddion electronig o raglenni (EPGs) gan gynnwys rhoi amlygrwydd i sianeli gwasanaeth cyhoeddus. Cyhoeddwyd y cod presennol yn 2003. Rydym wedi ystyried i ba raddau y mae'r cod yn gallu cyflawni amcanion y drefn rhoi amlygrwydd. Oherwydd hyn, mae Ofcom wedi penderfynu ei fod yn briodol adolygu'r cod.
- A2.100 Bwriadwn gyhoeddi ymgynghoriad ddechrau 2015, a fydd yn nodi ein prif gynigion ar gyfer sicrhau amlygrwydd i sianeli gwasanaeth cyhoeddus. Ar ôl ymgynghori, rydym yn disgwyl cyhoeddi cod newydd.

Datblygu cynlluniau ar gyfer gweithredu a thrwyddedu DAB ar raddfa fach

- A2.101 Roedd Ofcom wedi cefnogi proses o dreialu technoleg DAB cost isel yn Brighton rhwng mis Medi 2012 a mis Ionawr 2013. Llwyddodd y treial i ddangos dull arall o weithredu yng nghyswllt darlledu DAB, gan ddibynnu ar dechnegau 'wedi'u diffinio gan feddalwedd': mae meddalwedd sy'n rhedeg ar gyfarpar cyfrifiadurol rhad ac sydd ar gael yn hwylus yn cael ei defnyddio yn lle defnyddio 'caledwedd' neu gyfarpar darlledu pwrpasol.
- A2.102 Er mai prototeip oedd y cyfarpar a ddefnyddiwyd yn Brighton, roedd yn dangos bod y cysyniad o drawsyrro ar y llwyfan DAB am gost llawer is yn bosibl, a gallai hyn gynnig llwybr i'r llwyfan DAB i orsafoedd llai.
- A2.103 Yn y gynhadledd Go Digital ym mis Rhagfyr 2013, cyhoeddodd y Llywodraeth y byddai'n hoffi dod o hyd i ddulliau i alluogi gorsafoedd llai i gael modd o ddarlledu ar DAB. Roedd hyn yn cynnwys darparu arian i Ofcom am ddwy flynedd i ddatblygu'r gwaith a wnaethpwyd yn Brighton. Mae Ofcom yn awr wedi cychwyn ar raglen waith sy'n cynnwys datblygiad technegol y system a ddiffinnir gan feddalwedd, a gwaith ar fframwaith trwyddedu priodol.
- A2.104 Cyhoeddwyd ymgynghoriad ar ein dull o drwyddedu amblecsau bach tymor byr at ddibenion cynnal treial technegol ym mis Hydref 2014. Bydd y datganiad terfynol yn cael ei gyhoeddi yn ystod Ch4 2014/15. Ar yr un pryd, bwriadwn wahodd ceisiadau am drwyddedau ar gyfer y treialon, a rhagwelwn y byddant yn cael eu dyfarnu yn Ch1 2015/16, gydag amblecsau'r treialon yn cael eu lansio yn ystod haf 2015. Bydd y treialon yn cael eu cynnal tan ddechrau Ch1 2015/16, gydag Ofcom yn darparu adroddiad terfynol i DCMS yng nghanol 2016 unwaith y bydd y treialon wedi'u cwblhau. Bydd unrhyw argymhellion yn ymwneud â fframwaith trwyddedu yn rhan o'r adroddiad hwnnw.

Diben strategol 6: cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i roi ar waith

Cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i roi ar waith

- Cwblhau adolygiad Ofcom o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus
- Ymateb fel y bo'n briodol i newidiadau yn y broses datganoli pwerau i lywodraethau cenedlaethol
- Cyhoeddi diweddariad i adroddiad 2014 ar gyflwr seilwaith cyfathrebiadau'r DU
- Datblygu fframwaith ar gyfer mesur lluosogrwydd yn y cyfryngau
- Ymgysylltu â'r Llywodraeth am y posibilrwydd o roi fframwaith cyffredin ar gyfer safonau yn y cyfryngau ar waith
- Ymgysylltu â rhaglen ddeddfwriaethol y Comisiwn Ewropeaidd newydd

Cwblhau adolygiad Ofcom o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus

A2.105 Mae'r Senedd yn mynnu bod Ofcom yn cynnal adolygiadau o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus. Dyma ddyletswyddau Ofcom wrth gynnal yr adolygiadau hyn:

- adolygu i ba raddau y mae'r darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus wedi cyflawni dibenion darlledu gwasanaeth cyhoeddus;
- adrodd yn ôl am ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus gyda golwg ar gynnal a chryfhau ei ansawdd yn y dyfodol; ac
- adolygu i ba raddau y mae deunyddiau mewn gwasanaethau cyfryngau wedi cyfrannu at gyflawni amcanion gwasanaeth cyhoeddus.

A2.106 O dan yr eitem hon rydym hefyd yn cynnwys ein gwaith sy'n ymwneud â'n dyletswydd ddeddfwriaethol i gynnal adolygiad o'r ffordd y mae Corfforaeth Channel 4 yn cyflawni'i dyletswyddau mewn perthynas â chynnwys y cyfryngau.

A2.107 Ym mis Rhagfyr 2014, gwnaethom gyhoeddi ymgynghoriad yn nodi ein canfyddiadau dros dro ar berfformiad y system PSB ar draws y DU i gyd, ac ymhob un o wledydd y DU yn unigol. Roedd hwn yn dangos y newidiadau sydd wedi digwydd yn y sector darlledu gwasanaeth cyhoeddus ers 2008, yn seiliedig ar sylfaen ymchwil a data sylweddol Ofcom. Roedd hefyd yn cynnwys ymchwil cynulleidfaoedd ansoddol a meintiol newydd a gomisiynwyd ar gyfer yr adolygiad hwn.

A2.108 Yn ein hymgyngghoriad, roeddem yn trafod ffyrdd posibl o gynnal a chryfhau'r system darlledu gwasanaeth cyhoeddus, megis sicrhau bod cynnwys darlledu gwasanaeth cyhoeddus ar gael a bod modd ei ganfod yn hawdd, y berthynas rhwng y darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus a'r sector cynhyrchu annibynnol a rôl sianeli portffolio darlledu gwasanaeth cyhoeddus.

A2.109 Bydd yr ymgynghoriad hwn yn dod i ben ym mis Chwefror 2015. Rydym yn bwriadu cyhoeddi datganiad terfynol, yn nodi ein canfyddiadau mewn perthynas â darlledu gwasanaeth cyhoeddus, ac unrhyw gynigion neu argymhellion, yng nghanol 2015.

Ymateb fel y bo'n briodol i newidiadau yn y broses datganoli pwerau i lywodraethau cenedlaethol

- A2.110 Ddiwedd mis Hydref 2014, ymatebodd Ofcom i wahoddiad Comisiwn Smith i gyfrannu at ei drafodaethau ar argymhellion i ddatganoli rhagor o bwerau i Senedd yr Alban.
- A2.111 Yn ein hymateb i Gomisiwn Smith, gwnaethom ddisgrifio'r trefniadau statudol presennol, sy'n ceisio sicrhau bod barn a buddiannau dinasyddion a defnyddwyr yn yr Alban (ac yng ngwledydd eraill y DU) yn cael eu hadlewyrchu yn ein penderfyniadau a'n hargymhellion. Gwnaethom hefyd nodi'r trefniadau ychwanegol sydd ar waith sy'n mynd y tu hwnt i'r rheini sy'n ofynnol dan y gyfraith, gan gynnwys sefydlu Pwyllgor y Gwledydd fel is-bwyllgor i brif Fwrdd Ofcom. Roedd yr ymateb hefyd yn nodi ein rhaglen ymchwil a oedd yn delio ag argaeledd, mynediad i'r prif lwyfannau cyfathrebiadau ymhob un o wledydd y DU, a'r defnydd ohonynt.
- A2.112 Yn 2015/16, byddwn yn parhau i ymateb fel y bo'n briodol i unrhyw newidiadau yn y broses datganoli pwerau i ddeddfwrfeydd a llywodraethau cenedlaethol fel y maent yn effeithio ar sectorau cyfathrebiadau. Nodwn fod Comisiwn Smith wedi gwneud nifer o argymhellion yn ymwneud â gwaith Ofcom a byddwn yn gweithio gyda Llywodraeth y DU i'w rhoi ar waith.

Cyhoeddi diweddariad i adroddiad 2014 ar gyflwr seilwaith cyfathrebiadau'r DU

- A2.113 O dan Ddeddf Cyfathrebu 2003 a Deddf yr Economi Ddigidol 2010, rhaid inni baratoi adroddiad bob tair blynedd ar wasanaethau a rhwydweithiau cyfathrebiadau electronig y DU. Mae'r adroddiad yn edrych ar y ddarpariaeth, perfformiad a chapasiti rhwydweithiau a gwasanaethau, defnyddio sbectwm, rhannu seilwaith a diogelwch a chadernid ar draws gwledydd y DU. Y prif rwydweithiau a ystyrir yw'r rhwydweithiau teleffoni a band eang sefydlog, y rhwydweithiau data a llais symudol, rhwydweithiau radio, darlledu a WiFi.
- A2.114 Cyhoeddwyd ein *Hadroddiad* Seilwaith cyntaf ym mis Tachwedd 2011 a'r [ail](#) ym mis Rhagfyr 2014. Yn y blynyddoedd rhwng y rhain, rydym wedi cyhoeddi diweddariadau blynyddol, sy'n canolbwyntio ar feysydd sy'n newid gyflymaf, megis signal a chapasiti rhwydweithiau sefydlog, symudol a darlledu. Yn 2015, rydym yn bwriadu cyhoeddi diweddariad blynyddol arall.

Datblygu fframwaith ar gyfer mesur lluosogrwydd yn y cyfryngau

- A2.115 Mae lluosogrwydd yn y cyfryngau yn cyfrannu at gymdeithas ddemocrataidd sy'n gweithredu'n dda drwy sicrhau y ceir amrywiaeth o safbwyntiau a thrwy atal un perchennog yn y cyfryngau rhag cael gormod o ddylanwad dros farn pobl a'r agenda wleidyddol.
- A2.116 Ym mis Medi 2014, gofynnodd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon i Ofcom ddatblygu fframwaith mesur ar gyfer lluosogrwydd yn y cyfryngau. Mae hyn yn dilyn casgliadau ymgynghoriad gan DCMS ar berchnogaeth yn y cyfryngau a lluosogrwydd, a sefydlodd gwmpas y fframwaith hwn.
- A2.117 Bwriadwn gydymffurfio â chais yr Ysgrifennydd Gwladol drwy adeiladu ar ein gwaith blaenorol yn y maes hwn lle y bo'n briodol. Byddwn hefyd yn ceisio datblygu fframwaith mesur ar gyfer lluosogrwydd yn y cyfryngau a fydd yn gallu dangos y sefyllfa ymhob un o'r gwledydd, yn ogystal ag yn y DU drwyddi draw.

A2.118 Ym mis Hydref 2014, gwnaethom gyhoeddi cais am fewnbwn i gasglu safbwyntiau cynnar rhanddeiliaid ar y dangosyddion y dylai'r fframwaith eu cynnwys (rhaid i'r rhain allu dangos y sefyllfa ar lefel y DU ac ymhob un o'r gwledydd). Byddwn yn ymgynghori ar set o ddangosyddion arfaethedig yn Ch1 2015/16. Rydym yn disgwyl dod i gasgliadau a darparu'r fframwaith mesur i'r Ysgrifennydd Gwladol yn ystod yr haf 2015.

Ymgysylltu â'r Llywodraeth am y posibilrwydd o roi fframwaith cyffredin ar gyfer safonau yn y cyfryngau ar waith

A2.119 Roedd papur polisi'r Llywodraeth, *Connectivity, Content and Consumers*, yn gofyn i'r diwydiant a rheoleiddwyr gydweithio'n wirfoddol i ddatblygu agwedd fwy cyson at safonau yn y cyfryngau, a sicrhau bod defnyddwyr yn deall pa gynnwys sy'n cael ei reoleiddio a pha gynnwys nad yw'n cael ei reoleiddio. Ym mis Chwefror 2014, gofynnodd y cyn Ysgrifennydd Gwladol i Ofcom gychwyn y gwaith hwn.

A2.120 Byddwn yn parhau i ymgysylltu â'r Llywodraeth, y diwydiant a rheoleiddwyr yn y cyfryngau i ddatblygu dull gweithredu mwy cyson ar gyfer diogelu cynulleidfaoedd ar draws cyfryngau.

A2.121 Bydd cysylltiad hefyd rhwng y gwaith hwn a'n cyfraniad cyson at ddadleuon ar reoleiddio cyfryngau clyweledol. Mae Ofcom yn aelod o'r Grŵp Rheoleiddwyr Ewropeaidd ar gyfer Gwasanaethau Cyfryngau Clyweledol (ERGA), grŵp cynghorol arbenigol ffurfiol newydd o reoleiddwyr AV yn Aelod-wladwriaethau'r UE. Bydd y grŵp yn cynghori'r Comisiwn ar weithredu'r Gyfarwyddeb AVMS yn gyson ac yn cyfnewid arferion da, yn y cyfnod yn arwain at adolygiad posibl o'r Gyfarwyddeb.

A2.122 Mae Ofcom yn arwain gwaith y grŵp yn adolygu a yw cwmplas y Gyfarwyddeb yn dal yn addas i'r diben, a byddwn yn cyfrannu'n sylweddol at y drafodaeth ar awdurdodaeth a diogelu pobl ifanc dan oed dan y Gyfarwyddeb AVMS.

Ymgysylltu â rhaglen deddfwriaethol y Comisiwn Ewropeaidd newydd

A2.123 Mae trafodaethau deddfwriaethol ar elfennau o becyn deddfwriaethol Cyfandir wedi'i Gysylltu'r Comisiwn Ewropeaidd yn parhau ac nid ydym yn gwybod eto a fydd testun terfynol yn cael ei fabwysiadu, na phryd. Bydd Ofcom yn parhau i ddarparu cymorth technegol i Lywodraeth y DU yn ystod y trafodaethau ac wedyn mewn perthynas â rhoi unrhyw reolau newydd ar waith.

A2.124 Disgwylir i'r Comisiwn newydd (a ddechreuodd ym mis Tachwedd 2014) gyflwyno "camau deddfwriaethol uchelgeisiol"²⁵ sy'n berthnasol i'n sector erbyn canol 2015. Dros y 18 mis nesaf, efallai y bydd yn rhesymol inni ddisgwyl cynigion deddfwriaethol newydd sy'n ymwneud â'r canlynol:

- adolygu'r Fframwaith Rheoleiddio Ewropeaidd;
- adolygu'r Gyfarwyddeb Gwasanaethau Cyfryngau Clyweledol;
- hawlfraint a hawliau eiddo deallusol yn fwy cyffredinol; a
- rheolau sydd wedi'u moderneiddio a'u symleiddio o ran defnyddwyr ar gyfer pryniannau digidol ac ar-lein.

²⁵ Gweler http://ec.europa.eu/about/juncker-commission/priorities/02/index_en.htm.

- A2.125 Bydd Ofcom yn parhau i gyfrannu at y dadleuon polisi Ewropeaidd hyn gyda'i gymheiriaid mewn Aelod-wladwriaethau eraill, drwy BEREC.
- A2.126 Byddwn hefyd yn parhau i ddarparu cymorth i'r Llywodraeth mewn perthynas ag unrhyw drafodaethau deddfwriaethol a all gael eu cynnal ar faterion sy'n berthnasol i'r meysydd sy'n cael eu rheoleiddio gennym.

Atodiad 3

Gwaith rhaglenni a gwasanaethau i randdeiliaid Ofcom

Rydym yn darparu nifer o wasanaethau hanfodol i ddefnyddwyr a rhanddeiliaid eraill

A3.1 Mae ein gwaith rhaglenni parhaus, a nodir isod, hefyd yn rhan bwysig o'r broses o gyflawni ein dyletswyddau.

Ffigur 7 – Tabl o feysydd gwaith rhaglenni ar gyfer 2015/16

Hybu cystadleuaeth effeithiol a dewis gwybodus	Diogelu defnyddwyr rhag niwed	Hyrwyddo cyfleoedd i gyfranogi	Sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o sbectrwm	Cynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir
- Gorfodi cystadleuaeth e.e. drwy ddatrys anghydfodau ac ymchwilio i gwynion o dan y Ddeddf Cystadleuaeth a gosod cosbau pan fo hynny'n briodol; - Rhoi mesurau ar waith i sicrhau bod rhifau daearyddol ar gael, a gwneud gwaith pellach yn ôl yr angen ar rifau nad ydynt yn rhai daearyddol	Monitro diogelwch a chadernid rhwydweithiau	Cynnal a chyhoeddi ymchwil marchnad a defnyddwyr	- Cynllunio aseiniadau sbectrwm a dyfarnu trwyddedau - Rhoi cyngor a chymorth ar gyfer achosion o ymyrraeth, a chymryd camau gorfodi pan fo hynny'n briodol	- Sicrhau bod safonau rhaglenni effeithlon ac effeithiol yn cael eu gorfodi - Neilltuo trwyddedau darlledu, gan gynnwys trwyddedau ar gyfer gorsafoedd teledu lleol, a hyrwyddo amrywiaeth a chyfle cyfartal ym maes darlledu
Cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i roi ar waith				
- Ymgysylltu â rhanddeiliaid rhyngwladol a chyfrannu'n frwd at rwydweithiau rheoleiddio Ewropeaidd - Cefnogi gwaith Rhwydwaith Rheoleiddwyr y DU				

Diben strategol 1: hybu cystadleuaeth effeithiol a dewis gwybodus

Gorfodi cystadleuaeth e.e. drwy ddatrys anghydfodau ac ymchwilio i gwynion o dan y Ddeddf Cystadleuaeth a gosod cosbau pan fo angen

A3.2 Mae gennym ddyletswyddau i ddatrys anghydfodau rhwng rhanddeiliaid pan fyddant yn dod i'n sylw. Mae'r dyletswyddau hyn yn ymwneud ag achosion honedig

o dorri amodau rheoleiddio neu faterion eraill sy'n ymwneud ag ymddygiad darparwyr cyfathrebiadau. Rydym yn ymchwilio i anghydfodau o'r fath ac yn cymryd camau i'w datrys.

- A3.3 Rydym hefyd yn agor ymchwiliadau i achosion posibl o dorri amodau rheoleiddio – naill ai wrth ymateb i gŵyn neu ar ein liwt ein hunain. Mae ein hymchwiliad parhaus i'r wybodaeth a ddarperir gan gwmnïau am leoliad wrth wneud galwadau i'r gwasanaethau brys yn enghraifft o ymchwiliad rydym yn ei wneud ar ein liwt ein hunain.
- A3.4 Os hoffech gael rhagor o wybodaeth, mae ein [Canllawiau Rheoleiddio Anghydfodau](#) yn amlinellu sut rydym yn mynd ati i ystyried anghydfodau rheoleiddio. Mae ein Canllawiau Gorfodi hefyd yn egluro sut rydym yn delio â chwynion ynghylch rheolau rheoleiddio, yn ogystal â chwynion o dan y ddeddf cystadleuaeth. Mae Pennod 5 y ddogfen hon yn amlinellu ein gwaith ar wahân o dan y Ddeddf Cystadleuaeth (1998).

Rhoi mesurau ar waith i sicrhau bod rhifau daearyddol ar gael, a gwneud gwaith pellach yn ôl yr angen ar rifau nad ydynt yn rhai daearyddol

Rhifau daearyddol

- A3.5 Mae gennym ddyletswydd i ddyrannu rhifau ffôn daearyddol (rhifau ffôn llinellau sefydlog sy'n dechrau gyda '01' a '02') i ddarparwyr cyfathrebiadau er mwyn iddynt hwythau eu rhoi i ddefnyddwyr.
- A3.6 Rydym yn gwneud gwaith i sicrhau bod y rhain yn cael eu defnyddio'n effeithlon er mwyn lleihau'r angen am fesurau trafferthus a chostus i fynd i'r afael â phrinder rhifau newydd. Mae hynny'n lleihau'r perygl y bydd prinder rhifau newydd yn creu rhwystrau rhag ymuno â'r farchnad ac yn lleihau cystadleuaeth.

Rhifau nad ydynt yn rhai daearyddol

- A3.7 Cam nesaf ein hadolygiad o rifau nad ydynt yn rhai daearyddol (darllenwch baragraff [A1.20](#) i gael gwybodaeth am gynlluniau ynghylch y cyfnod presennol) yw canolbwyntio ar ystodau rhifau 070 a 076.
- A3.8 Mae'r ystodau hyn yn cael eu defnyddio ar gyfer gwasanaethau teclyn galw (pager) radio a rhifau personol. Rydym yn poeni y gallai defnyddwyr ddrysu rhwng y rhifau hyn a rhifau 07 ar gyfer ffonau symudol. Byddwn yn ymchwilio ymhellach i'r mater hwn, ac rydym yn gobeithio cynnal ymgynghoriad maes o law.

Diben strategol 2: amddiffyn defnyddwyr rhag niwed

Monitro diogelwch a chadernid rhwydweithiau

- A3.9 Ym mis Awst 2014, gwnaethom gyhoeddi [canllawiau](#) newydd i ddarparwyr cyfathrebiadau ar gydymffurfio â darpariaethau'r Ddeddf Cyfathrebu o ran diogelwch a chadernid rhwydweithiau. Bydd y canllawiau hyn yn llywio ein gwaith yn 2015/16, ac yn cyflwyno trothwyon a gweithdrefnau newydd i gwmnïau ar gyfer rhoi gwybod am fwch yn y gwasanaeth. Byddwn yn parhau i weithio gyda darparwyr cyfathrebiadau i sicrhau eu bod yn gwreiddio'r newidiadau hyn.
- A3.10 Byddwn yn rhoi crynodeb blynyddol i'r Comisiwn Ewropeaidd o'r adroddiadau a gawn, a byddwn yn cynnwys crynodeb a dadansoddiad yng nghyhoeddiadau

perthnasol Ofcom, fel *Adroddiad Seilwaith, Diweddariad 2015*. Byddwn hefyd yn mynd ar drywydd unrhyw ddigwyddiadau sy'n achosi pryder er mwyn deall beth sydd wedi'u hachosi, a oedd ymateb y cwmni yn briodol a'r camau a gymerwyd i leihau'r perygl y bydd yn digwydd eto.

- A3.11 Mae'r canllawiau a gyhoeddwyd ym mis Awst 2014 hefyd yn amlinellu ein cynlluniau i ehangu ein gwaith diogelwch a chadernid ar gyfer darparwyr gwasanaethau symudol a sefydlog llai. Yn 2015/16 byddwn yn ymgysylltu â'r cwmnïau hyn, drwy grwpiau diwydiant pan fo hynny'n briodol, i sicrhau bod y canllawiau yn cael eu mabwysiadu mewn ffordd gymesur.

Diben strategol 3: hyrwyddo cyfleoedd i gyfranogi

Cynnal a chyhoeddi ymchwil marchnad a defnyddwyr

- A3.12 Rydym yn cynnal rhaglen eang o waith ymchwil i farchnadoedd cyfathrebu a dymuniadau ac ymddygiad defnyddwyr sy'n helpu i lywio'r gwaith o gyflawni ein dyletswyddau ehangach.
- A3.13 Mae ein hadroddiadau ymchwil blynyddol yn cynnwys [*Adroddiad y Farchnad Gyfathrebu*](#), [*Adroddiad y Farchnad Gyfathrebu: Rhyngwladol*](#) ac [*Adroddiad Profiad y Defnyddiwr*](#).

Diben strategol 4: sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o sbectrwm

Cynllunio aseiniadau sbectrwm a dyfarnu trwyddedau

- A3.14 Mae Ofcom yn rheoleiddio'r defnydd o gyfarpar radiogyfathrebiadau, naill ai drwy drwyddedu neu drwy eithriadau trwyddedau penodol. Mae hyn yn ein galluogi i wahanu defnyddwyr sbectrwm yn ôl lleoliad, amser ac amllder y defnydd.
- A3.15 Rydym yn ceisio darparu'r gwasanaethau hyn mor effeithlon ac effeithiol â phosibl, er mwyn lleihau nifer yr achosion o ddiddymu trwyddedau ac atal y sbectrwm rhag cael ei ddefnyddio heb drwydded. Mae hyn yn cynnwys cynlluniau ar gyfer e-drwyddedu. I gael gwybod rhagor am ein cynlluniau i symleiddio'r broses trwyddedu sbectrwm, darllenwch baragraff [*A4.36*](#).

Rhoi cyngor a chymorth ar gyfer achosion o ymyrraeth, a chymryd camau gorfodi pan fo hynny'n briodol

- A3.16 Wrth i'r galw am sbectrwm gynyddu a'r defnydd ohono gynyddu, mae'r perygl y bydd defnyddwyr yn wynebu ymyrraeth niweidiol hefyd yn cynyddu. Rydym yn rhoi cyngor a chymorth er mwyn helpu i atal ymyrraeth niweidiol a lleihau'r ymyrraeth pan fydd yn digwydd.
- A3.17 Mae ein Tîm Gorfodi a Pheirianneg Sbectrwm yn delio ag oddeutu 2,000 o achosion y flwyddyn, er mwyn:
- gwarchod gwasanaethau cyfathrebu sy'n diogelu bywyd, fel y gwasanaethau brys, a gwasanaethau cyfathrebu rheoli traffig awyr;
 - atal y sbectrwm rhag cael ei ddefnyddio'n anghyfreithlon neu heb drwydded;

- caniatáu defnydd cyfreithlon o'r sbectrwm, er enghraifft drwy hwyluso'r broses o brynu a gwerthu trwyddedau sbectrwm a rhoi cyngor a chymorth i'r rhai sy'n defnyddio'r sbectrwm; a
- dod o hyd i offer nad ydynt yn cydymffurfio a'u hatal rhag cael eu gwerthu.

- A3.18 Mae gorsafoedd darlledu anghyfreithlon yn achosi llawer o ymyrraeth niweidiol ac yn cyflawni trosedd difrifol. Mae ein Tîm Gorfodi a Pheirianneg Sbectrwm yn cydweithio â rhanddeiliaid y mae hyn yn effeithio arnynt, fel awdurdodau lleol, i atal gorsafoedd darlledu anghyfreithlon rhag cael mynediad at safleoedd maent yn ddibynnol arnynt. Mae hefyd yn helpu gyda'r broses o gyflwyno gwaharddebau i droseddwyd mynych.
- A3.19 Yn dilyn llwyddiant ein proses arolygu ragweithiol ar gyfer rhai mathau o gynnyrch sydd wedi'u trwyddedu, fel radio busnes, bwriadwn ehangu'r broses hon i gynnwys mathau eraill o gynnyrch sydd wedi'u trwyddedu, fel dolenni sefydlog.
- A3.20 Yn olaf, rydym yn bwriadu gweithredu Offeryn Statudol sydd ar y gweill o dan y Ddeddf Telegraffiaeth Ddi-wifr²⁶ i ddiweddarau a chynyddu ein pwerau i fynd i'r afael ag achosion o ymyrraeth niweidiol a achosir gan gyfarpar trydan a thrydanol.

Diben strategol 5: cynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir

Sicrhau bod safonau rhaglenni effeithlon ac effeithiol yn cael eu gorfodi

- A3.21 Gall y cyhoedd gwyno wrthym yn uniongyrchol am gynnwys a ddarlledir ar raglenni teledu a radio. Mae cwynion y gynulleidfa yn bwysig er mwyn sicrhau bod gwylwyr a gwrandawyr yn cael eu diogelu'n briodol.
- A3.22 Mae Ofcom yn rhoi ystyriaeth i bob cwyn sy'n dod i law yn erbyn y Cod Darlledu sy'n cynnwys gwahanol faterion, er enghraifft: amddiffyn pobl o dan 18 oed; niwed a thramgwydd; troseddu (gan gynnwys safbwyntiau eithafol); crefydd; bod yn ddiduedd ac yn gywir wrth gyflwyno newyddion; tegwch a phreifatrwydd; a chyfeiriadau masnachol ar y teledu ac ar y radio.
- A3.23 Nid ydym yn rhoi ystyriaeth i gwynion ynghylch rhaglenni'r BBC sy'n ymwneud â chywirdeb, bod yn ddiduedd na chyfeirio at frandiau gan fod hyn yn rhan o gylch gwaith Ymddiriedolaeth y BBC.

Neilltuo trwyddedau darlledu, gan gynnwys trwyddedau ar gyfer gorsafoedd teledu lleol, a hyrwyddo amrywiaeth a chyfle cyfartal ym maes darlledu

- A3.24 Rydym yn gwahodd ceisiadau gan orsafoedd teledu lleol am drwyddedau gwasanaeth teledu digidol lleol (L-DTPS) ac yn eu dyfarnu. Mae pum gorsaf deledu lleol wedi dechrau darlledu ers pasio'r ddeddfwriaeth yn 2011 a oedd yn ein galluogi i roi trwyddedau.
- A3.25 Mae gennym ddyletswydd i fynnu bod darlledwyr yn rhoi ar waith drefniadau i hyrwyddo cyfle cyfartal wrth benodi, ac yn cyhoeddi sylwadau am hynny'n flynyddol. Rydym yn monitro a yw darlledwyr yn cydymffurfio â'u dyletswyddau, ac yn datblygu pecyn cyfredol ar arferion gorau er mwyn rhoi arweiniad i ddarlledwyr llai

²⁶ Rheoliadau Telegraffiaeth Ddi-wifr (Rheoli Ymyrraeth oddi wrth Gyfarpar) 2015.

ar eu rhwymedigaethau. Rydym hefyd yn gweithio'n agos gyda'r Rhwydwaith Amrywiaeth Creadigol (CDN), ac yn rhoi cymorth technegol i'r Rhwydwaith wrth iddo roi ei system monitro amrywiaeth ar waith.

- A3.26 Mae gennym ddyletswydd i ystyried i ba raddau mae darlledu gwasanaeth cyhoeddus yn cyflawni'r amcan o ddarparu "nifer ddigonol o raglenni sy'n adlewyrchu bywydau a phryderon cymunedau a buddiannau a thraddodiadau diwylliannol gwahanol yn y Deyrnas Unedig, ac yn lleol mewn gwahanol rannau o'r Deyrnas Unedig". Bydd ein hadolygiad o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus yn ystyried i ba raddau mae darlledu gwasanaeth cyhoeddus wedi cyflawni'r amcan hwn.

Diben strategol 6: cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i roi ar waith

Ymgysylltu â rhanddeiliaid rhyngwladol a chyfrannu'n frwd at rwydweithiau rheoleiddio Ewropeaidd

- A3.27 Rydym yn ymgysylltu ag amryw o rhanddeiliaid rhyngwladol Ewropeaidd ac eraill ynghylch rheoleiddio cyfathrebiadau, er mwyn dylanwadu ar y gwaith o lunio polisiau er budd y DU.
- A3.28 Rydym yn ymgysylltu'n frwd â rhwydweithiau rheoleiddio Ewropeaidd, gan gynnwys Rheoleiddwyr Cyfathrebiadau Electronig Ewrop (BEREC), Llwyfan Awdurdodau Rheoleiddio Ewrop (EPRA), y Grŵp Rheoleiddwyr Ewropeaidd ar gyfer Gwasanaethau Cyfryngau Clywedol (ERGA) a'r Grŵp Rheoleiddwyr Ewropeaidd ar gyfer Gwasanaethau Post (ERGP). Rydym hefyd yn rhan o'r Grŵp Polisi Sbectwm Radio (RSPG), sy'n cynghori'r Comisiwn Ewropeaidd ar lunio polisiau sy'n ymwneud â sbectwm.
- A3.29 Hefyd, mae'n ofynnol i Ofcom gynrychioli buddiannau'r DU o dan Gyfarwyddyd Gweinidogol ym mhwyllgorau sbectwm yr Undeb Telegyfathrebu Ryngwladol (ITU), y Gynhadledd Ewropeaidd ar Weinyddiaethau Post a Thelegyfathrebu (CEPT) a rhwydweithiau rheoleiddio eraill.
- A3.30 Mae paratoi ac arwain dirprwyaeth y DU yng Nghynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd yn rhan hollbwysig o'n gwaith rhyngwladol. Rhoddir sylw i hyn ym mharagraff [A1.76](#).

Cefnogi gwaith Rhwydwaith Rheoleiddwyr y DU

- A3.31 Ym mis Mawrth 2014, cyhoeddodd prif reoleiddwyr economaidd y DU y byddent yn creu Rhwydwaith Rheoleiddwyr y DU (UKRN). Nod UKRN yw sicrhau bod y sectorau'n cydweithio'n effeithiol; bydd yn egluro ac yn ystyried y gwahaniaethau rhwng sectorau ac yn sicrhau dulliau gweithredu cydlynol a chyffredin er budd defnyddwyr a'r economi.
- A3.32 Hyd yma, mae gwaith yr UKRN wedi canolbwyntio ar wyth ffrwd waith wahanol. Mae Ofcom wedi bod yn arwain y ffrwd waith ar gyfer cadernid, arloesedd mewn seilwaith a rheoleiddio ansawdd. Mae Ofcom hefyd wedi cyfrannu at y ffrydiau gwaith sydd o dan arweiniad rheoleiddwyr eraill. Cytunir ar gynllun blynyddol 2015/16 UKRN yn ystod gwanwyn 2015, ar y cyd ag aelod-reoleiddwyr eraill ac yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus. Bydd y broses hon yn ystyried yr achos dros

ddatblygu'r ffrydiau gwaith presennol ymhellach, a dros gyflwyno meysydd gwaith newydd.

Cyfrifoldeb corfforaethol a chymdeithasol

A3.33 Mae Ofcom wedi ymrwymo i fod yn gyflogwr cyfrifol ac i reoli ei effaith ar y gymuned ehangach. Drwy wreiddio ein rhaglen cyfrifoldeb corfforaethol ar draws ein sefydliad, rydym yn fwy effeithiol fel y rheoleiddiwr cyfathrebiadau ac fel cyflogwr.

A3.34 Dyma ein hamcanion o ran cyfrifoldeb corfforaethol:

- trin pob cydweithiwr ag urddas a pharch mewn amgylchedd gwaith cynhwysol a theg, gan hyrwyddo cyfle cyfartal i bawb;
- lleihau ein hól troed carbon, sicrhau gwerth am arian a sicrhau bod arferion Ofcom yn gynaliadwy yn amgylcheddol; ac
- ymgysylltu, ysbrydoli a datblygu cydweithwyr wrth fynd ati'n rhagweithiol i geisio cefnogi ein cymuned leol.

A3.35 O dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010, rydym wedi cyhoeddi ein Cynllun Cydraddoldeb Sengl (SES), sy'n cynnwys y nodweddion gwarchodedig canlynol: oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred, rhyw, priodas a phartneriaeth sifil a chyfeiriadedd rhywiol. Mae'r Cynllun Cydraddoldeb Sengl, a gyhoeddwyd am y tro cyntaf yn 2009, yn dwyn ynghyd ac yn cryfhau ymrwymïadau Ofcom i amrywiaeth a chydaddoldeb.

A3.36 Buom yn ymgynghori ar ein Cynllun Cydraddoldeb Sengl newydd ym mis Hydref 2014, cyn ei gyhoeddi ym mis Rhagfyr 2014. Mae'r Cynllun Cydraddoldeb Sengl newydd yn nodi ein prif lwyddiannau o ran cynyddu amrywiaeth a chydaddoldeb yn Ofcom ers y tro diwethaf i ni ei ddiweddarau yn 2011. Mae hefyd yn cynnwys cynllun gweithredu sy'n cynnwys ein hamcanion a'n bwriad ar gyfer y dyfodol.

A3.37 Dyma dri amcan cyffredinol y Cynllun:

- cael grŵp amrywiol o bobl ar bob lefel yn y sefydliad;
- ystyried anghenion a buddiannau gwahanol pob unigolyn a rhanddeiliad wrth wneud ein gwaith; a
- chreu diwylliant sy'n gwerthfawrogi cyfraniad pawb yn ôl haeddiant.

A3.38 Yn 2014/15 gwnaed cynnydd pellach i gyflawni'r amcanion hyn:

- cyhoeddwyd ein harchwiliad cyflog cyfartal, a oedd yn dangos nad yw'r cyflogau a dalwn yn gwahaniaethu rhwng y rhywiau;
- rhoddwyd system tracio ymgeiswyr ar waith, a fydd yn ein galluogi i fonitro amrywiaeth ymgeiswyr swyddi – o'r cam ymholi ar y cychwyn i gynnig swydd;
- diweddarwyd ein modiwl e-ddysgu ar gyfer amrywiaeth – mae'n rhaid i bob cydweithiwr gwblhau'r modiwl hwn a chael sesiwn loywi bob tair blynedd;
- gwnaethom lofnodi ymgyrch Swyddfa Cydraddoldeb y Llywodraeth 'Think, Act, Report'. Mae'r cynllun hwn yn annog sefydliadau i ganfod problemau sydd

ganddynt yn ymwneud â chydraddoldeb y rhywiau, cymryd camau i ddatrys y problemau hynny ac adrodd am y cynnydd y maent yn ei wneud;

- rydym wedi cefnogi'r Rhwydwaith Amrywiaeth Creadigol gyda'u System Monitro Amrywiaeth, adnodd monitro ar draws y diwydiant sydd wedi cael ei safoni;
- gwnaethom noddi gwobr 'Peirianwraig Ifanc y Flwyddyn' y Sefydliad Peirianeg Drydanol, am y drydedd flwyddyn yn olynol;
- gwnaethom lofnodi Siarter Technoleg Hygyrch y Gweithlu Technoleg i helpu i lywio ein hymrwymiad i hygyrchedd ym maes technoleg; a
- gwnaethom gynnal archwiliad iechyd meddwl i adolygu a dadansoddi ein polisïau a'n hagwedd at iechyd meddwl, ar ôl llofnodi'r addewid 'Time to Change'.

A3.39 Ers 2012, rydym wedi cyhoeddi adroddiad blynyddol ar broffil amrywiaeth cydweithwyr, o dan ein dyletswyddau yn Neddf Cydraddoldeb 2010. Mae canfyddiadau'r adroddiad hwn yn helpu i arwain ein gwaith parhaus i hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth yn Ofcom.

A3.40 Rydym hefyd yn meincnodi yn rheolaidd i sicrhau ein bod yn gweithredu yn unol ag arferion gorau ar amrywiaeth a chydraddoldeb. Yn 2014:

- cawsom ein henwi gan The Times fel un o'r 50 Cyflogwr Gorau i Fenywod unwaith eto;
- cawsom sgôr gwell ym Mynegai Cydraddoldeb y Gweithle Stonewall;
- cawsom ein henwi yn un o'r 10 cyflogwr gorau yn y sector cyhoeddus ym mynegai cydraddoldeb hiliol a rhywedd Busnes yn y Gymuned.
- rhoddwyd canmoliaeth i'n gwaith am fod yn sefydliad sy'n ymwybodol iawn o anabledd: cawsom Wobr Efydd ym meincnod y Fforwm Busnes ar Anabledd.

Atodiad 4

Lleihau beichiau a chymhlethdod y broses rheoleiddio

- A4.1 O dan Ddeddf Cyfathrebu 2003, mae'n ofynnol i Ofcom leihau'r baich mae'n ei roi ar y cwmnïau mae'n eu rheoleiddio. Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i ni adolygu'r broses rheoleiddio yn gyson er mwyn sicrhau nad yw'n (a) creu beichiau diangen; neu (b) yn parhau i greu beichiau sydd bellach yn ddiangen. Mae'n rhaid i Ofcom leihau neu gael gwared ar feichiau diangen lle mae'n dod ar eu traws.
- A4.2 Rydym wedi adolygu gweithgareddau Ofcom gyda'r nod o ddod o hyd i feysydd lle byddai modd i ni leihau beichiau drwy symleiddio rheoliadau neu gael gwared arnynt. Rydym yn gwneud hyn mewn sawl ffordd, gan gynnwys:
- cael gwared ar reoliadau nad ydynt yn angenrheidiol mwyach;
 - lleihau cymhlethdod, sydd felly'n rhoi eglurder a sicrwydd i randdeiliaid a marchnadoedd ynghylch rheoleiddio; a
 - sicrhau bod y wybodaeth rydym yn ei darparu, a'r gwasanaethau rydym yn eu cynnig, ar gael yn hawdd ac yn hwylus.
- A4.3 Mae'r bennod hon yn sôn am gynlluniau dadreoleiddio a wnaed dros y flwyddyn ddiwethaf, yn ogystal â meysydd i'w hadolygu yn y dyfodol.

Cael gwared ar reoliadau nad ydynt yn angenrheidiol mwyach

Rydym wedi cael gwared ar reoleiddio *ex ante* mewn ambell faes o'r farchnad mynediad sefydlog

- A4.4 Ym mis Mehefin 2014, cyhoeddwyd datganiad terfynol ein hadolygiad o'r farchnad mynediad sefydlog (FAMR) sy'n rhoi sylw i'r cysylltiadau mynediad a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau rhyngwyd band eang a ffôn sefydlog (gan gynnwys band eang cyflym iawn) i ddefnyddwyr preswyl a busnes.
- A4.5 Penderfynom osod rhwymedïau ar BT a KCOM lle roeddem o'r farn bod ganddynt gryn dipyn o bŵer marchnad mewn marchnadoedd penodol, gan gael gwared ar reoliadau nad oeddent yn angenrheidiol mwyach. Yn benodol, cawsom wared ar reoliad *ex ante* yn y marchnadoedd canlynol, lle roeddem o'r farn bod cyfraith cystadleuaeth *ex post* yn ddigon i fynd i'r afael â phryderon ynghylch cystadleuaeth a allai godi:
- llinellau cyfnewid analog sefydlog yn ardal Hull, sy'n cyd-fynd â'n casgliad yn natganiad band cul 2013;
 - ISDN2 yn ardal Hull; ac
 - ISDN30 yn ardal Hull.

Rydym yn dal i ystyried cyfleoedd i ddadreoleiddio mewn marchnadoedd telegyfathrebiadau fel rhan o'n hadolygiadau o'r farchnad

- A4.6 Ym mis Ebrill 2014 gwnaethom gyhoeddi cais cychwynnol am fewnbwn, a oedd yn nodi dechrau adolygiad o farchnad cysylltedd busnes (BCMR) 2016. Bydd yr adolygiad hwn yn rhoi sylw i'r farchnad ar gyfer llinellau ar brydles, sef gwasanaethau trosglwyddo data perfformiad uchel a ddefnyddir gan fusnesau mawr yn bennaf. Rydym yn bwriadu ymgynghori ar ein cynigion a'n canfyddiadau cychwynnol yn ystod gwanwyn 2015, a byddwn yn chwilio am gyfleoedd i ddadreoleiddio pan fo hynny'n briodol.
- A4.7 Mae rhagor o wybodaeth am ein dull gweithredu ar gyfer yr adolygiad o'r farchnad cysylltedd busnes (BCMR) ar gael yn [A1.11](#).

Rydym wedi lleihau rheoleiddio o ran rhwymedigaethau mesur a bilio darparwyr telegyfathrebiadau

- A4.8 Rydym wedi cwblhau adolygiad o'r Cyfarwyddyd Mesur a Bilio, sy'n sicrhau bod systemau bilio darparwyr cyfathrebiadau yn cyrraedd safonau technegol penodol o ran cywirdeb. Mae'r Cyfarwyddyd yn berthnasol i'r darparwyr gwasanaethau llais symudol a sefydlog sydd â dros £40m o drosiant blynyddol. Rhaid i drydydd parti a benodir gan Ofcom gymeradwyo systemau bilio a mesur darparwyr o'r fath gan eu cymharu â'r gofynion a nodir yn y Cyfarwyddyd. Rhaid iddynt hefyd fodloni rhwymedigaethau monitro ac adrodd.
- A4.9 Ar ôl ymgynghori, gwnaethom gyhoeddi datganiad yn amlinellu Cyfarwyddyd newydd ym mis Gorffennaf 2014. Mae'r Cyfarwyddyd yn cael gwared ar rai rheolau sy'n seiliedig ar dargedau a oedd wedi'u cynnwys yn y Cyfarwyddyd blaenorol, ond wedi cadw'r rheolau sy'n fwy seiliedig ar brosesau. Dylai hyn sicrhau cywirdeb cyffredinol ar gyfer biliau, fel nad oes rhaid i ddarparwyr fodloni gofynion bilio gwahanol. Mae hefyd yn cyflwyno dull cyson ar draws gwasanaethau cyfanwerthol a chwsmeriaid busnes preswyl, bach a mawr.

Byddwn yn cwblhau ein hadolygiad o reoleiddio fformatau cerddoriaeth radio

- A4.10 Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae gwasanaethau rhynggrwyd a radio digidol wedi darparu ffynonellau newydd ac amrywiol i wrandawyr radio gael gafael ar gerddoriaeth.
- A4.11 Mae Ofcom am gael cydbwysedd rhwng rhoi'r rhyddid i'r diwydiant radio addasu i newidiadau mewn chwaeth defnyddwyr a hybu cystadleuaeth, gan fod yn ymwybodol ar yr un pryd o'n dyletswydd statudol i sicrhau bod amrywiaeth eang o raglenni radio ar gael, sy'n apelio i wahanol ddiddordebau a chwaeth.
- A4.12 Ym mis Ionawr 2015 byddwn yn cyhoeddi ymgynghoriad sy'n ystyried a yw'r ffordd rydym yn rheoleiddio'r dewis o gerddoriaeth sy'n cael ei chwarae ar wasanaethau radio masnachol analog lleol yn dal yn ffordd briodol o sicrhau ein dyletswyddau statudol yn y maes hwn. Mae rhagor o wybodaeth am yr adolygiad hwn ar gael ym mharagraff [A2.97](#).

Rydym yn dal i symleiddio'r rheoliadau technegol manwl sy'n effeithio ar ddarlledwyr

- A4.13 Yng Nghynllun Blynyddol y llynedd, pwysleisiwyd bod rheoleiddio technegol yn dal yn faes pwysig sydd, o bosibl, yn rhy ragnodol heb fod angen.

- A4.14 Cafodd ein Canllawiau a'n Codau Technegol ar gyfer Darlledu Radio Digidol eu diweddarau a'u diwygio yn natganiad Gorffennaf 2014. Rhoddwyd ystyriaeth i ddatblygiadau technegol a newidiadau yn arferion y diwydiant, gan gymryd camau i ddadreoledio pan fo'n briodol. Mae'r Cod diwygiedig a'r dogfennau cysylltiedig yn rhoi eglurder a sicrwydd i gwmnïau presennol, ymgeiswyr am y drwydded aml-blecs DAB cenedlaethol newydd a'r rhai a fydd yn ymuno â'r farchnad yn y dyfodol.
- A4.15 Rydym hefyd yn bwriadu diweddarau ein Cod Perfformiad Technegol ar gyfer Teledu a Pharmedrau Cyfeirio DTT. Rydym am sicrhau bod ein rheoliadau yn adlewyrchu'r sefyllfa dechnegol bresennol: er enghraifft, drwy egluro gweithdrefnau adrodd am ddiffygion technegol a chael gwared ar ofynion nad ydynt yn angenrheidiol mwyach. Byddwn yn ymgynghori ddechrau 2015, yn ystyried barn y rhanddeiliaid ac yn cyhoeddi datganiad yng nghanol 2015.
- A4.16 Yn dilyn hynny, byddwn yn mynd ati i adolygu rheoliadau technegol ar gyfer radio analog, gan ystyried cyfleoedd i ddadreoledio pan fo hynny'n briodol.

Lleihau cymhlethdod: rhoi eglurder a sicrwydd rheoleiddio

Rydym wedi cynnig rheoliadau newydd ar gyfer terfynu galwadau symudol cyfanwerthol

- A4.17 Ym mis Mehefin 2014, cyhoeddwyd ein hymgyngoriad ar yr adolygiad o'r farchnad terfynu galwadau symudol (MCT). Bwriadwn ddod â'r adolygiad hwn i ben erbyn diwedd mis Mawrth 2015, a rhoi unrhyw reoliad newydd ar waith ym mis Ebrill 2015.
- A4.18 Mae MCT yn wasanaeth cyfanwerthol a ddarperir gan ddarparwyr cyfathrebiadau symudol i gysylltu galwad â derbynnydd ar ei rwydwaith. Pan fydd darparwyr cyfathrebiadau sefydlog neu symudol yn gadael i'w cwsmeriaid ffonio rhif ffôn symudol yn y DU, maent yn talu ffi gyfanwerthol i'r darparwr symudol sy'n terfynu'r alwad – y 'gyfradd terfynu galwadau symudol' (MTR). Mae'r cyfraddau hyn yn cael eu gosod fesul munud, ac yn cael eu rheoleiddio ar hyn o bryd.
- A4.19 Mae rhwymedigaethau prisio darparwyr cyfathrebiadau symudol yn cynnwys rheolaeth ffioedd ar gyfer y pedwar darparwr mwyaf, a rhwymedigaeth i ddarparu telerau ac amodau (gan gynnwys ffioedd) "teg a rhesymol" ar gyfer mynediad i'r rhwydwaith i ddarparwyr cyfathrebiadau symudol llai. Ein disgwyliad oedd y byddai darparwyr cyfathrebiadau symudol llai yn codi cyfraddau terfynu galwadau symudol heb fod yn uwch na'r gyfradd terfynu galwadau symudol a oedd wedi'i meincnodi, h.y., ffi reoledig y gyfradd terfynu galwadau symudol ar gyfer y pedwar darparwr cyfathrebiadau mwyaf. Mae'r dystiolaeth yn awgrymu nad yw'r dull hwn wedi bod yn effeithiol o ran annog darparwyr llai â phŵer sylweddol yn y farchnad, neu ddarparwyr newydd sy'n ymuno â'r farchnad, i beidio â chodi mwy na'r cyfraddau terfynu galwadau symudol sydd wedi'u meincnodi.
- A4.20 Rydym wedi cynnig cyflwyno rheolaeth ffioedd ar gyfer pob darparwr, sy'n symleiddio'r broses rheoleiddio, yn rhoi mwy o eglurder a sicrwydd rheoleiddio i'r farchnad ac yn creu cymhelliant i ddarparwyr cyfathrebiadau gwreiddiol godi'r un gyfradd ar bob galwad i rifau ffôn symudol. O ran costau cydymffurfio, ni fyddai rheolaeth ffioedd syml o'r math rydym yn ei ystyried o reidrwydd yn fwy beichus na'r dull "teg a rhesymol" presennol.

Byddwn yn rhoi mwy o eglurder ynghylch ein rheolau amserlennu hysbysebion teledu a'u gorfodi

- A4.21 Mae Ofcom yn gosod rheolau sy'n cyfyngu nifer yr egwyliau hysbysebu y ceir eu dangos yn ystod rhaglenni teledu. Rydym yn cynnig symleiddio ein rheolau ac egluro ein dull gorfodi er mwyn eu gwneud yn gliriach ac yn haws eu dilyn i'r rhanddeiliaid.
- A4.22 Cyhoeddwyd ein hymgyngghoriad [Amserlennu Hysbysebion Teledu](#) ym mis Gorffennaf 2014. Gwnaethom ymgynghori ar yr opsiynau sydd ar gael i Ofcom er mwyn sicrhau bod rheolau ynghylch i ba raddau y gall hysbysebion darfu ar raglenni teledu yn cael eu gorfodi'n effeithiol. Gwnaethom hefyd gynnig nifer o ddiwygiadau i'r modd mae'r rheolau wedi'u geirio a'u gosod er mwyn eu gwneud yn fwy eglur. Byddwn yn ystyried safbwyntiau rhanddeiliaid ac rydym yn disgwyl y byddwn yn cyhoeddi datganiad ddechrau 2015.

Byddwn yn symleiddio prisiau ar gyfer rhifau ffôn nad ydynt yn rhai daearyddol i ddefnyddwyr

- A4.23 Fel arfer, mae defnyddwyr yn defnyddio rhifau ffôn nad ydynt yn rhai daearyddol, fel rhifau '0845' a '0300', i gael gafael ar wasanaethau a ddarperir gan fusnesau, llinellau cymorth a chyrff cyhoeddus. Yn benodol, mae darlledwyr yn defnyddio rhifau ffôn nad ydynt yn rhai daearyddol i alluogi gwylwyr a gwrandawyr i gyfrannu at raglenni, er enghraifft drwy bleidleisio ar gyfer canlyniad neu i gymryd rhan mewn sesiwn ffonio-i-mewn.
- A4.24 O ddiwedd 2015 ymlaen, bydd strwythur tariff newydd yn cael ei gyflwyno ar gyfer galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol er mwyn dangos yn glir faint mae'n ei gostio i ffonio busnesau a gwasanaethau. O dan y tariff newydd, bydd cost yr alwad wedi'i 'dadfwndelu' er mwyn i ddefnyddwyr wybod faint yn union maent yn ei dalu i'w darparwr ffôn a faint sy'n cael ei drosglwyddo i gwmnïau eraill.
- A4.25 Mae ein [hymgyngghoriad](#) ynghylch defnyddio rhifau nad ydynt yn rhai daearyddol ym maes darlledu, a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2014, yn cyflwyno cynigion i adlewyrchu gofynion y tariff newydd yn y Cod Darlledu. Bwriadwn gyhoeddi datganiad yn nodi unrhyw newidiadau i'r Cod cyn i'r newidiadau o ran tariff ddod i rym ddiwedd 2015.

Rydym yn parhau i adolygu rheolau ar gyfer diogelwch eitemau post

- A4.26 Rydym yn dal i bwyso a mesur yr opsiynau ar gyfer gwneud y trefniadau rheoleiddio presennol yn fwy effeithiol mewn perthynas â diogelwch eitemau post. Rydym yn ystyried strwythur rheoleiddio sy'n canolbwyntio mwy ar ganlyniadau, ac rydym yn bwriadu cyhoeddi ymgynghoriad yn ystod gwanwyn 2015.

Argaeledd a hygyrchedd gwybodaeth a gwasanaethau

Rydym wedi sicrhau bod gwybodaeth am ddefnydd o sbectrwm yn fwy hygyrch

- A4.27 Yn y [datganiad](#) ynghylch ein strategaeth rheoli sbectrwm ym mis Ebrill 2014, gwnaethom ategu ein hymrwymiad i ddarparu mwy o wybodaeth, a gwybodaeth well, ynghylch sut mae sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y DU. Ar yr un pryd, fe

lansiom [fap sbectrwm rhyngweithiol](#) ar-lein sy'n cynnwys defnydd sbectrwm sector cyhoeddus a sifil.

- A4.28 Mae'r map yn ffordd hawdd o chwilio am wybodaeth ynghylch sut mae gwahanol fandiau sbectrwm yn cael eu defnyddio yn y DU, o 8.3kHz i 275GHz. Y nod yw dangos yn weledol mewn ffordd gymharol syml sut mae sbectrwm yn cael ei ddefnyddio. Mae'r map yn cynnwys gwybodaeth sydd eisoes ar gael ar wefan Ofcom yng Nghynllun y DU ar gyfer Awdurdodi Amledd (UK PFA) ar gyfer sbectrwm sy'n cael ei awdurdodi gennym ni, ac yn Nhabl Dyrannu Amledd y DU (UK FAT) ar gyfer sbectrwm nad yw'n cael ei awdurdodi gan Ofcom.
- A4.29 Byddwn yn dal i edrych ar gyfleoedd i ddarparu gwell gwybodaeth ynghylch sut mae sbectrwm yn cael ei ddefnyddio a'i rannu. Byddwn hefyd yn gweithio gyda'r Llywodraeth gan ei helpu gyda'i nod i ddatblygu un ffynhonnell wybodaeth am sbectrwm sy'n cael ei reoli gan y sector cyhoeddus.

Rydym wedi sicrhau bod ein *Hadroddiad Seilwaith* yn fwy hygyrch a rhyngweithiol

- A4.30 Yn [Adroddiad Seilwaith 2014](#), ceisiwyd cyhoeddi mwy o'r dadansoddiadau a'r data sylfaenol mewn fformat hawdd ei ddeall. Mae hyn yn cynnwys data am gyflymder a darpariaeth band eang, manau â chyswllt WiFi, darpariaeth rhwydweithiau symudol a darpariaeth rhwydweithiau darlledu. Cymerwyd camau hefyd i wella ansawdd y data drwy sicrhau eu bod yn haws eu deall.
- A4.31 Rydym wedi datblygu porth ar-lein sy'n cynnwys mapiau rhyngweithiol a graffeg gwybodaeth sy'n dangos y data ar ffurf lluniau. Bwriad y rhain yw sicrhau bod setiau data mawr – a chymhleth yn aml – mor berthnasol a dealladwy â phosibl i amrywiaeth eang o ddefnyddwyr.
- A4.32 Byddwn yn parhau i ystyried cyfleoedd i sicrhau bod ein data yn fwy agored i randdeiliaid ac ar gael yn fwy hwylus a hygyrch, er enghraifft yn *Niweddariad yr Adroddiad Seilwaith* yn hydref 2015.

Rydym yn sicrhau ei bod yn haws cael gafael ar wybodaeth am ddyrannu ac argaeledd rhifau ffôn yn y DU

- A4.33 Mae Ofcom yn gyfrifol am weinyddu cynllun rhifo'r DU. Byddwn yn cyhoeddi manylion ynghylch rhifau ffôn y DU sydd ar gael ac wedi'u dyrannu ar ein gwefan. Mae'r adran hon yn cael ei diweddarau'n wythnosol ac ar gael mewn fformat Excel a .csv.
- A4.34 Ddechrau 2015 byddwn yn lansio cronfa ddata ar-lein newydd o rifau ffôn y DU. Bydd hyn yn symleiddio'r broses o wneud cais am rifau ffôn a bydd modd i'r ymgeiswyr ddefnyddio'r gronfa ddata ar unrhyw adeg. Bydd hefyd yn sicrhau bod y trefniadau ar gyfer prosesu ceisiadau'n fewnol yn fwy effeithlon.
- A4.35 Drwy sicrhau bod ein cronfa ddata fewnol ar gael ar-lein, bydd rhanddeiliaid yn gallu cael gafael yn haws ar wybodaeth gyson a chywir o ran dyrannu, mabwysiadu a defnyddio rhifau ffôn, sy'n fwy effeithlon ac yn hybu arloesedd.

Byddwn yn cynnal adolygiad o'n dull trwyddedu radiogyfathrebiadau

- A4.36 Fel rhan o'n dyletswydd i reoli'r sbectrwm radio, mae Ofcom yn rhoi trwyddedau i ddefnyddwyr radiogyfathrebiadau, o radio busnes a chyfleustodau i ddefnyddwyr radio morol.
- A4.37 Rydym yn bwriadu cynnal adolygiad eang o'n gwasanaethau trwyddedu radiogyfathrebiadau yn ystod Ch4 2015/16. Rydym yn awyddus i wella profiad rhanddeiliaid a'n heffeithlonrwydd.
- A4.38 Byddwn yn edrych ar ffyrdd o wneud y broses ymgeisio am drwydded yn haws ac yn fwy hygyrch i randdeiliaid yr holl drwyddedau radiogyfathrebiadau a gynigir gennym. Byddwn yn ceisio gwella ein gwasanaethau ar-lein i ddefnyddwyr, fel deiliaid trwyddedau radio amatur a radio llongau, yn ogystal â gwasanaethau wedi'u haseinio'n dechnegol a thrwyddedau 'ysgafn'.
- A4.39 Byddwn yn dechrau'r adolygiad yn ystod Ch4 2014/15, ac yn ymgynghori pan fo'n briodol.

Atodiad 5

Crynodeb o'r ymatebion i'n gwahoddiad i roi sylwadau

Cyflwyniad

- A5.1 Ym mis Medi roeddem wedi gwahodd rhanddeiliaid i gynnig materion a meysydd roeddent yn credu y dylai Ofcom roi blaenoriaeth iddynt yn ystod 2015/16. Cawsom ymatebion gan 28 o randdeiliaid, gan gynnwys darparwyr cyfathrebiadau, unigolion preifat, sefydliadau budd defnyddwyr a chyrrff masnach.
- A5.2 Gofynnodd rhanddeiliaid i Ofcom ymrwmo i weithio ar amrywiaeth o faterion. Roeddent hefyd wedi cyflwyno sylwadau ynghylch addasrwydd strategaeth Ofcom ar feysydd y byddem yn gallu eu dadreoleiddio neu symleiddio ein rheoleiddio. Fel y gwnaethom y llynedd, byddwn yn ymateb i'r pwyntiau a gododd rhanddeiliaid yn ein datganiad Cynllun Blynyddol 2015/16 terfynol, ar ôl yr ymgynghoriad hwn ar y rhaglen waith ddrafft ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf.
- A5.3 Rydym wedi crynhoi prif bwyntiau'r rhanddeiliaid isod dan y diben strategol maent yn berthnasol iddo. Rydym hefyd wedi cyhoeddi pob ymateb nad oeddent yn rhai cyfrinachol ar ein gwefan. Lle bo'n briodol, rydym wedi adlewyrchu sylwadau rhanddeiliaid i'r gwahoddiad i gyflwyno sylwadau yn ein rhaglen waith ddrafft, gan roi sylw i'n dyletswyddau statudol a chyfyngiadau adnoddau.

Sicrhau cystadleuaeth effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau cyfathrebu ar gyfer busnesau, yn enwedig busnesau bach a chanolig

- A5.4 Gofynnodd Vodafone i'r adolygiad o'r farchnad cysylltedd busnes roi sylw i faterion sy'n ymwneud (yn ôl Vodafone) ag ansawdd y gwasanaeth sy'n cael ei ddarparu gan Openreach mewn perthynas â chynnyrch Ethernet, sy'n cael eu defnyddio gan fusnesau a darparwyr cyfathrebiadau. Ar ben hynny, awgrymodd y dylid defnyddio rheolaethau prisiau er mwyn diogelu defnyddwyr hen gynnyrch amlblecsu amrywiadau amser (TDM).
- A5.5 Roedd nifer o gwmnïau rhwydweithiau symudol wedi cynnig y dylai Ofcom weithredu i hyrwyddo cystadleuaeth o ran darparu gwasanaethau cyfanwerthol symudol. Gofynnodd Vodafone ac EE i Ofcom ystyried caniatáu i ddarparwyr cyfathrebiadau gael mynediad wedi'i reoleiddio i rwydwaith ffisegol Openreach drwy atebion goddefol fel ffibr tywyll.

Gwella'r broses o newid darparwyr i ddefnyddwyr

- A5.6 Dywedodd Which? ei bod yn rhaid i ddefnyddwyr dalu costau diangen wrth newid darparwyr, er enghraifft er mwyn datgloi ffonau symudol, a bod y prosesau newid yn rhy gymhleth ar hyn o bryd. Dadleuodd y dylai Ofcom flaenoriaethu gwella ac ymestyn prosesau newid sy'n cael ei arwain gan y darparwr sy'n ennill y cwsmer.
- A5.7 Cynigodd uSwitch i Ofcom gyflwyno mesurau newydd i annog defnyddwyr i fanteisio ar welliannau mewn prosesau newid. Roedd y rhain yn cynnwys proses newid gyson sy'n cael ei arwain gan y darparwr sy'n ennill y cwsmer o ran cynnyrch

cyfathrebu, mesurau diogelu defnyddwyr cyson ar draws pob cynnyrch, a mesurau i ennyn hyder defnyddwyr mewn telerau contract.

- A5.8 Dywedodd BT y dylai defnyddwyr allu dilyn y prosesau newid sy'n berthnasol i ffonau sefydlog ar rwydwaith Openreach os ydynt yn dymuno newid rhwng darparwyr gwasanaethau eraill, fel teledu drwy dalu neu ddarparwyr gwasanaethau symudol. Dywedodd Three y dylai Ofcom ei gwneud hi'n gynt ac yn haws newid rhwng cwmnïau rhwydweithiau symudol a chyflwyno newid sy'n cael ei arwain gan y darparwr sy'n ennill y cwsmer ar draws pob marchnad erbyn 2017.
- A5.9 Cynigodd Vodafone nad oedd angen rhagor o waith ar brosesau newid (a gwybodaeth i ddefnyddwyr am gyflymder llwytho i lawr ar gyfer band eang) ac ystyried y data sydd ar gael i'r cyhoedd y mae'r diwydiant yn ei gyhoeddi o'i wirfodd a data gwasanaethau cymharu trydydd parti. Roedd yn dadlau bod boddhad defnyddwyr gyda chludo rhifau symudol yn gwella yn dilyn buddsoddiad gan y diwydiant.
- A5.10 Roedd SSE ccc yn dadlau y dylai Ofcom gefnogi sefydlu fforwm i ddarparwyr cyfathrebiadau ar gyfer defnyddwyr a busnesau bach er mwyn rheoli'r newid i brosesau newid sy'n cael eu harwain gan y darparwr sy'n ennill y cwsmer, er mwyn sicrhau cydweithrediad a chydlynid rhwng y cwmnïau.

Gweithio i sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol ar gyfer gwasanaethau darlledu, gan gynnwys ein hadolygiad o'r rhwymedigaeth 'rhaid cynnig yn gyfanwerthol'

- A5.11 Cynigodd BT y dylai gwaith i sicrhau sector teledu drwy dalu cystadleuol, gan gynnwys ein hadolygiad o ddarpariaethau rhaid cynnig yn gyfanwerthol, fod yn un o'n prif flaenoriaethau ar gyfer 2015/16.

Cychwyn ar yr adolygiadau o'r farchnad band cul a mynediad sefydlog

- A5.12 Dadleuodd yr unigolyn Mr Frank Knowles nad oedd Ofcom wedi galluogi digon o gystadleuaeth nac wedi gwella gwasanaethau mewn ardaloedd heb gyfnewidfeydd wedi'u dadfwndelu. Dywedodd fod cynnydd mewn prisiau rhentu llinellau yn galluogi BT i fuddsoddi mewn cynnwys chwaraeon a chyflwyno ffibr, ond nad oedd rhai cyfnewidfeydd wedi gweld eu gwasanaethau'n gwella o gwbl ers cael eu huwchraddio i ADSL. Cynigodd y dylai cwsmeriaid rhentu llinell mewn ardaloedd cyfnewidfeydd heb eu dadfwndelu gael disgownt o 50% ar eu costau rhent er mwyn cymell BT i ddadfwndelu cyfnewidfeydd o'r fath.
- A5.13 Dywedodd unigolyn fod buddsoddiad BT mewn cynnwys chwaraeon teledu yn golygu y dylai fod yn rhaid iddo roi'r gorau i Openreach.
- A5.14 Cynigodd Vodafone y dylai Ofcom adolygu Ymgymeriadau BT yng ngoleuni newidiadau yn amodau'r farchnad ers dechrau'r Ymgymeriadau.
- A5.15 Dywedodd unigolyn y dylai Ofcom sicrhau bod Openreach yn cyflawni ei gytundebau lefel gwasanaeth o ran diffygion a bod modd effeithiol o wneud iawn ar waith os bydd yn methu gwneud hynny.
- A5.16 Dadleuodd unigolyn arall nad oes gan Openreach ddigon o gymhelliant i wella ansawdd y gwasanaeth mae'n ei gynnis i'w gwsmeriaid na'r prosesau ar gyfer cysylltu eiddo sydd ddim yn cael eu gwasanaethu. Cynigodd y gallai corff awdurdodi annibynnol alluogi darparwyr cyfathrebiadau eraill i gystadlu ag Openreach i ddarparu gwasanaethau rhwydwaith.

Hybu dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir a pherthnasol ar gael yn hawdd

- A5.17 Cynigodd uSwitch y dylai Ofcom gyflwyno gofynion i gwmnïau roi gwybod i ddefnyddwyr am ddiwedd eu contractau. Ar ben hynny, awgrymodd uSwitch y dylai Ofcom alluogi trydydd partïon i gasglu data am wasanaethau cyfathrebu adwerthu, fel data am ddarpariaeth symudol.
- A5.18 Dywedodd Which? fod angen symleiddio tariffau a phrisiau symudol a band eang er mwyn ei gwneud hi'n haws i ddefnyddwyr gymharu cynigion. Dadleuodd y dylai'r costau am ffonau cwmnïau rhwydweithiau symudol a'r costau am wasanaeth symudol fod ar wahân ar filiau. Dywedodd Which? hefyd mai dim ond y cyflymder llwytho i lawr y mae'r rhan fwyaf o ddefnyddwyr yn debyg o'u cael y dylai cwmnïau gael eu hysbysebu.
- A5.19 Dywedodd Three y dylai Ofcom sicrhau, pan fydd Ofcom yn cyhoeddi data sy'n ymwneud â pherfformiad cwmnïau, bod modd cymharu gwybodaeth y ffynhonnell a bod cwmnïau'n cael eu cymharu'n ysturlon.

Ymatebion eraill i faterion yn ymwneud â chystadleuaeth

- A5.20 Dywedodd BT a KCOM y dylai Ofcom wneud mwy i gymell buddsoddiad mewn rhwydwaith a rhoi mwy o sicrwydd rheoleiddio i gwmnïau. Dywedodd y naill a'r llall y dylai Ofcom sicrhau nad yw rheoleiddio yn rhwystro cwsmeriaid rhag symud at dechnolegau fel band eang ffibr optig.
- A5.21 Dadleuodd Three a Vodafone y dylai Ofcom weithio i glirio'r tagfeydd sydd ar frig y gadwyn gyflenwi sy'n effeithio ar gystadleuaeth mewn rhai sectorau ac ystyried cystadleuaeth gref mewn rhai eraill. Awgrymodd Vodafone fod Ofcom wedi gwneud mwy a mwy mewn ymyriadau ad hoc ar waelod y gadwyn gyflenwi dros amser, ac roedd Three yn dadlau y dylai Ofcom geisio datrys y materion sy'n wynebu defnyddwyr drwy hybu mwy o wahaniaethau rhwng cwmnïau, yn hytrach nag ymyrryd ar waelod y gadwyn gyflenwi.
- A5.22 Roedd BT o'r farn y dylai Ofcom adolygu cystadleuaeth yn y sector symudol yng ngoleuni newidiadau yn amodau'r farchnad ac mewn technoleg. Yn benodol, cynigodd fod Ofcom yn gweithio i ddeall effaith debygol 5G ar gystadleuaeth.
- A5.23 Dadleuodd EE y dylai dull gweithredu Ofcom wrth reoleiddio terfynu galwadau symudol gydnabod pwysigrwydd hybu buddsoddiad mewn rhwydweithiau band eang symudol.
- A5.24 Dywedodd Vodafone y dylai Ofcom ddeall sut mae bwndelu gwasanaethau cyfathrebu yn galluogi cwmnïau sydd â phŵer sylweddol yn y farchnad i ddylanwadu ar eu pŵer yn y farchnad mewn marchnadoedd cyfagos.

Diwygio rhifau nad ydynt yn rhai daearyddol i sicrhau tryloywder o ran prisiau

- A5.25 Dywedodd Mr Peter Young ac unigolyn arall y dylai Ofcom wneud gwaith i wella dealltwriaeth y cyhoedd o dariffau rhifau ffôn, gan gynnwys tariffau rhifau nad ydynt yn rhai daearyddol. Cynigiodd yr unigolyn arall hefyd y dylai fod yn ofynnol i gwmnïau rhwydweithiau symudol sicrhau bod modd ffonio rhifau 0800 am ddim o ffonau symudol.

Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed mewn amrywiaeth o feysydd blaenoriaeth, gan gynnwys galwadau niwsans

- A5.26 Cynigiodd unigolyn y dylai cwmnïau telegyfathrebiadau adnabod galwadau o'r tu allan i'r DU drwy wasanaeth adnabod y galwr a galwadau sydd wedi'u cadarnhau yn unig.
- A5.27 Dadleuodd Dr Sally Broughton Micova y dylai Ofcom benderfynu pa gamau pellach y gallai cwmnïau eu cymryd i rwystro galwadau niwsans. Dywedodd hefyd y dylai Ofcom ymchwilio i weld pa mor ymarferol fyddai rhaglen nod barcud ar gyfer technolegau blocio galwadau.
- A5.28 Roedd BT yn pwyso ar Ofcom i fynd ati i ddod o hyd i sefydliadau sy'n gyfrifol am alwadau niwsans ac i ddelio â hwy, drwy gydweithio ar draws ffiniau a defnyddio dulliau tracio'r diwydiant.

Cefnogi cynlluniau'r diwydiant a'r llywodraeth i wella lefelau ymddiriedaeth mewn gwasanaethau rhyngrwyd

- A5.29 Dywedodd Dr Sally Broughton Micova y dylai Ofcom ddeall y gallai 'niwed' i ddefnyddwyr gynnwys camddefnyddio data personol, a defnydd amhriodol gan yr awdurdodau o ddata personol neu oruchwyliaeth. Awgrymodd hefyd y dylai Ofcom weithio gyda Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth a chyrrff eraill i ddatblygu polisi ar gyfer y maes hwn.
- A5.30 Dywedodd Dr Broughton Micova hefyd y gellid gwneud mwy i ddeall canfyddiadau defnyddwyr am faterion diogelu data a'r niwed y gall gweithgareddau masnachol ar-lein ei achosi i blant.

Sicrhau bod defnyddwyr yn gallu cael iawndal am fethiannau mewn gwasanaeth ac am wasanaeth o ansawdd gwael

- A5.31 Dywedodd Dr Sally Broughton Micova ac unigolyn arall y dylai Ofcom barhau i fynd i'r afael â'r niwed a achosir i ddefnyddwyr yn sgil codi prisiau yn ystod contractau cyfnod penodol.
- A5.32 Dywedodd Vodafone y dylai agwedd Ofcom at godi prisiau yn ystod contract gydnabod y gallai rheoleiddio effeithio ar gynnydd mewn prisiau yn uniongyrchol, er enghraifft drwy newid amodau'r farchnad neu drefniadau cyfanwerthu. Dadleuodd y dylai Ofcom ystyried hynny wrth bwysu a mesur ei flaenoriaethau rheoleiddio.
- A5.33 Awgrymodd uSwitch y dylai Ofcom adolygu pa mor dda mae'r darpariaethau presennol ar gyfer amddiffyn defnyddwyr yn bodloni anghenion defnyddwyr gwasanaethau wedi'u bwndelu. Dadleuodd y dylai Ofcom sicrhau bod prosesau cyson i amddiffyn defnyddwyr ar waith ar gyfer yr holl gynhyrchion cyfathrebiadau wedi'u bwndelu, gan gynnwys teledu drwy dalu. Roedd Which? yn dadlau y gallai cymhlethdod system brisio gwasanaethau cyfathrebu, gan gynnwys cynhyrchion wedi'u bwndelu, achosi niwed i ddefnyddwyr.
- A5.34 Dywedodd BT ei bod yn bwysig bod defnyddwyr yn cael eu hamddiffyn i'r un graddau o ran materion fel codi prisiau yn ystod contract ar gyfer yr holl wasanaethau y gallant eu prynu fel rhan o fwndel, gan gynnwys gwasanaethau teledu drwy dalu.

- A5.35 Cynigiodd unigolyn y dylid penodi ombwdsmon penodol er mwyn datrys anghydfodau busnes â darparwyr cyfathrebiadau yn gyflymach.
- A5.36 Cynigiodd BT y dylai Ofcom ymgynghori ar ei ddull gweithredu ar gyfer datrys anghydfodau rheoleiddio er mwyn helpu rhanddeiliaid i ddeall y dull gweithredu. Yn benodol, roedd am ddeall yn well sut bydd Ofcom yn defnyddio'i bwerau datrys anghydfodau yn dilyn penderfyniad y Goruchel Llys yn anghydfod 08X.

Ymatebion eraill ar faterion yn ymwneud ag amddiffyn defnyddwyr

- A5.37 Dywedodd Mr Peter Young, unigolyn, fod y Post Brenhinol – yn ôl pob golwg – yn newid cofnodion cyfeiriadau post heb gadarnhad digonol.
- A5.38 Dadleuodd Mr J. P. Gilliver, unigolyn, y dylai Ofcom fynd i'r afael â materion yn ymwneud â chloi ffonau symudol ar rwydweithiau symudol.
- A5.39 Dadleuodd Three y dylai Ofcom wneud mwy i sicrhau bod ffioedd cwmnïau yn dryloyw a bod defnyddwyr yn eu deall.
- A5.40 Cynigiodd Three y dylai Ofcom gydweithio'n fwy effeithiol â rheoleiddwyr a chyrrff eraill sydd â chyfrifoldebau i amddiffyn defnyddwyr er mwyn osgoi'r posibilrwydd o osod safonau anghyson.

Adolygu'r ffactorau a allai effeithio ar gynaliadwyedd y gwasanaeth post cyffredinol

- A5.41 Roedd y Fforwm Cystadleuaeth Post (MCF) yn annog Ofcom i gydweithio â'r Grŵp Rheoleiddwyr Ewropeaidd ar gyfer Gwasanaethau Post (ERGP) wrth iddo ystyried y diffiniad o rwymedigaethau'r gwasanaeth post cyffredinol. Roedd yn pwysu ar Ofcom i ymgynghori â rhanddeiliaid yn y DU ynghylch sut y dylai sicrhau bod y gwasanaeth post cyffredinol yn bodloni anghenion rhesymol defnyddwyr yn y dyfodol.
- A5.42 Dywedodd yr MCF hefyd y dylai Ofcom adolygu effeithlonrwydd y Post Brenhinol o ran a yw'n bodloni ei rwymedigaethau ar gyfer gwasanaeth post cyffredinol, dweud a yw'n credu bod y Post Brenhinol yn gwmni effeithlon a chymryd camau i'w annog i wella ei effeithlonrwydd yn ôl yr angen.
- A5.43 Dadleuodd y Post Brenhinol nad yw'r rheolaethau cyfyngu ar elw yn rhoi digon o hyblygrwydd iddo o ran prisiau. Dadleuodd y Post Brenhinol hefyd bod ymchwiliad Deddf Cystadleuaeth Ofcom i gynigion prisiau mynediad yn cyfyngu ar ei allu i ddefnyddio adnoddau masnachol i ymateb i'r her o ddosbarthu uniongyrchol. Dywedodd y dylai Ofcom neilltuo ei adnoddau i'w waith ar brisiau mynediad a dosbarthu uniongyrchol, yn hytrach nag ymchwiliad y Ddeddf Cystadleuaeth.
- A5.44 Dywedodd Mr J. P. Gilliver, unigolyn, na ddylai Ofcom ddadreoleiddio gwasanaethau post mewn modd a fyddai'n tanseilio darpariaeth y gwasanaeth post cyffredinol.
- A5.45 Dadleuodd y Post Brenhinol y dylai Ofcom ymgynghori ar y Cod Ymarfer ar Ddiogelwch Eitemau Post a Gweithdrefnau Gweithredol Cyffredin y Post. Cynigiodd fod Ofcom yn ystyried pa safonau sylfaenol ar gyfer ansawdd gwasanaethau ddylai fod yn berthnasol i bob cwmni.

Hyrwyddo gwell darpariaeth o wasanaethau sefydlog a symudol i gwsmeriaid preswyl a busnes

- A5.46 Dadleuodd Corfforaeth Dinas Llundain nad yw Ofcom wedi sicrhau bod modd i fusnesau bach a chanolig ynghyd â busnesau mwy yn Ninas Llundain gael gafael ar gyflymder digon uchel ar gyfer llwytho band eang sefydlog i lawr, a bod cost rhai gwasanaethau yn dal yn rhwystr.
- A5.47 Galwodd Ffederasiwn y Busnesau Bach (FSB) am adolygiad ehangach o gysylltedd busnes, yn ychwanegol at y BCMR. Roedd hefyd yn galw ar Ofcom i ofyn i'r CMA gynnal adolygiad cystadleuaeth yn y farchnad band eang i fusnesau er mwyn hyrwyddo lansiad gwasanaethau newydd sy'n cael eu teilwra i fusnesau bach a chanolig.
- A5.48 Cynigiodd yr FSB y canlynol hefyd:
- creu strategaeth band eang cenedlaethol newydd i sicrhau cysylltedd cyffredinol ledled y DU;
 - codi 'trothwy isaf lefel gwasanaeth' ar gyfer cyflymderau llwytho band eang i lawr o 10Mbit yr eiliad i 100Mbit yr eiliad erbyn 2030; a
 - blaenoriaethu parciau busnes ac ardaloedd menter wrth gyflwyno band eang ffibr.
- A5.49 Cynigiodd Corfforaeth Dinas Llundain y dylai Ofcom adolygu anghenion gwahanol ardaloedd o ran buddsoddi yn y seilwaith band eang yn 2015/16, gan ystyried gofynion busnes lleol. Dywedodd y dylai Ofcom asesu i ba raddau y mae llinellau i gyfnewidfeydd yn unig a dolenni lleol anhygyrch yn cyfyngu darpariaeth band eang cyflym iawn, ac unrhyw effaith ar economi'r DU.
- A5.50 Dywedodd Vodafone nad yw Ofcom wedi cyhoeddi Adroddiadau blynyddol o Brofiadau Cwsmeriaid Busnes. Dadleuodd nad yw ffocws Ofcom ar fesurau i wella profiadau defnyddwyr o sectorau cyfathrebiadau yn mynd i'r afael ag anghenion cwsmeriaid busnes yn ddigonol.
- A5.51 Dadleuodd BT fod y gwaith o fodloni'r Amodau Cyffredinol ar gyfer cynnig gwasanaethau i fusnesau bach a chanolig yn cael ei gymhlethu o wybod beth yw maint rhai cwsmeriaid busnes.
- A5.52 Dadleuodd Mr J. P. Gilliver, unigolyn, y dylai Ofcom wneud mwy i annog cwmnïau rhwydweithiau band eang sefydlog i ddarparu gwasanaethau sy'n cynnig cyflymderau llwytho i lawr o 2Mbit yr eiliad neu fwy yn gyffredinol. Pwysleisiodd hefyd pa mor bwysig yw hybu mwy o gystadleuaeth rhwng darparwyr ym mhob rhanbarth.
- A5.53 Dadleuodd Corfforaeth Dinas Llundain a South West Internet CiC fod y ffaith nad yw BT yn datgelu eu cynlluniau cyflwyno ar gyfer y dyfodol yn atal cwmnïau eraill rhag buddsoddi mewn band eang cyflym iawn. Dadleuodd y dylai Ofcom fynnu bod BT yn datgelu lle na fydd yn darparu cyflymderau digon uchel neu ffibr.
- A5.54 Dywedodd Corfforaeth Dinas Llundain a South West Internet CiC y dylai Ofcom ystyried cyflwyno rhwymedigaethau i Openreach o ran cyflwyno band eang sefydlog cyflym iawn.

- A5.55 Dywedodd South West Internet CiC nad yw dadansoddiad Ofcom o argaeledd band eang yn adlewyrchu data cwsmeriaid mewn ardaloedd gwledig sy'n cael band eang o ansawdd gwael yn ddigonol. Dadleuodd hefyd y dylai Ofcom ymchwilio i ddyfarnu contractau buddsoddiadau band eang cyflym iawn i BT.
- A5.56 Dywedodd Vodafone fod ei allu i gael mynediad yn gyflym at seilwaith y rhwydwaith wedi'i gyfyngu, sy'n golygu ei bod yn anoddach gwella darpariaeth y rhwydwaith. Dywedodd fod cwmnïau rhwydweithiau symudol yn talu mwy o rent am safleoedd na darparwyr seilwaith allweddol eraill. Cynigiodd y dylai Ofcom weithio gyda'r Llywodraeth i gyflwyno hawliau i gwmnïau rhwydweithiau symudol gael mynediad ar unwaith at seilwaith y rhwydwaith er mwyn gwneud gwaith cynnal a chadw.
- A5.57 Dywedodd EE y dylai Ofcom ddatblygu cynigion i ddiwygio'r Cod Cyfathrebiadau Electronig er mwyn gwella darpariaeth a chapasiti'r rhwydwaith symudol ymhellach.

Ymatebion eraill i faterion yn ymwneud â chyfranogiad

- A5.58 Dywedodd EE a BT y dylai Ofcom ymgysylltu â'r Comisiwn Ewropeaidd gan fod y Comisiwn yn ystyried cwmplas y Gyfarwydddeb Gwasanaeth Cyffredinol. Dadleuodd BT a KCOM y dylai Ofcom adolygu addasrwydd y rhwymedigaethau gwasanaeth cyffredinol y maent yn ddarostyngedig iddynt, yn enwedig y rheini sy'n ymwneud â darparu ffonau talu. Cynigiodd Solitaire Payphones y byddai modd i'r rhwymedigaethau gwasanaeth cyffredinol o ran darparu ffonau talu gael eu bodloni'n rhannol drwy ddarparu ffonau talu o dan do mewn lleoliadau sy'n cael eu goruchwyllo.
- A5.59 Cynigiodd BT y dylai Ofcom arwain dadl ar sut a phryd y dylai'r DU roi'r gorau i ddefnyddio'r rhwydwaith ffôn switsio cyhoeddus (PSTN) a symud, yn y pen draw, i wasanaethau llais TDM.
- A5.60 Dadleuodd BT y dylai rhaglenni chwaraeon gael eu heithrio o ofynion disgrifiadau sain.
- A5.61 Roedd Vodafone yn annog Ofcom i gefnogi gwaith Tinder Foundation i hyrwyddo ymgysylltu a chynhwysiant digidol.

Gweithio tuag at sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ryddhau'n brydlon a'i ddyfarnu'n effeithiol, gan gynnwys y bandiau 2.3GHz, 3.4GHz a 700MHz

- A5.62 Roedd Cydffederasiwn y Diwydiannau Erialaidd (CAI) yn dadlau nad oedd rhyddhau sbectrwm amledd uchel iawn ar gyfer defnydd band eang symudol er budd y nifer mwyaf o ddefnyddwyr sbectrwm. Mewn achosion lle caiff gwasanaethau darlledu teledu eu symud, cynigiodd y dylai Ofcom gefnogi'r safonau a'r manylebau ar gyfer derbynyddion y byddai CAI yn eu gweithredu.
- A5.63 Roedd Grŵp Radio Diwydiant Adloniant Prydain (BEIRG) yn cynnig bod Ofcom yn adolygu a allai rhanddeiliaid fel y cwmnïau rhwydweithiau symudol ddefnyddio eu sbectrwm presennol yn fwy effeithiol, yn ogystal ag effaith dadlwytho data drwy sbectrwm heb ei drwyddedu, cyn iddo ddyrannu sbectrwm ychwanegol at ddibenion data symudol.
- A5.64 Dywedodd Three y dylai Ofcom lunio ymrwymiad newydd ar gyfer cystadleuaeth deg ac agored ym marchnad sbectrwm y DU drwy'r tri arwerthiant sbectrwm sy'n cael eu rheoli ar hyn o bryd. Dadleuodd dros ddefnyddio capiau sbectrwm yn yr arwerthiannau sydd ar y gweill, ar gyfer cyfanswm y sbectrwm sydd gan gwmni a

sbectrwm amledd isel, ar yr un lefelau a ddefnyddiodd Ofcom wrth werthu 4G yn 2013.

- A5.65 Roedd BT yn pwysu ar Ofcom i sicrhau na fydd arwerthiannau sbectrwm 2.3GHz a 3.4GHz yn achosi problemau technegol ehangach ar gyfer defnyddwyr sbectrwm.

Cwblhau ein hadolygiad o'r gofynion sbectrwm ar gyfer y sector gwneud rhaglenni a digwyddiadau arbennig

- A5.66 Dadleuodd BEIRG nad yw Ofcom wedi rhoi digon o sicrwydd i weithgynhyrchwyr a defnyddwyr PMSE o ran eu dyraniadau sbectrwm. Dadleuodd y dylai Ofcom gyhoeddi strategaeth sbectrwm glir i ddefnyddwyr PMSE cyn diwedd 2014, cyn Cynhadledd Radiogyfathrebu'r Byd 2015 ac agor y band 700MHz at ddefnydd data symudol.

Archwilio cyfleoedd ar gyfer rhannu sbectrwm a'u rhoi ar waith

- A5.67 Dywedodd BEIRG fod Ofcom yn caniatáu cyflwyno dyfeisiau bylchau gwyn yn rhy gyflym a'u bod yn peri risgiau penodol i ddefnyddwyr gwneud rhaglenni a digwyddiadau arbennig. Dadleuodd y dylai Ofcom ymchwilio ymhellach i effaith dyfeisiau bylchau gwyn a mynnu bod defnyddwyr dyfeisiau bylchau gwyn yn sicrhau nad ydynt yn creu ymyrraeth niweidiol.
- A5.68 Roedd BT yn cynnig y dylai Ofcom roi blaenoriaeth i waith ar rannu sbectrwm a gweithio er mwyn deall y sialensiau cydfodolaeth sy'n gysylltiedig â newidiadau mewn defnyddio sbectrwm. Awgrymodd BT y dylai cynlluniau ar gyfer arwerthiannau yn y dyfodol ystyried rhannu sbectrwm.

Ymatebion eraill i faterion yn ymwneud â sbectrwm

- A5.69 Dadleuodd EE y dylai Ofcom sicrhau bod ei ddull gweithredu ar gyfer gosod ffioedd trwyddedau blynyddol yn cyd-fynd â Chyfarwyddyd y Llywodraeth, ac yn ystyried y peryglon o'u gosod yn rhy uchel.
- A5.70 Dadleuodd CAI dros ddiwygio cyfyngiadau cynllunio sy'n effeithio ar y gwaith o osod erialau ac antenau, gan ddweud bod anghysondeb rhwng y rheoliadau sy'n effeithio ar offer DTT a'r rheoliadau sy'n effeithio ar offer lloeren (maes sydd, ym marn CAI, yn cael ei reoleiddio'n fwy llym).
- A5.71 Dywedodd Mr J. P. Gilliver, unigolyn, nad yw agwedd Ofcom at reoli sbectrwm wedi adlewyrchu buddiannau rhai defnyddwyr sbectrwm ddigon, sydd wedi'u gorfodi i gael offer newydd.

Hybu diogelwch a ffydd y gynulleidfa mewn amgylcheddau traddodiadol ac amgylcheddau ar-lein

- A5.72 Dadleuodd unigolyn y dylai Ofcom leihau faint o ddelweddau rhywiol, iaith anwedus a thrais sy'n ymddangos ar y sgrin, neu gael gwared arnynt yn llwyr, er mwyn atal niwed i blant ac oedolion.
- A5.73 Cynigiodd y Gymdeithas Darlledwyr Masnachol (COBA) y dylai Ofcom ystyried gadael i ddarlledwyr teledu ddangos cynnwys 12- a 15- cyn y trothwy o dan warchodaeth PIN, gan ddweud bod cynnwys o'r fath ar gael ar wasanaethau VOD.

Ymatebion eraill ar faterion cynnwys darlledu

- A5.74 Roedd Community TV Trust o'r farn nad yw gorsafoedd teledu lleol yn ymgysylltu ddigon â'u cymunedau lleol ac nad ydynt, ac eithrio rhaglenni newyddion, yn cyfleu barn a safbwyntiau cymunedau ddigon.
- A5.75 Cynigiodd Sefydliad Prydeinig y Galon y dylai Ofcom atal darlledwyr rhag darlledu hysbysebion ar gyfer bwydydd sy'n uchel mewn braster, halen neu siwgr (HFSS) cyn y trothwy. Dadleuir bod newidiadau mewn arferion gwyllo plant yn golygu nad yw'r rheolau presennol, sy'n cyfyngu ar hysbysebu bwydydd HFSS ar sail cyfran y plant sy'n debygol o wyllo rhaglen, yn gwarchod plant yn ddigonol mwyach.
- A5.76 Dadleuodd Sefydliad Prydeinig y Galon hefyd y dylid diwygio Cod y Pwyllgor Arferion Hysbysebu (CAP) er mwyn gwarchod plant rhag hysbysebion bwydydd HFSS ar-lein, er enghraifft ar ffurf cynnwys hyrwyddo.
- A5.77 Cynigiodd Sefydliad Ffilm Prydain (BFI) y dylai weithio gydag Ofcom i ystyried sut gall y BFI, law yn llaw â darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus, sicrhau bod cynnwys rhaglenni teledu wedi'u harchifo ar gael yn ehangach.
- A5.78 Awgrymodd COBA y dylai Ofcom, wrth gysylltu â darlledwyr ynghylch cwynion yn ymwneud â safonau darlledu, roi mwy o fanylion iddynt am natur y cwynion. Cynigiodd y gallai'r Bwletin Darlledu wneud mwy i ddangos yn glir sut mae Ofcom yn dehongli ac yn defnyddio'r Cod Darlledu. Awgrymodd hefyd y dylid sefydlu fforwm chwemisol ar faterion cydymffurfio i Ofcom a darlledwyr er mwyn helpu'r rhanddeiliaid i ddeall blaenoriaethau Ofcom a helpu Ofcom i ddeall arferion y diwydiant.

Cynrychioli safbwynt y DU mewn trafodaethau rhwngwladol i gytuno ar sut mae defnyddio sbectwm yn effeithiol

- A5.79 Dywedodd BT y dylai Ofcom barhau i geisio dylanwadu ar awdurdodau a fforymau rheoli sbectwm rhwngwladol er budd y DU: er enghraifft, yr ITU, CEPT, y Comisiwn Ewropeaidd a BEREC. Yn benodol, pwysleisiodd pa mor bwysig yw hybu cysondeb ac arferion gorau yn sefydliadau'r Undeb Ewropeaidd a BEREC o ran darpariaethau gwasanaethau mynediad cyfanwerthol.
- A5.80 Roedd BT yn annog Ofcom i wneud gwaith i sicrhau bod unrhyw ddeddfwriaeth yr UE ar niwtraliaeth y rhyngrwyd yn synhwyrol, yn deg ac wedi'i chyfyngu i'r meysydd lle mae hynny'n angenrheidiol er mwyn gwarchod buddiannau defnyddwyr. Cynigiodd Three y dylai Ofcom geisio sicrhau bod unrhyw fframwaith ar gyfer niwtraliaeth y rhyngrwyd yn galluogi cwmnïau rhwydweithiau symudol i reoli eu rhwydweithiau'n effeithlon.
- A5.81 Cynigiodd BT hefyd y dylai Ofcom weithio gyda sefydliadau Ewropeaidd i hyrwyddo cystadleuaeth effeithiol o ran darparwyr gwasanaeth OTT.

Cwblhau adolygiad Ofcom o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus

- A5.82 Dywedodd y BFI y dylai Ofcom wneud gwaith pellach i hyrwyddo buddsoddi mewn rhaglenni plant gwreiddiol i'w darlledu am y tro cyntaf gan ddarlledwyr gwasanaeth cyhoeddus masnachol. I'r perwyl hwn, roedd yn dadlau y dylai Ofcom ystyried pa mor ddeniadol fyddai cwotas gorfodadwy a deddfwriaeth.

Ymatebion eraill ynghylch materion yn ymwneud â pholisi cyhoeddus

- A5.83 Dywedodd Dr Sally Broughton Micova y dylem wneud gwaith i ddadansoddi sut mae amrywiaeth y DU yn cael ei bortreadu ar y sgrin ac yn niwydiannau'r rhanddeiliaid. Awgrymodd Dr Broughton Micova y dylai Ofcom edrych ar y modd y mae pobl ifanc, a phobl ifanc sy'n lesbiaid, yn hoyw, yn ddeurywiol neu'n drawsryweddol yn cael eu portreadu ar y sgrin.
- A5.84 Dadleuodd COBA y dylai Ofcom flaenoriaethu ei waith er mwyn deall effaith yr egwyddor gwlad tarddiad ar sector darlledu'r DU ac ystyried ei heffeithiau cadarnhaol ar fuddsoddiad yn sector darlledu'r DU.
- A5.85 Dywedodd Three y dylai Ofcom flaenoriaethu ei waith gyda'r Llywodraeth a BEREC i sicrhau y gall unrhyw fesurau newydd i leihau costau trawsrwydweithio data rhyngwladol hefyd gyfyngu ar y ffioedd y gall rhwydweithiau tramor eu codi ar gwmnïau rhwydweithiau symudol y DU ar gyfer trawsrwydweithio data rhyngwladol.

Sylwadau ar strategaeth gyffredinol Ofcom a'i ddibenion strategol

- A5.86 Roedd yr ymatebwyr yn cytuno'n gyffredinol â'n barn bod strategaeth a dibenion strategol Ofcom yn dal yn briodol.
- A5.87 Cynigiodd BT y dylai Ofcom ychwanegu ymrwymïadau i ddefnyddio dull cyson i hyrwyddo cystadleuaeth ym mhob sector sy'n cael ei reoleiddio ac i hyrwyddo cystadleuaeth ar draws ffiniau ar gyfer ei ddibenion strategol.
- A5.88 Cynigiodd Corfforaeth Dinas Llundain y dylai Ofcom newid ei ddatganiad strategaeth i ddweud bod Ofcom yn gweithio er budd penodol cwsmeriaid busnes.
- A5.89 Cynigiodd Three y byddai cyhoeddi cynllun pum mlynedd ar gyfer Ofcom yn fuddiol i sectorau cyfathrebiadau, gan gynnwys ynddo amcanion clir ynghylch yr hyn mae'r rheoleiddiwr am ei gyflawni ac amserlen. Dywedodd nad yw'r Cynllun Blynyddol wedi rhoi amcanion ac amserlenni clir yn y gorffennol, sy'n golygu ei bod yn anodd i'r diwydiant a llunwyr polisi ddal Ofcom yn atebol.
- A5.90 Roedd Vodafone o'r farn nad yw Ofcom yn ddigon agored am y modd mae'n pennu blaenoriaethau'r sefydliad. Cynigiodd EE hefyd y dylai Ofcom roi mwy o fanylion am yr adnoddau mae'n eu rhoi i brosiectau penodol.

Dadreoleiddio a symleiddio

- A5.91 Dadleuodd EE, KCOM ac SSE ccc y dylai Ofcom adolygu pa mor addas oedd yr Amodau Cyffredinol yn y rownd. Yn benodol, cynigiodd KCOM y dylai Ofcom ailystyried rhwymedigaethau o ran darparu gwasanaethau band cul gan ystyried bod gwasanaethau ffibr ar gael yn fwy eang. Cynigiwyd hefyd y dylai Ofcom ystyried y gwaith dyblygu a achosir drwy ddefnyddio Amodau Cyffredinol ar gyfer gwahanol wasanaethau o fewn bwndeli adwerthu gwasanaethau cyfathrebu.
- A5.92 Awgrymodd SSE ccc y dylai'r Amodau Cyffredinol wahaniaethu rhwng y gofynion ar ddarparwyr cyfathrebiadau adwerthu a'r gofynion ar ddarparwyr rhwydweithiau mynediad a seilwaith. Dywedodd hefyd y dylai Ofcom gyflwyno gofynion llai rhagnodol yn lle rhwymedigaethau Amod Cyffredinol 14 ar gyfer cyhoeddi Codau Ymarfer gwahanol.

- A5.93 Gofynnodd Three i Ofcom egluro rhwymedigaethau cwmnïau o ran delio â chwynion ac anghydfodau o dan Amod Cyffredinol 14. Dywedodd Vodafone fod gofynion yr Amodau Cyffredinol ar gyfer darparu gwybodaeth i ddefnyddwyr yn anghyson ac yn rhy hir. Cynigiwyd bod Ofcom yn cael gwared ar ofynion dyblyg ac anghysonderau ac yn adolygu'r gofynion yn y rownd.
- A5.94 Cynigiodd Mr J. P. Gilliver, unigolyn, y dylai Ofcom ystyried dadreoleiddio dulliau gweithredu dyfeisiau pŵer isel.
- A5.95 Dadleuodd BT y dylai Ofcom ymateb i dystiolaeth o ddirywiad tymor hir mewn lefelau a refeniw telegyfathrebiadau sefydlog drwy beidio â bod mor llym wrth reoleiddio. Cynigodd y gallai Ofcom roi'r gorau i ddefnyddio modelau rheolaeth ffioedd cymhleth ar gyfer mynegeion prisiau yn y dyfodol.
- A5.96 Roedd EE o'r farn y dylai Ofcom asesu effaith gynyddol rheoleiddio ar gystadleuaeth, buddsoddiadau a'r sectorau mae'n eu rheoleiddio.
- A5.97 Dadleuodd nifer o'r rhai a ymatebodd y dylai Ofcom leihau'r baich o ran ymateb i ymgynghoriadau a cheisiadau am ddata. Dywedodd COBA y gallai Ofcom wneud mwy i gydlynu'r broses o gyhoeddi ymgynghoriadau.
- A5.98 Roedd BT a Three yn annog Ofcom i adolygu ei ddefnydd o geisiadau am wybodaeth statudol i leihau'r baich cydymffurfio. Dywedodd Vodafone y dylai Ofcom ystyried sut mae lleihau'r baich ar gwmnïau wrth iddynt lunio ymatebion i geisiadau am fewnbwn gan ddefnyddio data sensitif defnyddwyr.

Sylwadau cyffredinol

- A5.99 Argymhellodd Three y dylai Ofcom gyfarfod ac ymgysylltu'n amlach â chwmnïau er mwyn galluogi'r diwydiant i gyfrannu at y gwaith o ddatrys problemau y tu allan i'r broses ymgynghori ffurfiol.
- A5.100 Cynigiodd Mr J. P. Gilliver hefyd y gallai Ofcom godi ymwybyddiaeth y cyhoedd o'i waith drwy hysbysebion.

Atodiad 6

Ymateb i'r ymgynghoriad hwn

Sut mae ymateb

- A6.1 Mae Ofcom yn gofyn am farn a sylwadau ysgrifenedig am y materion sydd wedi'u codi yn y ddogfen hon **erbyn 5pm ar 26ain Chwefror 2014**.
- A6.2 Mae'n well o lawer gan Ofcom gael ymatebion drwy ddefnyddio'r ffurflen ar-lein ar y we yn <http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/draft-ann-plan-15-16/howtorespond/form>, gan fod hyn yn ein helpu i brosesu'r ymatebion yn gyflym ac yn effeithlon. Byddem yn ddiolchgar hefyd pe gallech ein cynorthwyo drwy lenwi dalen cyflwyno ymateb (gweler Atodiad 8), i ddangos a oes unrhyw faterion i'w hystyried ai peidio o ran cyfrinachedd. Mae'r ddalen cyflwyno ymateb hon wedi'i chynnwys yn holiadur y ffurflen ar-lein ar y we.
- A6.3 Yn achos ymatebion mwy i'r ymgynghoriad – yn enwedig y rheini sydd â siartiau, tablau neu ddata eraill i'w hategu – dylech eu hanfon ar ffurf e-bost at annualplan@ofcom.org.uk gan atodi'ch ymateb mewn fformat Microsoft Word, ynghyd â dalen cyflwyno ymateb yr ymgynghoriad.
- A6.4 Fel arall, gellir postio neu ffacsio ymatebion i'r cyfeiriad isod, a theitl yr ymgynghoriad wedi'i farcio arnynt.
- Annual Plan Team
Strategy, 3rd Floor
Riverside House
2A Southwark Bridge Road
London SE1 9HA
- Ffacs: 020 7981 3333
- A6.5 Sylwch nad oes arnom angen copi caled yn ogystal â fersiwn electronig. Bydd Ofcom yn cydnabod derbyn ymatebion os cânt eu cyflwyno drwy ddefnyddio'r ffurflen ar-lein ar y we ond nid fel arall.

Rhagor o wybodaeth

- A6.6 Os ydych yn dymuno trafod y materion a'r cwestiynau sydd wedi'u codi yn yr ymgynghoriad hwn, neu os oes arnoch angen cyngor ynghylch y dull priodol o ymateb, cysylltwch â Sasha Magill drwy ffonio 020 7981 4246.

Cyfrinachedd

- A6.7 Credwn ei bod yn bwysig bod pawb sy'n ymddiddori mewn mater sydd o dan sylw yn cael gweld y farn a fynegwyd gan y rheini sydd wedi ymateb i ymgynghoriadau. Felly, byddwn fel arfer yn cyhoeddi'r holl ymatebion ar ein gwefan, www.ofcom.org.uk. Os ydych yn credu y dylid cadw'ch ymateb yn gyfrinachol, a fydddechystal â nodi pa ran o'ch ymateb y dylid ei chadw'n gyfrinachol, neu a ddylid cadw'r ymateb i gyd yn gyfrinachol, a nodi pam. A fydddechystal â rhoi'r rhannau hyn mewn atodiad ar wahân hefyd.

- A6.8 Os bydd rhywun yn gofyn i ni gadw ymateb cyfan neu ran ohono yn gyfrinachol, byddwn yn trin y cais hwn o ddifrif ac yn ceisio ei barchu. Ond weithiau bydd angen i ni gyhoeddi pob ymateb, gan gynnwys y rheini sydd wedi'u marcio'n rhai cyfrinachol, er mwyn bodloni rhwymedigaethau cyfreithiol.
- A6.9 Sylwch hefyd y cymerir bod yr hawlfraint a phob eiddo deallusol arall sydd mewn ymatebion wedi'u rhoi o dan drwydded i Ofcom i'w defnyddio. Mae eglurhad pellach o safbwynt Ofcom ar hawliau eiddo deallusol ar ei wefan yn <http://www.ofcom.org.uk/terms-of-use/>

Y camau nesaf

- A6.10 Ar ôl i'r cyfnod ymgynghori ddod i ben, mae Ofcom yn bwriadu cyhoeddi datganiad ym mis Mawrth 2015.
- A6.11 Sylwch y gallwch gofrestru i gael Diweddariadau am ddim, sy'n tynnu'ch sylw at ddogfennau perthnasol a gyhoeddir gan Ofcom. Mae rhagor o fanylion ar gael yn: <http://www.ofcom.org.uk/email-updates/>.

Prosesau ymgynghori Ofcom

- A6.12 Mae Ofcom yn ceisio sicrhau ei bod mor hawdd â phosibl ymateb i ymgynghoriadau. I gael rhagor o wybodaeth, edrychwch ar ein hegwyddorion ymgynghori yn Atodiad 7.
- A6.13 Os oes gennych unrhyw sylwadau neu awgrymiadau ynghylch y modd y mae Ofcom yn cynnal ei ymgynghoriadau, ffoniwch ein desg gymorth ymgynghori ar 020 7981 3003 neu anfonwch neges drwy'r e-bost atom yn consult@ofcom.org.uk. Byddem yn arbennig o falch o gael syniadau ynghylch sut y gallai Ofcom fod yn fwy effeithiol wrth ofyn am farn y grwpiau neu'r unigolion hynny, fel busnesau bach neu fathau penodol o ddefnyddwyr preswyl, sy'n llai tebygol o roi eu barn drwy ymgynghoriad ffurfiol.
- A6.14 Os hoffech drafod y materion hyn neu brosesau ymgynghori Ofcom yn fwy cyffredinol gallwch gysylltu â Graham Howell, Ysgrifennydd y Gorfforaeth, sef hyrwyddwr ymgynghori Ofcom:

Graham Howell
Ofcom
Riverside House
2a Southwark Bridge Road
London SE1 9HA

Ffôn: 020 7981 3601

E-bost Graham.Howell@ofcom.org.uk

Atodiad 7

Egwyddorion ymgynghori Ofcom

A7.1 Mae Ofcom wedi cyhoeddi'r saith egwyddor ganlynol y bydd yn eu dilyn ar gyfer pob ymgynghoriad ysgrifenedig cyhoeddus:

Cyn yr ymgynghoriad

A7.2 Os oes modd, byddwn yn cynnal sgysiau anffurfiol â phobl a chyrff cyn cyhoeddi ymgynghoriad mawr i gael gwybod a ydym yn meddwl yn y cyfeiriad iawn. Os nad oes gennym ddigon o amser i wneud hyn, byddwn yn cynnal cyfarfod agored i egluro ein cynigion yn fuan ar ôl cyhoeddi'r ymgynghoriad.

Yn ystod yr ymgynghoriad

A7.3 Byddwn yn glir ynghylch pwy rydym yn ymgynghori â hwy, pam, ar ba gwestiynau ac am ba hyd.

A7.4 Byddwn yn gwneud y ddogfen ymgynghori'n un mor fyr ac mor syml ag y bo modd gyda chrynodeb o ddim mwy na dwy dudalen. Byddwn yn ceisio ei gwneud mor hawdd â phosibl i roi ymateb ysgrifenedig i ni. Os yw'r ymgynghoriad yn gymhleth, efallai y byddwn yn darparu arweiniad byr mewn iaith syml i gyrff llai neu i unigolion na fyddent yn gallu rhoi o'u hamser i rannu eu barn fel arall.

A7.5 Byddwn yn ymgynghori am gyfnod o hyd at 10 wythnos yn dibynnu ar effaith bosibl ein cynigion.

A7.6 Bydd rhywun o fewn Ofcom yn gyfrifol am sicrhau ein bod yn dilyn ein canllawiau ein hunain ac yn ceisio cyrraedd y nifer fwyaf o bobl a sefydliadau sydd â diddordeb yng nghanlyniad ein penderfyniadau. 'Hyrwyddwr Ymgynghori' Ofcom hefyd fydd y prif unigolyn y dylid cysylltu ag ef i roi barn am y modd rydym yn cynnal ein hymgyngoriadau.

A7.7 Os na fyddwn yn gallu dilyn un o'r egwyddorion hyn, byddwn yn egluro pam.

Ar ôl yr ymgynghoriad

A7.8 Rydym yn credu ei bod yn bwysig bod pawb sy'n ymddiddori mewn mater sydd o dan sylw yn cael gweld barn pobl eraill yn ystod yr ymgynghoriad. Fel arfer, byddem yn cyhoeddi'r holl ymatebion ar ein gwefan. Yn ein datganiad, byddwn yn rhoi rhesymau dros ein penderfyniadau ac yn disgrifio sut mae barn y rhai a fu'n gysylltiedig wedi helpu i siapio'r penderfyniadau hynny.

Atodiad 8

Dalen cyflwyno ymateb i'r ymgynghoriad

- A8.1 Er mwyn gweithredu'n dryloyw a dilyn arferion rheoleiddiol da, byddwn yn cyhoeddi'r holl ymatebion i ymgynghoriadau'n llawn ar ein gwefan, www.ofcom.org.uk
- A8.2 Rydym wedi cynhyrchu dalen ar gyfer cyflwyno ymatebion (gweler isod) a byddem yn ddiolchgar iawn pe gallech anfon un gyda'ch ymateb (mae hon wedi'i chynnwys yn y ffurflen ar-lein ar y we os byddwch yn ymateb fel hyn). Bydd hyn yn ein helpu i brosesu ymatebion yn gyflymach, ac i gadw cyfrinachedd os yw hynny'n briodol.
- A8.3 Gellir gwella ansawdd yr ymgynghori drwy gyhoeddi ymatebion cyn i'r cyfnod ymgynghori ddod i ben. Yn benodol, gall hyn fod o gymorth i'r unigolion a'r sefydliadau hynny sy'n brin eu hadnoddau neu heb fod yn gyfarwydd iawn â'r materion dan sylw i ymateb yn fwy gwybodus. Felly byddai Ofcom yn annog ymatebwyr i gwblhau eu dalen gyflwyno mewn modd sy'n caniatáu i Ofcom gyhoeddi eu hymatebion wrth iddynt ddod i law, yn hytrach nag aros nes bod y cyfnod ymgynghori wedi dod i ben.
- A8.4 Mae'n well o lawer gennym gael ymatebion drwy'r ffurflen ar-lein sydd ar y we, sy'n cynnwys y ddalen gyflwyno. Os ydych yn ymateb drwy'r e-bost, y post neu ffacs, gallwch lwytho copi electronig o'r ddalen hon i lawr mewn fformat Word neu RTF oddi ar yr adran 'Ymgynghoriadau' ar ein gwefan yn <http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/consultation-response-coversheet/>
- A8.5 A fydddech cystal â rhoi unrhyw rannau o'ch ymateb y credwch y dylid eu cadw'n gyfrinachol mewn atodiad ar wahân i'ch ymateb, a nodi eich rhesymau dros beidio â chyhoeddi'r rhan hon o'ch ymateb. Gall hyn gynnwys gwybodaeth fel eich cefndir a'ch profiad personol. Os ydych am i'ch enw, eich cyfeiriad, manylion cyswllt eraill, neu deitl eich swydd aros yn gyfrinachol, dylech eu rhoi ar eich dalen gyflwyno'n unig, fel na fydd yn rhaid i ni olygu'ch ymateb.

Dalen cyflwyno ymateb i ymgynghoriad gan Ofcom

MANYLION SYLFAENOL

Teitl yr ymgynghoriad:

At (cyswllt yn Ofcom):

Enw'r ymatebydd:

Yn cynrychioli (eich hun neu sefydliadau(au)):

Cyfeiriad (os na chafwyd ef drwy'r e-bost):

CYFRINACHEDD

Ticiwch isod i ddangos pa ran o'ch ymateb rydych yn ei hystyried yn gyfrinachol, a rhwch eich rhesymau am hynny

Dim byd

☐

Enw/manylion cyswllt/teitl swydd

☐

Yr ymateb cyfan

☐

Sefydliad

☐

Rhan o'r ymateb

☐

Os nad oes atodiad ar wahân, pa rannau?

Os nad ydych am i ran o'ch ymateb, eich enw neu enw'ch sefydliad gael eu cyhoeddi, a gaiff Ofcom barhau i gyhoeddi cyfeiriad at gynnwys eich ymateb (gan gynnwys, yn achos unrhyw rannau cyfrinachol, crynodeb cyffredinol nad yw'n datgelu'r wybodaeth benodol nac yn golygu bod modd eich adnabod)?

DATGANIAD

Rwy'n cadarnhau bod yr ohebiaeth sydd gyda'r ddalen gyflwyno hon yn ymateb ffurfiol i ymgynghoriad y caiff Ofcom ei gyhoeddi. Fodd bynnag, wrth roi'r ymateb hwn, rwy'n deall y gallai fod angen i Ofcom gyhoeddi'r holl ymatebion, gan gynnwys y rheini sydd wedi'u marcio'n rhai cyfrinachol, er mwyn cyflawni rhwymedigaethau cyfreithiol. Os wyf wedi anfon ymateb drwy'r e-bost, caiff Ofcom ddiystyru unrhyw destun e-bost safonol ynghylch peidio â datgelu cynnwys neges e-bost ac atodiadau.

Mae Ofcom yn ceisio cyhoeddi ymatebion wrth iddynt ddod i law. Os nad yw eich ymateb yn gyfrinachol (yn gyfan gwbl neu'n rhannol), ac y byddai'n well gennych i ni beidio â chyhoeddi'ch ymateb nes bod yr ymgynghoriad wedi dod i ben, ticiwch yma.

☐

Enw

Llofnod (os darperir copi papur)